

ŚWIDNICKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

**Rok XVII (2020) nr 2 (66)
kwiecień–czerwiec 2020 r.**

Redaktor: *ks. Grzegorz Umiński*

Korekta: *Krystyna Borowczyk*

Przygotowanie i druk:

Usługi Poligraficzne Bogdan Kokot vel Kokociński
ul. Nowa Osada 21a, 57-400 Nowa Ruda
tel. / faks 74 872 50 92

ISSN 1733-4470

Wydawca: Świdnicka Kuria Biskupia
pl. św. Jana Pawła II 1, 58-100 Świdnica
tel. 74 85 64 400, faks 74 85 64 414
e-mail: kuria@diecezja.swidnica.pl

I. DOKUMENTY STOLICY APOSTOLSKIEJ

A. ORĘDZIA

1.

WIELKANOCNE ORĘDZIE URBI ET ORBI

Watykan, 12 kwietnia 2020 r.

Drodzy bracia i siostry, dobrych Świąt Wielkanocnych!

Dziś na całym świecie rozbrzmiewa orędzie Kościoła: „Jezus Chrystus zmartwychwstał!” – „Prawdziwie zmartwychwstał!”.

Jak nowy płomień, ta Dobra Nowina rozpalila się w nocy: w nocy świata zmagającego się już z wyzwaniem epokowymi, a teraz udręczoną pandemią, która wystawia na próbę naszą wielką ludzką rodzinę. Tej nocy zabrzmiał głos Kościoła: „Zmartwychwstał Chrystus, Pan mój i nadzieja!” (Sekwencja wielkanocna).

To inna „infekcja”, która przekazuje się z serca do serca – bo każde ludzkie serce czeka na tę Dobrą Nowinę. To infekcja nadziei: „Zmartwychwstał Chrystus, Pan mój i nadzieja!”. To nie magiczne zaklęcie, sprawiające, że problemy znikają. Nie, zmartwychwstanie Chrystusa to nie to. Jest to raczej zwycięstwo miłości nad korzeniem zła, zwycięstwo, które nie „przeskakuje” cierpienia i śmierci, ale je przeżywa, otwierając drogę w otchłani, przekształcając zło w dobro, co jest wyjątkowym znakiem mocy Boga.

Zmartwychwstały to Ukrzyżowany, nie ktoś inny. W swoim chwalebny ciele nosi nieusuwalne rany: rany, które stały się szczelinami nadziei. Ku Niemu kierujemy nasze spojrzenie, by uleczył rany udręczonej ludzkości.

Moja myśl kieruje się dzisiaj przede wszystkim do tych, którzy zostali bezpośrednio dotknięci koronawirusem: do chorych, do tych, którzy zmarli i członków ich rodzin oplakujących śmierć swoich bliskich, z którymi niekiedy nie zdołali się nawet pożegnać. Niech Pan życia przyjmie zmarłych w swoim królestwie oraz da pocieszenie

i nadzieję tym, którzy przeżywają trudne doświadczenie, zwłaszcza starszym i samotnym. Niech nie zabraknie pocieszenia i niezbędnej pomocy osobom, które są w sytuacji szczególnie trudnej, jak pracującym w domach opieki lub mieszkającym w koszarach i więzieniach. Dla wielu jest to Wielkanoc samotności, przeżywana w żałobie i pośród wielu trudności, jakie powoduje pandemia, od cierpienia fizycznego po problemy ekonomiczne.

Ta choroba pozbawiła nas nie tylko tych, których dotknęła choroba, ale także możliwości czerpania pociechy wypływającej z sakramentów, zwłaszcza Eucharystii i Pojednania. W wielu krajach nie było można do nich przystępować, ale Pan nie zostawił nas samych! Trwając zjednoczeni w modlitwie, jesteśmy pewni, że położył na nas swą rękę (por. Ps 138, 5), powtarzając nam z mocą: nie lękaj się, „zmartwychwstałem i zawsze jestem z tobą” (por. *Mszal Rzymski*)!

Niech Jezus, nasza Pascha da siłę i nadzieję lekarzom i pielęgniarcom, którzy wszędzie dają świadectwo troski i miłości bliźniego, aż po kres wytrzymałości, a nieraz do poświęcenia swojego zdrowia. Ku nim, jak również tym, którzy sumiennie pracują nad zapewnieniem podstawowych usług niezbędnych do współżycia społecznego, sił porządkowych oraz wojska, które w wielu krajach przyczyniły się do złagodzenia trudności i cierpienia ludności, kierujemy naszą serdeczną i wdzięczną myśl.

W minionych tygodniach, życie milionów ludzi nagle się zmieniło. Dla wielu pobyt w domu był okazją do refleksji, zatrzymania gorączkowego tempa życia, pobytu z bliskimi i cieszenia się ich towarzystwem. Dla wielu jest to jednak również czas niepokoju o przyszłość, która wydaje się niepewna, o pracę, którą mogą stracić i o inne następstwa, jakie niesie ze sobą obecny kryzys. Zachęcam wszystkich niosących odpowiedzialność polityczną do aktywnej pracy na rzecz wspólnego dobra obywateli, zapewniając niezbędne środki i narzędzia umożliwiające wszystkim prowadzenie godnego życia i, gdy okoliczności na to pozwolą, wznowienie zwykłych codziennych działań.

Nie jest to czas na obojętność, ponieważ cały świat cierpi i musi zjednoczyć się w walce z pandemią. Niech zmartwychwstały Jezus da nadzieję wszystkim ubogim, tym, którzy mieszkają na przedmieściach, uchodźcom i bezdomnym. Niech ci słabsi bracia i siostry, zamieszkujący miasta i przedmieścia na całym świecie, nie będą pozostawieni samym sobie. Niech im nie zabraknie dóbr pierwszej

potrzeby, trudniej dostępnych teraz, gdy ograniczono wiele działań, a także lekarstw i przede wszystkim możliwości odpowiedniej opieki zdrowotnej. Biorąc pod uwagę te okoliczności, niech zostaną rozluźnione również sankcje międzynarodowe, uniemożliwiające krajom, do których są adresowane, udzielenie odpowiedniego wsparcia swoim obywatelom. Postawmy wszystkie państwa w sytuacji umożliwiającej zaspokojenie największych potrzeb chwili obecnej, zmniejszając, a nawet umarzając dług ciąży na budżetach krajów najbiedniejszych.

Nie jest to czas na egoizmy, ponieważ wyzwanie, przed którym stajemy, jest wspólne dla nas wszystkich i nie czyni różnic między ludźmi. Spośród wielu obszarów świata dotkniętych koronawirusem kieruję szczególną myśl ku Europie. Po drugiej wojnie światowej ten kontynent mógł się ponownie odrodzić dzięki konkretnemu duchowi solidarności, który umożliwił mu przezwycięzenie rywalizacji z przeszłości. Tym pilniejsze jest, zwłaszcza w dzisiejszych okolicznościach, aby nie ożywiać tej rywalizacji, ale aby wszyscy uznali się za część jednej rodziny i wzajemnie się wspierali. Dziś Unia Europejska stoi przed epokowym wyzwaniem, od którego zależeć będzie nie tylko jej przyszłość, ale także przyszłość całego świata. Nie można stracić okazji, by dać kolejny dowód solidarności, także poprzez uciekanie się do rozwiązań innowacyjnych. Jedyną alternatywą jest egoizm interesów partykularnych i pokusa powrotu do przeszłości, wraz z zagrożeniem wystawienia na ciężką próbę pokojowego współistnienia i rozwoju przyszłych pokoleń.

Nie jest to czas na podziały. Niech Chrystus będący naszym pokojem oświeci wszystkich, którzy ponoszą odpowiedzialność za konflikty, aby mieli odwagę przyłączyć się do apelu o globalne i natychmiastowe zawieszenie broni we wszystkich zakątkach świata. Nie jest to czas na dalsze wytwarzanie i handel bronią, wydawanie ogromnych kapitałów, które powinny być wykorzystywane na leczenie ludzi i ratowanie życia. Niech to będzie natomiast czas, by wreszcie zakończyć długą wojnę, która zbroczyła krwią umiłowaną Syrię, konflikt w Jemenie i napięcia w Iraku, a także w Libanie. Niech będzie to czas, kiedy nareszcie Izraelczycy i Palestyńczycy wznowią dialog, by znaleźć stabilne i trwałe rozwiązanie, które pozwoli obu stronom żyć w pokoju. Niech ustaną cierpienia mieszkańców wschodnich regionów Ukrainy. Niech zostanie położony kres atakom terrorystycznym dokonywanym na wiele niewinnych osób w różnych krajach Afryki.

Nie jest to czas na zapominanie. Kryzys, z którym się zmagamy, nie powinien sprawić, byśmy zapominali o wielu innych sytuacjach kryzysowych, które niosą ze sobą cierpienie wielu osób. Niech Pan życia okaże się bliski mieszkańcom Azji i Afryki przeżywającym poważne kryzysy humanitarne, jak w prowincji Cabo Delgado w północnym Mozambiku. Niech ogrzeje serca wielu osób będących uchodźcami i przesiedlonymi z powodu wojny, suszy i głodu. Niech zapewni ochronę wielu migrantom i uchodźcom, z których wielu to dzieci żyjące w nieznośnych warunkach, zwłaszcza w Libii i na granicy grecko-tureckiej. Nie mogę też zapomnieć o wyspie Lesbos. Niech pozwoli w Wenezueli na osiągnięcie konkretnych i bezzwłocznych rozwiązań, mających na celu umożliwienie międzynarodowej pomocy dla ludności cierpiącej z powodu poważnej sytuacji politycznej, społeczno-gospodarczej i zdrowotnej.

Drodzy bracia i siostry, obojętność, egoizm, podziały, zapominanie nie są tak naprawdę słowami, które pragniemy usłyszeć w tym czasie. Chcemy je przepędzić z wszelkiego czasu! Zdają się one dominować, kiedy zwyciężają w nas lęk i śmierć, to znaczy kiedy nie pozwalamy, aby Pan Jezus zwyciężył w naszych sercach i w naszym życiu. Niech On, który już pokonał śmierć, otwierając nam drogę wiecznego zbawienia, rozproszy ciemności naszej biednej ludzkości i wprowadzi nas do swego chwalebego dnia, który nie zna zmierzchu.

Wraz z tymi refleksjami pragnę życzyć wam wszystkim dobrej Wielkanocy.

*Franciszek
Papież*

2.

SŁOWA POWOŁANIA

ORĘDZIE NA LVII ŚWIATOWY DZIEŃ MODLITW O POWOŁANIA 2020 R.

Drodzy bracia i siostry!

4 sierpnia ubiegłego roku, w 160. rocznicę śmierci świętego Proboszcza z Ars, zechciałem wystosować List do kapłanów, którzy codziennie poświęcają swe życie powołaniu, jakie skierował do nich Pan, służąc Ludowi Bożemu. Przy tej okazji wybrałem cztery kluczowe słowa: ból, wdzięczność, odwaga i uwielbienie, by podziękować kapłanom i wesprzeć ich posługę. Uważam, że dziś, w 57. Światowy Dzień Modlitw o Powołania, słowa te mogą zostać podjęte na nowo i skierowane do całego Ludu Bożego na tle fragmentu Ewangelii, który mówi nam o szczególnym doświadczeniu, które spotkało Jezusa i Piotra podczas burzliwej nocy nad jeziorem Tyberiadzkim (por. Mt 14, 22-36).

Po rozmnożeniu chlebów, które wprowadziło tłum w zachwyt, Jezus nakazał swoim uczniom wsiąść do łodzi i wyprzedzić Go na drugi brzeg, zanim odprawi lud. Obraz tej przeprawy przez jezioro w jakiś sposób przypomina podróż naszego istnienia. Łódź naszego życia powoli płynie naprzód, wciąż niespokojna, ponieważ szuka szczęśliwej przystani, gotowa rzucić wyzwanie niebezpieczeństwu i możliwościom morza, ale także oczekująca na manewr sternika, który ostatecznie naprowadzi na właściwy kurs. Czasami jednak może się zdarzyć, że się zagubi, że da się oślepić iluzjami, zamiast podążać za latarnią morską, która prowadzi ją do bezpiecznego portu, lub że zderzy się z przeciwnymi wiatrami trudności, wątpliwości i obaw.

Dzieje się tak również w sercach uczniów, którzy, powołani do podążania za Nauczycielem z Nazaretu, muszą zdecydować się przepłynąć na drugi brzeg, wybierając odważnie porzucenie swoich zabezpieczeń i wyruszenie za Panem. Ta przygoda nie jest spokojna: nadchodzi noc, wieje wiatr przeciwny, łódź jest miotana falami, i grozi im, że przerośnie ich strach przed tym, że się nie uda i że nie potrafią sprostać powołaniu.

Ewangelia mówi nam jednak, że w przygodzie tej trudnej podróży nie jesteśmy sami. Pan, niemal wymuszając jutrzeńkę w środku nocy,

idzie po wzburzonych wodach i dociera do uczniów, zaprasza Piotra, by po falach wyszedł Mu na spotkanie, ratuje go, gdy widzi, że tonie, i wreszcie wsiada do łodzi i sprawia, iż ustaje wiatr.

Zatem pierwszym słowem powołania jest „wdzięczność”. Nawigacja we właściwym kierunku nie jest zadaniem powierzonym wyłącznie naszym wysiłkom, ani nie zależy tylko od wybranych przez nas tras. Realizacja siebie i naszych planów życiowych nie jest matematycznym wynikiem tego, co postanawiamy w odizolowanym „ja”; wręcz przeciwnie, jest to przede wszystkim odpowiedź na powołanie, które otrzymujemy z wysoka. To Pan wskazuje nam brzeg, ku któremu powinniśmy się udać, a jeszcze wcześniej dodaje nam odwagi, aby wejść na łódź; to On, wzywając nas, staje się również naszym sternikiem, by nam towarzyszyć, wskazać nam kierunek, zapobiec, byśmy nie osiedli na rafach niezdecydowania i uzdolnić nas wręcz do chodzenia po wzburzonych wodach.

Każde powołanie rodzi się z tego miłującego spojrzenia, z jakim Pan wyszedł nam na spotkanie, być może właśnie w chwili, kiedy nasza łódź była ogarnięta burzą. „Jest ono nie tyle naszym wyborem, ile odpowiedzią na bezinteresowne wezwanie Pana” (*List do kapłanów*, 4 sierpnia 2019 r.); dlatego będziemy mogli je odkryć i przyjąć, gdy nasze serce otworzy się na wdzięczność i będzie potrafiło przyjąć przejście Boga w naszym życiu.

Kiedy uczniowie widzą zbliżającego się Jezusa idącego po wodzie, początkowo myślą, że to zjawa i boją się. Ale Jezus natychmiast uspokaja ich słowem, które musi zawsze towarzyszyć naszemu życiu i naszej drodze powołania: „Odwagi! Ja jestem, nie bójcie się!” (w. 27). To jest właśnie drugie słowo, które chciałbym wam przekazać: „odwaga”.

Tym, co często przeszkadza nam iść, wzrastać, obierać drogę, jaką Pan dla nas wytycza, są zjawy, które miotają się w naszym sercu. Kiedy jesteśmy powołani do opuszczenia naszego pewnego brzegu i przyjęcia stanu życia – takiego, jak małżeństwo, święcenia kapłańskie, życie konsekrowane – pierwszą reakcją jest często „zjawa niewiary”: to niemożliwe, aby to powołanie było dla mnie; czy to naprawdę właściwa droga? Czy Pan chce właśnie ode mnie?

Stopniowo narastają w nas wszystkie te rozważania, usprawiedliwienia i kalkulacje, które powodują, że tracimy rozmach, wprawiają w zakłopotanie i pozostawiają nas sparaliżowanych na brzegu

wyjściowym: sądzimy, że coś nas zaślepiło, że nie jesteśmy na wysokości zadania, po prostu, że zobaczyliśmy zjawę, którą trzeba odpędzić.

Pan wie, że fundamentalna decyzja życiowa – taka, jak zawarcie małżeństwa lub poświęcenie się w sposób szczególny Jego służbie – wymaga odwagi. On zna pytania, wątpliwości i trudności, które wstrząsają łodzią naszego serca, i dlatego zapewnia nas: „Nie bój się, jestem z tobą!”. Wiara w Jego obecność, która wychodzi nam na spotkanie i nam towarzyszy, nawet gdy morze jest wzburzone, wyzwala nas ze znużenia, które miałem już okazję określić jako „słodkawy smutek” (*List do kapłanów*, 4 sierpnia 2019 r.), to znaczy wewnętrzne zniechęcenie, które nas blokuje i nie pozwala nam zasmakować piękna naszego powołania.

W *Liście do kapłanów* mówiłem także o bólu, ale tutaj chciałbym przetłumaczyć to słowo inaczej i odnieść się do „utrudzenia”. Każde powołanie wymaga zaangażowania. Pan nas powołuje, ponieważ chce uczynić nas podobnymi do Piotra, zdolnymi do „chodzenia po wodzie”, to znaczy do wzięcia naszego życia w swe ręce, aby oddać je na służbę Ewangelii, w sposób konkretny i codzienny, jaki On nam wskazuje, a zwłaszcza w różnych formach powołania świeckiego, kapłańskiego oraz życia konsekrowanego. Ale jesteśmy podobni do Apostoła: mamy pragnienie i zapał, ale jednocześnie jesteśmy naczyniami słabościami i obawami.

Jeśli pozwolimy się przytłoczyć myślom o oczekujących nas obowiązkach – w życiu małżeńskim lub kapłańskim – lub przeciwnościach, które się pojawiają, wkrótce odwrócimy się od spojrzenia Jezusa i, podobnie jak Piotrowi, grozi nam, że zaczniemy tonąć. Przeciwnie, pomimo naszych słabości i ubóstwa, wiara pozwala nam iść w kierunku Zmartwychwstałego Pana i pokonać także burze. On rzeczywiście wyciąga ku nam rękę, gdy z powodu utrudzenia lub strachu grozi nam zatonięcie, i daje nam zapał niezbędny do przeżywania naszego powołania z radością i entuzjazmem.

Wreszcie, kiedy Jezus wsiada do łodzi, wiatr ustaje a fale się uspokajają. Jest to piękny obraz tego, jak Pan działa w naszym życiu i podczas zawirowań historycznych, zwłaszcza gdy przeżywamy burzę: On nakazuje przeciwnym wiatrom, by zamilkły, a moce zła, lęku, rezygnacji nie mają już nad nami władzy.

Wiatry te mogą nas wyczerpać w konkretnym powołaniu, do którego przeżywania jesteśmy powołani. Myślę o tych, którzy podejmują

ważne obowiązki w społeczeństwie obywatelskim, o małżonkach, których nie przypadkiem lubię nazywać „odważnymi”, a zwłaszcza o tych, którzy podejmują życie konsekrowane i kapłaństwo. Znam wasze trudy, samotność, która czasem obciąża serce, ryzyko rutyny, która powoli gasi żar powołania, brzemień niepewności i niedostatku naszych czasów, lęk przed przyszłością. Odwagi, nie lękajcie się! Jezus jest obok nas i jeśli uznajemy Go za jedyne Pana naszego życia, On wyciąga ku nam rękę i chwyta nas, aby nas zbawić.

A wówczas, nawet pośród fal, nasze życie otwiera się na „uwielbienie”. Jest to ostatnie słowo powołania, które chce być także zaproszeniem do pielęgnowania wewnętrznej postawy Najświętszej Maryi Panny: wdzięczna za spojrzenie Boga, które na Niej spoczęło, oddając w wierze lęki i troski, odważnie podejmując powołanie, Ona uczyniła swoje życie wieczną pieśnią uwielbienia dla Pana.

Najmilsi, szczególnie w tym Dniu, ale także w zwykłym działaniu duszpasterskim naszych wspólnot, pragnę, aby Kościół podążał tą drogą w służbie powołań, otwierając przestrzeń w sercu każdego wierzącego, aby mógł z wdzięcznością odkryć powołanie, jakie kieruje do niego Bóg, znaleźć odwagę, by powiedzieć „tak”, przezwyciężyć znużenie w wierze w Chrystusa i wreszcie ofiarować swoje życie jako pieśń chwały dla Boga, braci i całego świata. Niech Dziewica Maryja towarzyszy nam i wstawia się za nami.

Rzym, u św. Jana na Lateranie, 8 marca,
w II Niedzielę Wielkiego Postu

*Franciszek
Papież*

3.

LIST DO WSZYSTKICH WIERNYCH NA MAJ 2020 R.

Drodzy bracia i siostry,

Zbliża się maj, miesiąc, w którym lud Boży szczególnie żarliwie wyraża swoją miłość i nabożeństwo do Dziewicy Maryi. Do tradycji tego miesiąca należy odmawianie różańca w domu, w kręgu rodzinnym. Do docenienia tego wymiaru domowego, także z duchowego punktu widzenia, „zmusiły” nas ograniczenia pandemii.

Dlatego postanowiłem, żeby w maju zaproponować wszystkim odkrycie na nowo piękna odmawiania różańca w domu. Można to uczynić razem lub samemu, zadecydujcie w zależności od sytuacji, doceniając obie możliwości. Ale w każdym przypadku jest pewien sekret, aby to uczynić: prostota; i łatwo znaleźć, także w Internecie, dobre wzorce modlitwy, które można zastosować.

Ponadto ofiarowuję wam teksty dwóch modlitw do Matki Bożej, które możecie odmawiać na zakończenie Różańca, a które sam będę odmawiał w maju, w duchowej jedności z wami. Załączam je do tego listu, aby były dostępne dla wszystkich.

Drodzy bracia i siostry, wspólna kontemplacja oblicza Chrystusa z sercem Maryi, naszej Matki, sprawi, że będziemy jeszcze bardziej zjednoczeni jako rodzina duchowa i pomoże nam przezwyciężyć tę próbę. Będę się za was modlił, zwłaszcza za najbardziej cierpiących, i proszę was, módlcie się za mnie. Dziękuję wam z serca i wam błogosławię.

Rzym, u świętego Jana na Lateranie, 25 kwietnia 2020 r.
Święto św. Marka Ewangelisty

Modlitwa 1

O Maryjo, Ty zawsze jaśniejiesz na naszej drodze jako znak zbawienia i nadziei.

Powierzamy się Tobie, Uzdrawienie chorych, która u stóp krzyża zostałaś powiązana z cierpieniem Jezusa, trwając mocno w wierze.

Ty, Zbawienie ludu rzymskiego, wiesz czego potrzebujemy i jesteśmy pewni, że zatroszczysz się o to, aby radość i święto – tak jak w Kanie Galilejskiej – mogły powrócić po tym czasie próby.

Pomóż nam, Matko Bożej Miłości, byśmy dostosowali się do woli Ojca i czynili to, co powie nam Jezus, który obarczył się naszym cierpieniem i dźwigał nasze boleści, by nas prowadzić przez krzyż ku radości zmartwychwstania. Amen.

Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko, naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód nas zawsze wybawiać, Panno chwalebna i błogosławiona.

Modlitwa 2

„Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko...”

W obecnej dramatycznej sytuacji, pełnej cierpienia i udręki, która ogarnia cały świat, wołamy do Ciebie, Matko Boga i nasza Matko, i uciekamy się pod Twoją obronę.

O Dziewico Maryjo, miłosierne oczy Twoje na nas zwróć w tej pandemii koronawirusa, i pociesz tych, którzy są zagubieni i oplakują swoich bliskich zmarłych, niekiedy pochowanych w sposób raniący duszę. Wspieraj tych, którzy niepokoją się o osoby chore, przy których, by zapobiec infekcji, nie mogą być blisko. Wzbudź ufność w tych, którzy są niespokojni z powodu niepewnej przyszłości i następstw dla gospodarki i pracy.

Matko Boga i nasza Matko, błagaj za nami u Boga, Ojca miłosierdzia, aby ta ciężka próba skończyła się i by powróciła perspektywa nadziei i pokoju. Podobnie jak w Kanie Galilejskiej, wyjednaj u Twego Boskiego Syna, by pocieszył rodziny chorych i ofiar oraz otworzył ich serca na ufność.

Chroń lekarzy, pielęgniarki i pielęgniarzy, pracowników służby zdrowia, wolontariuszy, którzy w tym czasie kryzysu znajdują się na pierwszej linii frontu i narażają swoje życie, aby ocalić inne istnienia. Podtrzymuj ich heroiczne wysiłki i daj im siłę, dobroć i zdrowie.

Bądź blisko tych, którzy w dzień i w nocy opiekują się chorymi oraz kapłanów, którzy z troską duszpasterską i zaangażowaniem ewangelicznym starają się pomagać i wspierać wszystkich.

Najświętsza Dziewico, oświeć umysły naukowców, mężczyzn i kobiet, żeby mogli znaleźć właściwe rozwiązania i pokonać tego wirusa.

Wspieraj przywódców państw, aby działali mądrze, z troską i wielokodusznością, pomagając tym, którym brakuje tego, co niezbędne

do życia, planując rozwiązania społeczne i ekonomiczne z dalekowzrocznością i z duchem solidarności.

Najświętsza Maryjo, porusz sumienia, aby ogromne sumy używane na rozwój i doskonalenie uzbrojenia mogły być wykorzystane do promowania odpowiednich badań, żeby zapobiec podobnym katastrofom w przyszłości.

Najukochańsza Matko, spraw, aby w świecie wzrastało poczucie przynależności do jednej wielkiej rodziny, świadomość więzi łączącej wszystkich, abyśmy z duchem braterskim i solidarnością spieszyli z pomocą w licznych biedach i sytuacjach nędzy. Pobudź do stanowczości w wierze, wytrwałości w służbie, stałości w modlitwie.

O Maryjo, Pocieszycielko strapionych, weź w ramiona wszystkie swoje niespokojne dzieci i wyproś, aby Bóg zadziałał swoją wszechmocną ręką i uwolnił nas od tej straszliwej epidemii, żeby życie mogło powrócić do normalnego biegu w spokoju.

Zawierzamy się Tobie, która jaśniejiesz na naszej drodze jako znak zbawienia i nadziei, o łaskawa, o litościwa, o słodka Panno Maryjo! Amen.

*Franciszek
Papież*

4.

LIST DO REKTORA PAPIESKIEGO UNIWERSYTETU ŚW. TOMASZA Z AKWINU Z OKAZJI INAUGURACJI PRZY UNIWERSYTECIE INSTYTUTU KULTURY „ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II”

Do drogiego brata
o. Michała Palucha OP
Rektora Papieskiego Uniwersytetu Świętego Tomasza
z Akwinu

W dniu, w którym upływa sto lat od urodzin Świętego Jana Pawła II, najznakomitszego z absolwentów tegoż Uniwersytetu, na Wydziale Filozofii *Angelicum* rozpoczyna działalność Instytut Kultury jego

imienia. Pragnę wyrazić moje uznanie dla tej inicjatywy, a także przekazać serdeczne pozdrowienie całej społeczności akademickiej oraz wszystkim, których wydarzenie to zgromadziło, szczególnie zaś przedstawicielom dwóch polskich Fundacji, *Futura Iuventa* oraz *Fundacji Świętego Mikołaja*, które wspierają nowy Instytut.

Głównym zadaniem Instytutu ma być refleksja nad kulturą współczesną. W tym celu założyciele zamierzają oprzeć się na współpracy z najwybitniejszymi filozofami, teologami oraz ludźmi kultury w jej najszerszym rozumieniu. Sam zaś Święty Jan Paweł II jest dla owego dzieła zarówno inspiracją, jak i pierwszym i najważniejszym twórcą, z uwagi na bogate i wieloaspektowe dziedzictwo, jakie nam pozostawił, a wcześniej jeszcze na dany przezeń przykład otwartego i kontemplacyjnego umysłu, rozmiłowanego w Bogu i człowieku, w stworzeniu, historii oraz sztuce.

Różnorodne doświadczenia życiowe, obejmujące największe tragedie jego czasów oraz osobiste cierpienie, postrzegane w świetle Ducha Świętego, prowadziły go do wyjątkowo głębokiej refleksji nad człowiekiem i jego kulturowymi korzeniami jako nieodzownym punktem odniesienia dla głoszenia Ewangelii. I tak, w swej pierwszej Encyklice, napisał: „Zbliżamy się równocześnie do wszystkich kultur, światopoglądów, do wszystkich ludzi dobrej woli. Zbliżamy się z tą czcią i poszanowaniem, jakie od czasów apostołskich stanowiły o postawie misyjnej i misjonarskiej. Wystarczy przypomnieć św. Pawła, choćby jego przemówienie na ateńskim Areopagu. Postawa misyjna i misjonarska zaczyna się zawsze w poczuciu głębokiego szacunku dla tego, co «w człowieku się kryje», dla tego, co już on sam w głębi swojego ducha wypracował w zakresie spraw najgłębszych i najważniejszych - szacunku dla tego, co już w nim działał ten Duch, który «tchnie: tam, gdzie chce»” (*Redemptor hominis*, nr 12; por. *Przemówienie wygłoszone w siedzibie UNESCO, Paryż, 2 czerwca 1980*).

Stoi przed nami zadanie zadbania o żywotność takiej postawy, jeśli pragniemy być Kościołem w drodze, Kościołem, któremu nie wystarczy pielęgnowanie i zarządzanie tym, co jest, ale który pragnie pozostać wierny swej misji.

Bardzo cieszy mnie fakt, że inicjatywa ta związana jest z Uniwersytetem Świętego Tomasza z Akwinu. *Angelicum* gromadzi wszak społeczność akademicką, profesorów i studentów pochodzących

z całego świata i stanowi właściwe miejsce prowadzenia refleksji nad kluczowymi wyzwaniem, wobec których stoi dzisiejsza kultura. Tradycja Zakonu Dominikańskiego, zważywszy na istotną rolę, jaką zajmuje w niej racjonalny namysł nad wiarą i jej treściami, po mistrzowsku wyrażony przez Doktora Anielskiego, z pewnością sprzyjać będzie tego rodzaju projektowi, sprawiając, że będzie go cechować odwaga prawdy, wolność ducha i intelektualna uczciwość (por. św. Paweł VI, List apostolski *Lumen Ecclesiae*, 20 listopada 1974, nr 8; św. Jan Paweł II, Encyklika *Fides et ratio*, nr 43).

Życząc tego, raz jeszcze ślę słowa zachęty oraz uznania dla Ciebie, drogi Bracie i dla wszystkich, którzy powołali do życia nowy Instytut. Profesorom i studentom oraz całemu personelowi życzę owocnej pracy i z serca przesyłam Błogosławieństwo Apostolskie.

Rzym, Bazylika św. Jana na Lateranie, 18 maja 2020 r.

Franciszek
Papież

B. KOMUNIKATY

1.

KOMUNIKAT NUNCJATURY W POLSCE PRZEMYSŁ: KS. KRZYSZTOF CHUDZIO BISKUPEM POMOCNICZYM ARCHIDIECEZJI PRZEMYSKIEJ

Nuncjatura Apostolska w Polsce
N. 3848/20

Ojciec Święty Franciszek mianował ks. Krzysztofa Chudzio, proboszcza parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Jasienicy Rosielnej, biskupem pomocniczym archidiecezji przemyskiej i przydzielił mu stolicę tytularną Marazane.

Warszawa, 3 kwietnia 2020 r.

Abp Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

2.

KOMUNIKAT NUNCJATURY W POLSCE SIEDLCE: KS. GRZEGORZ SUCHODOLSKI BISKUPEM POMOCNICZYM DIECEZJI SIEDLECKIEJ

Nuncjatura Apostolska w Polsce
N. 3905/20

Ojciec Święty Franciszek mianował ks. Grzegorza SUCHODOLSKIEGO, proboszcza parafii katedralnej w Siedlcach, biskupem pomocniczym diecezji siedleckiej i przydzielił mu stolicę tytularną Mesarfelta.

Warszawa, 3 kwietnia 2020 r.

Abp Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

3.
KOMUNIKAT NUNCJATURY W POLSCE
LUBLIN: KS. ADAM PIOTR BABA
BISKUPEM POMOCNICZYM
ARCHIDIECEZJI LUBELSKIEJ

Nuncjatura Apostolska w Polsce
N. 3995/20

Ojciec Święty Franciszek mianował mianował ks. Adama Piotra BABA, proboszcza parafii św. Józefa w Lublinie i wikariusza biskupiego ds. młodzieży w archidiecezji lubelskiej, biskupem pomocniczym tejże archidiecezji i przydzielił mu stolicę tytularną Arna.

Warszawa, 22 maja 2020 r.

Abp Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

4.
KOMUNIKAT NUNCJATURY W POLSCE
KALISZ: ABP GRZEGORZ RYŚ
ADMINISTRATOREM APOSTOLSKIM
SEDE PLENA DIECEZJI KALISKIEJ

Nuncjatura Apostolska w Polsce
N. 42000/20

Ojciec Święty Franciszek mianował administratora apostolskiego *sede plena* diecezji kaliskiej w osobie metropolity łódzkiego, arcybiskupa Grzegorza Rysia.

Warszawa, 25 czerwca 2020 r.

Abp Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

5.
KOMUNIKAT NUNCJATURY W POLSCE

Nuncjatura Apostolska w Polsce
N. 4196/20

Kongregacja ds. Duchowieństwa zarządziła wizytację apostolską w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Kaliskiej.

Obowiązki wizytatora apostolskiego powierzyła abp. Stanisławowi Gądeckiemu, metropolicie poznańskiemu.

Warszawa, 29 czerwca 2020 r.

Abp Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

II. DOKUMENTY EPISKOPATU POLSKI

1.

LIST PREZYDIUM KEP DO KAPŁANÓW NA WIELKI CZWARTEK 2020 ROKU

Drodzy Bracia Kapłani!

Jak co roku na Wielki Czwartek kierujemy do Was serdeczne słowa pozdrowienia i braterskiej więzi. Pierwotnie planowaliśmy przekazać Wam ten wielkoczwartkowy list z innym przesłaniem i rozważaniem, które wpisywało się w tradycję minionych lat i w ogólnopolski program duszpasterski. Jednakże wydarzenia minionych tygodni zaskoczyły nas wszystkich, czyniąc czas tegorocznego Wielkiego Postu nieporównywalnym z niczym, co osobiście znamy i co dotychczas przeżywaliśmy.

Na skutek pandemii i wprowadzonych rygorów sanitarnych opustoszały zarówno ulice naszych miejscowości, jak i kościoły czy kaplice. Po raz pierwszy od czasu wojny nie będziemy razem celebrować Mszy Krzyżma i odnawiać w katedrze przyrzeczeń kapłańskich. Ograniczyliśmy sprawowanie liturgii do kilkuosobowych grup, a bezpośredni kontakt z wiernymi możliwy stał się tylko w wyjątkowych przypadkach. Łączymy się na modlitwie dzięki środkom społecznego przekazu. Z bólem serca przyjmujemy wiadomości o zarażeniu, chorobie i śmierci tysięcy osób na całym świecie oraz o przebywających w szpitalach zakaźnych w oddaleniu od bliskich. Wśród ofiar pandemii jest wielu kapłanów. Dla naszych wiernych i dla nas samych trudnym doświadczeniem staje się nie tylko zarażenie i choroba, ale także skutki społeczne: kwarantanna, zawieszona zajęcia w szkołach i uczelniach, przymusowe przestoje i urlopy w wielu miejscach pracy, zatrzymanie życia kulturalnego. Zapewne przyjdzie nam przyjąć jeszcze wiele cierpień i zmagañ związanych ze skutkami pandemii.

Wszystko to powoduje wiele niepokoju i lęku wśród wiernych, ale także między nami. „Przestraszyliśmy się i zagubiliśmy – mówił kilka dni temu papież Franciszek. Podobnie jak uczniów z Ewangelii ogarnęła nas niespodziewana i gwałtowna burza. Uświadomiliśmy sobie, że jesteśmy w tej samej łodzi, wszyscy słabi i zdezorientowani, ale jednocześnie ważni, wszyscy wezwani do wiosłowania razem, wszyscy potrzebujący, by pocieszać się nawzajem”.

W tym miejscu wyrażamy naszą serdeczną wdzięczność Wam, drodzy Kapłani, za waszą postawę miłości i ofiarną posługę w tych trudnych okolicznościach, za serce, które okazujecie potrzebującym. Dziękujemy zwłaszcza za troskę o chorych, cierpiących i samotnych, a także za modlitwę za tych, którzy się nimi opiekują, narażając własne zdrowie, a często także życie. Dziękujemy, że wielu naszych braci kapłanów stworzyło możliwość wspólnej modlitwy poprzez Internet. Prosimy Was o trwanie na osobistej modlitwie i o ofiarowywanie przeżywanych cierpień w intencji zatrzymania epidemii i ograniczenia jej negatywnych skutków. Dziękujemy za konkretne zaangażowanie w pomoc osobom starszym, potrzebującym, będącym w kwarantannie, za jałmużnę wielkopostną wspierającą finansowo wiele dzieł, za zorganizowanie internetowych rekolekcji oraz telefonów duszpasterskiego wsparcia. Dziękujemy za dowody, jakie okazujecie sobie wzajemnie w kapłańskim życiu i posłudze, pomimo fizycznego oddalenia od siebie. Dziękujemy jednocześnie za zrozumienie i stosowanie się do rozporządzeń kościelnych i państwowych. Służą one zachowaniu zdrowia i życia nas wszystkich.

Czas, który teraz przeżywamy, jest dla nas wielką tajemnicą, którą trudno obecnie odczytać. Ufamy, że w przyszłości lepiej i głębiej ją zrozumiemy. Jednak już dziś pragniemy ją przeżywać w duchu pokory i wiary.

W tym duchu odkrywamy bliskość Chrystusa Pana. Doświadczenia, w których uczestniczymy, są czasem, w którym On jest obecny, działa i przechodzi drogą Paschy wśród nas i dla nas. Przechodzi może niezauważalnie i jakby bezowocnie, bo pośród mrocznych okoliczności, przyjmując słabość, cierpienie, odrzucenie, osamotnienie i niezrozumienie. Przechodzi z nami przez wielorakie doświadczenia cierpienia, choroby i śmierci, które budzą w nas lęk i paraliżują. Jezus wytycza jednak drogę z perspektywą zmartwychwstania i życia – drogę paschalną, wpisaną w nasz chrzest. Podobnie jak poznali ją apostołowie, tak obecnie doświadczamy jej my i przeżywamy lęki i opory wobec misterium paschalnego (por. Mt 16, 22). Jednocześnie ta właśnie Pascha – Jezusa i Kościoła – jest dla nas podstawowym światłem i zaczynem, by odnowić i przyjąć sens naszego życia i towarzyszących nam wydarzeń. Uczymy się tego z pokorą. Możliwe, że te szczególne Eucharystie, które przeżywamy w ogromnym osamotnieniu i wyciszeniu, oraz czas przeżyty na adoracji eucharystycznej, staną się zaczynem odnowy naszej obecności i posługi w życiu diecezji, parafii, wspólnot życia konsekrowanego i w domach formacyjnych.

W tym doświadczeniu wiary nie idziemy i nie możemy iść w pojedynkę – każdy zdany tylko na samego siebie lub na małą grupę osób. Chrystus gromadzi nas wokół Siebie i obdarowuje nas sobą – Kościołem. Przypomina nam o tym papież Franciszek: „W obecnej sytuacji pandemii, w jakiej się znajdujemy, żyjąc mniej lub bardziej odizolowani, jesteśmy zachęceni do odkrycia na nowo i do pogłębienia wartości komunii jednoczącej wszystkich członków Kościoła. Zjednoczeni z Chrystusem nigdy nie jesteśmy sami, ale tworzymy jedno Ciało, którego On jest Głową”. Bardzo pragniemy tej wspólnoty i wspólnotowego towarzyszenia. Chcemy przekładać to pragnienie na potrzebne gesty jedności, solidarności i pomocy, na miarę naszych możliwości. Mamy w tym przykład ze strony samego Chrystusa, który u progu Paschy objawił się uczniom jako prawdziwy sługa braci i siostr (por. J 13, 1-20).

Drodzy Kapłani! Jako pasterze Kościoła w Polsce chcemy podjąć wyzwania tego czasu wspólnie z wami. Modląc się razem, chcemy prosić o łaski Ducha Świętego, by móc lepiej rozeznaczyć stojące przed nami zadania i wspólnie zaangażować się w was, parafie i wspólnoty w tym trudnym okresie. Już podjęte w tym celu działania uzupełnimy kolejnymi, w miarę zmieniającej się sytuacji i kondycji naszych wspólnot. Wspólnie prosimy Boga, abyśmy mogli ukierunkować wszystkie nasze pragnienia, zamiary, czyny i posiadane dobra jedynie do dyspozycji miłosiernego Pana.

Z całego serca powierzamy was wstawiennictwu i opiece Matki Najświętszej i patronów Polski. Prosimy razem Boga za cały Kościół w Polsce, abyśmy mogli sprostać wyzwaniom, przed którymi stoimy.

Z pasterskim błogosławieństwem.

Warszawa, dnia 31 marca 2020 r.

Abp Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP
Wiceprzewodniczący
Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)

Abp Marek Jędraszewski
Arcybiskup Metropolita Krakowski
Wiceprzewodniczący KEP

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

2. **LIST PREZYDIUM KEP Z OKAZJI 100. ROCZNICY URODZIN ŚW. JANA PAWŁA II**

Umiłowani siostry i bracia!

1. W tym roku świętujemy setną rocznicę urodzin św. Jana Pawła II, który przyszedł na świat 18 maja 1920 r. w Wadowicach. Ten wielki święty wniósł nieoceniony wkład w historię naszego kraju, Europy, świata oraz w historię Kościoła powszechnego. O Karolu Wojtyłe powiedziano i napisano już bardzo wiele, dobrze znana jest również jego biografia, która doczekała się licznych ekranizacji. W trudnym dla nas wszystkich czasie – gdy zmagamy się z pandemią koronawirusa i stawiamy pytania o przyszłość naszych rodzin oraz społeczeństwa – warto także zapytać o to, co On dziś miałby nam do powiedzenia? Z jakim przesłaniem zwróciłby się do rodaków w maju 2020 roku?

Jako pierwsze przychodzą nam na myśl słowa, które wypowiedział w homilii rozpoczynającej pontyfikat: „Nie lękajcie się, otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi. Dla Jego zbawczej władzy otwórzcie granice państw, systemów ekonomicznych i politycznych, szerokie dziedziny kultury, cywilizacji, rozwoju! Nie bójcie się! Chrystus wie, co nosi w swoim wnętrzu człowiek. On jeden to wie!” (22.10.1978). Tak, Chrystus wie, co każdy z nas nosi dziś w sobie, On doskonale zna nasze radości, niepokoje, nadzieje, lęki, tęsknoty. Tylko On ma odpowiedź na pytania, które stawiamy sobie w obecnej chwili.

Święty Jan Paweł II był człowiekiem, w którego życiu niezwykle wyraźnie uwidaczniały się cierpienie i niepewność jutra. Jego droga do świętości wiodła przez szereg trudnych doświadczeń życiowych, jak choćby przedwczesna śmierć ukochanej matki czy okrucieństwa II wojny światowej. On przyjmował te wydarzenia z wiarą w to, że historię człowieka ostatecznie prowadzi Pan Bóg, a śmierć nie jest pragnieniem Stwórcy. Gdyby Papież Polak żył dzisiaj, na pewno dobrze rozumiałby osoby, które przebywają w izolacji i kwarantannie. Modliłby się za chorych, zmarłych oraz ich rodziny. Sam przecież wielokrotnie chorował i cierpiał w warunkach szpitalnego odosobnienia, bez możliwości sprawowania Mszy św. z wiernymi. Jego brat Edmund zmarł w wieku 26 lat, jako młody lekarz, kiedy zaraził się

od chorej pacjentki, udzielając jej pomocy medycznej. Na jego płycie nagrobnej wyryto napis: „Swe młode życie oddał w ofierze cierpiącej ludzkości”. By upamiętnić swego starszego brata, nasz święty Papież trzymał na swoim biurku lekarski stetoskop. Święty Jan Paweł II rozumiał i cenił pracę lekarzy, pielęgniarek, ratowników i pracowników medycznych, za których często się modlił i z którymi się spotykał.

2. Początek kapłańskiej drogi Karola Wojtyły miał miejsce w czasie II wojny światowej. Wraz ze swoimi rodakami był on ofiarą dwóch totalitarnych systemów: narodowego i międzynarodowego socjalizmu. Obydwa odrzucały Boga. Obydwa wyrosły na pysze, pogardzie dla innych i nienawiści. Obydwa odbierały wolność i godność człowiekowi. Obydwa niosły strach i śmierć. Obydwa te systemy ściśle też ze sobą współpracowały, aby doprowadzić do eksterminacji polskiej inteligencji, a naród polski przekształcić w rzeszę niewolników. W tym czasie młody Karol Wojtyła był robotnikiem w kamieniołomach fabryki chemicznej Solvay w podkrakowskich Łagiewnikach.

Następny rozdział księgi życia św. Jana Pawła II to posługa księdza oraz biskupa krakowskiego. Po dwuletnich studiach w Rzymie został wikariuszem i katechetą w parafii w Niegowici, później pracował w Krakowie. Wykładał w seminariach duchownych i na uniwersytetach. 29 września 1958 r. został wyświęcony na biskupa pomocniczego archidiecezji krakowskiej, a w roku 1964 został jej arcybiskupem metropolitą. Brał czynny udział we wszystkich sesjach Soboru Watykańskiego II. W roku 1967 papież Paweł VI mianował go kardynałem. W czasach komunistycznego reżimu stanowczo bronił chrześcijańskich wartości. Otwarty na dialog, w każdym widział brata. Nieustannie apelował o poszanowanie godności każdego człowieka. Emanował entuzjazmem duszpasterskim. Wiele serca poświęcał pracy z młodzieżą, studentami, z młodymi małżeństwami. Wycieczki w góry, na narty, obozy na łonie natury służyły mu zbliżaniu ludzi do Boga. Żartował, słuchał i uczył, stawiając młodym wysokie cele i wymagania. „Odkrycie Chrystusa to najpiękniejsza przygoda waszego życia” – mówił najpierw do młodzieży w Polsce, a potem – na całym świecie.

I tak nadszedł historyczny dzień 16 października 1978 r., gdy kard. Karol Wojtyła został wybrany papieżem. Tu okazało się, jak ważną postacią w jego życiu był kard. Stefan Wyszyński. Po wyborze na papieża, Jan Paweł II powiedział: „Nie byłoby na Stolicy Piotrowej

tego Papieża Polaka, który dziś pełen bojaźni Bożej, ale i pełen ufności rozpoczyna nowy pontyfikat, gdyby nie było Twojej wiary, niecofającej się przed więzieniem i cierpieniem, Twojej heroicznej nadziei, Twojego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła. Gdyby nie było Jasnej Góry”. Obydwaj byli głęboko związani z sanktuarium jasnogórskim. Tam wszystko zawierzali Matce Bożej.

Wybór kard. Karola Wojtyły na następcę św. Piotra otworzył nowy rozdział nie tylko w jego życiu, ale także w historii Kościoła w Polsce i na świecie. Niespełna rok później zabrzmiały w Polsce słowa modlitwy: „Wołam, ja, syn polskiej ziemi, a zarazem ja, Jan Paweł II, papież. Wołam z całej głębi tego Tysiąclecia, wołam w przeddzień Święta Zesłania, wołam wraz z wami wszystkimi: Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!”. Te słowa, wypowiedziane 2 czerwca 1979 r. podczas Mszy św. na ówczesnym Placu Zwycięstwa w Warszawie, stały się momentem zwrotnym w procesie polskich przemian demokratycznych. Dodały odwagi i nadziei, której Polacy wówczas tak bardzo potrzebowali. Dzisiaj – z perspektywy czasu – możemy traktować je jako słowa prorocze.

3. Święty Jan Paweł II głosił Ewangelię na całym świecie. Odwiedził 132 kraje i około 900 miejscowości. Jego nauczanie jest wciąż aktualne. Warto do niego sięgać, także poprzez Internet i media społecznościowe, wykorzystując możliwości, które stwarzają nowe technologie. Już w 2002 roku Papież wzywał przecież cały Kościół do wypłynięcia „na głębię cyberprzestrzeni”.

Głosząc konieczność poszanowania praw każdej osoby ludzkiej, Papież bronił najsłabszych i bezbronnych. Dzisiaj, gdy w czasie pandemii koronawirusa świat walczy o każde ludzkie życie, trzeba przypomnieć, że Jan Paweł II domagał się ochrony życia człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci. Podkreślał, że w żadnej dziedzinie życia prawo cywilne nie może zastąpić właściwie ukształtowanego sumienia. Kiedy wielu niepokoją zmiany demograficzne, wyludnianie się i starzenie Europy, jego słowa są nadal aktualną przestrożą: „naród, który zabija własne dzieci, jest narodem bez przyszłości”. W 1991 roku, w Radomiu, św. Jan Paweł II mówił: „Do tego cmentarzyska ofiar ludzkiego okrucieństwa w naszym stuleciu dołącza się inny jeszcze wielki cmentarz: cmentarz nienarodzonych, cmentarz

bezbronnych, których twarzy nie poznała nawet własna matka, godząc się lub ulegając presji, aby zabrano im życie, zanim jeszcze się narodziła. A przecież już miały to życie, już były poczęte, rozwijały się pod sercem swych matek, nie przeczując śmiertelnego zagrożenia. A kiedy już to zagrożenie stało się faktem, te bezbronne istoty ludzkie usiłowały się bronić. Aparat filmowy utrwalił tę rozpaczliwą obronę nienarodzonego dziecka w łonie matki wobec agresji. Kiedyś oglądałem taki film – i do dziś dnia nie mogę się od niego uwolnić, nie mogę uwolnić się od jego pamięci. Trudno wyobrazić sobie dramat straszliwszy w swej moralnej, ludzkiej wymowie”.

Polacy i Polska stanowili bardzo ważną część życia św. Jana Pawła II, który po latach wyznał: „Sprawy mojej Ojczyzny zawsze były i są mi bardzo bliskie. Wszystko, co przeżywa mój naród, wszystko to głęboko noszę w sercu. Dobro Ojczyzny uważam za moje dobro” (audiencja do Polaków z okazji 20. rocznicy pontyfikatu, 1998). Polska była krajem, który Ojciec Święty odwiedzał najczęściej – odbył do Ojczyzny dziewięć pielgrzymek. Przyjeżdżał zawsze z konkretnym przesłaniem do rodaków, dostosowanym do aktualnie panującej sytuacji religijnej i politycznej. Każda z pielgrzymek była traktowana przez Polaków jako narodowe rekolekcje, a w spotkaniach z Papieżem uczestniczyły miliony osób. Święty Jan Paweł II wzywał Polaków do sprawiedliwości społecznej i wzajemnego szacunku. Mówił: „«Jeden drugiego brzemiona noście» – to zwięzłe zdanie Apostoła jest inspiracją dla międzyludzkiej i społecznej solidarności. Solidarność – to znaczy: jeden i drugi, a skoro brzemień, to brzemień niesione razem, we wspólnocie. A więc nigdy: jeden przeciw drugiemu. Jedni przeciw drugim. I nigdy «brzemień» dźwigane przez człowieka samotnie” (Gdańsk, 1987).

4. Dla wielu osób świadectwo o prawdziwości Ewangelii, jakie dał całemu światu św. Jan Paweł II, wybrzmiało najbardziej przekonująco wtedy, gdy przyszło mu osobiście zmagać się z cierpieniem i chorobą, a na koniec życia stanąć wobec konieczności śmierci. Po raz pierwszy z doświadczeniem wielkiego cierpienia spotkał się w związku z zamachem na swoje życie 13 maja 1981 r. Kardynał Stanisław Dziwisz, wieloletni osobisty sekretarz św. Jana Pawła II i świadek jego świętości, tak wspominał ten niezwykle dramatyczny czas: „Pamiętam, że w momencie zamachu na Placu św. Piotra

[Papież] zachował duży spokój i opanowanie, choć sytuacja była dramatyczna, a zagrożenie życia ogromne. Pytany przeze mnie, potwierdził, że odczuwa ból spowodowany przez rany, pokazał też ich miejsca. Nie można jednak mówić o żadnej panice. Zanim stracił świadomość, od razu też zawierzał się Maryi i mówił, że przebacza temu, który do niego strzelił”.

W ostatnim dniu swojej ziemskiej pielgrzymki, 2 kwietnia 2005 r., Jan Paweł II był pełen wewnętrznego pokoju i poddania się woli Bożej. Jak wspomina kardynał Dziwisz, Papież był „zanurzony w modlitwie, miał świadomość swojego stanu i tego, co się z nim dzieje. Prosił, żeby czytać mu fragmenty Ewangelii według św. Jana, żegnał się ze współpracownikami, przyszedł m.in. kard. Joseph Ratzinger, były siostry zakonne, które mu posługiwały, był także fotograf Arturo Mari. Odprawialiśmy jeszcze Mszę św. ze Święta Miłosierdzia Bożego, stawał się coraz słabszy, z coraz mniejszą świadomością, ale gotowy na przejście do Domu Ojca”.

Podczas pogrzebu Jana Pawła II, 8 kwietnia 2005 r., wiatr silnym podmuchem zamknął księgę Ewangeliarza znajdującą się na jego trumnie. Tak jakby zamknął księgę jego życia. Na zakończenie uroczystości wierni zebrani na Placu św. Piotra wołali *Santo Subito!* – „Natychmiast świętym!”. W ten sposób prosili, aby Kościół ogłosił to, czego sami byli pewni: ten Papież był człowiekiem prawdziwie świętym!

Cieszymy się bardzo, że 7 maja tego roku – niemal dokładnie w setną rocznicę przyjścia na świat Jana Pawła II – w bazylice pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Wadowicach, gdzie został ochrzczony, za zgodą Stolicy Apostolskiej rozpoczął się proces beatyfikacyjny jego Rodziców: Sług Bożych Emilii i Karola Wojtyłów. Wiemy dobrze, że nie byłoby takiego człowieka, kapłana i biskupa jak Karol Wojtyła, gdyby nie było wielkiej wiary jego Rodziców.

5. Papież Franciszek, który kanonizował Jana Pawła II, we wstępie do książki opublikowanej w Watykanie z okazji stulecia urodzin Papieża Polaka wyznał: „Wiele razy w czasie mojego życia kapłańskiego i biskupiego spoglądałem na niego, prosząc w moich modlitwach o dar wierności Ewangelii, tak jak on dawał o niej świadectwo. [...] Już piętnaście lat dzieli nas od jego śmierci. Może to niewiele, ale to bardzo długo dla nastolatków i młodych ludzi, którzy go nie znali

lub którzy mają tylko kilka mglistych wspomnień o nim z dzieciństwa. Z tego powodu w setną rocznicę jego urodzin słusznie było upamiętnić tego wielkiego świętego świadka wiary, którego Bóg dał swojemu Kościołowi i ludzkości” (San Giovanni Paolo II, *100 anni, Parole e Immagini*, Prefazione di Papa Francesco [Święty Jan Paweł II, *100 lat. Słowa i Obrazy*, Wstęp Papieża Franciszka], Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana 2020, s. 3, 6).

Od śmierci św. Jana Pawła II ludzie z całego świata modlą się nieprzerwanie u jego grobu w Bazylice św. Piotra. Za jego przyczyną proszą Boga o potrzebne łaski. Dołączmy i my do nich i módlmy się – przez jego wstawiennictwo – w intencjach, które głęboko nosimy w naszych sercach. Prośmy za naszą Ojczyznę, Europę i cały świat. Módlmy się o ustanie pandemii, za chorych, zmarłych i ich rodziny, za lekarzy, służbę medyczną i tych wszystkich, którzy narażają swoje życie dla naszego bezpieczeństwa. Niech setna rocznica urodzin Papieża Polaka będzie dla nas wezwaniem do braterstwa i jedności. Niech będzie źródłem nadziei i zaufania Miłosierdziu Bożemu.

Święty Janie Pawle II, módl się za nami. Amen.

Warszawa, 7 maja 2020 roku

List należy odczytać w niedzielę, 17 maja 2020 roku.

Abp Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP
Wiceprzewodniczący
Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)

Abp Marek Jędraszewski
Arcybiskup Metropolita Krakowski
Zastępca Przewodniczącego KEP

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

3.**„POKÓJ TOBIE, POLSKO!” (ŚW. JAN PAWEŁ II)****SŁOWO RADY STAŁEJ KEP**

W pełnym niepokoju czasie epidemii, a także w sytuacji napięcia związanego z nadchodzącymi wyborami prezydenckimi, pragniemy zaapelować o odpowiedzialność za dobro wspólne, jakim jest Polska.

1. Cały świat, w tym także nasza Ojczyzna, przeżywa obecnie dramatyczny, pełen udręki czas, wywołany przez pandemię. W tej nadzwyczajnej sytuacji najważniejsza jest troska o każdego człowieka, o jego zdrowie i życie, poczynając od osób najbardziej poszkodowanych, zarażonych, przeżywających kwarantannę, ogarniętych lękiem o przyszłość swoją i swoich najbliższych.

Z wdzięcznością myślimy o naszych braciach i siostrach, którzy niosą pomoc osobom chorym: lekarzom, pielęgniarkom, służbie zdrowia, służbach dostarczających leki, środki dezynfekcyjne i żywność, wolontariuszach oraz tych wszystkich, którzy ofiarnie służą, abyśmy w atmosferze solidarności pokonali to bolesne doświadczenie. W tym gronie zasługującym na najwyższe wyrazy podziękowania znajdują się także osoby duchowne i zakonne oraz pracownicy Caritas.

Doceniamy dotychczasowe zaangażowanie władz państwowych i samorządowych. Życzymy odpowiedzialnym za rządy naszym państwem, aby potrafili opracować i wdrożyć najodpowiedniejsze mechanizmy w celu rychłego pokonania epidemii. Przypominamy, że racją istnienia każdej władzy jest troska o dobro wspólne, które obejmuje „całokształt takich warunków życia społecznego, w jakich ludzie mogą pełniej i szybciej osiągnąć swą własną doskonałość” (Jan XXIII, *Mater et Magistra*, nr 65).

2. Na sytuację pandemicznego zagrożenia zdrowia i życia ludzi nakłada się u nas przewidywany termin wyborów prezydenckich. Ze względu na „słuszną autonomię porządku demokratycznego” (*Centesimus Annus*, nr 47) Kościół nie ma mandatu, by uczestniczyć w czysto politycznych sporach na temat formy, czy terminu wyborów, a tym bardziej, by opowiadać się za tym lub innym rozwiązaniem. Misją Kościoła w takiej sytuacji jest jednak zawsze, pełne życzliwości, przypomnienie o szczególnej, moralnej

i politycznej odpowiedzialności, jaka spoczywa na uczestnikach życia politycznego.

Apelujemy zatem do sumień ludzi odpowiedzialnych za dobro wspólne naszej Ojczyzny, zarówno do ludzi sprawujących władzę, jak i do opozycji, aby w tej nadzwyczajnej sytuacji wypracowali wspólne stanowisko, dotyczące wyborów prezydenckich. Zachęcamy, aby w dialogu między stronami poszukiwać takich rozwiązań, które nie budziłyby wątpliwości prawnych i podejrzenia nie tylko o naruszenie obowiązującego ładu konstytucyjnego, ale i przyjętych w demokratycznym społeczeństwie zasad wolnych i uczciwych wyborów. Prosimy, aby kierując się najlepszą wolą, w swoich działaniach szukali dobra wspólnego, którego wyrazem jest dziś zarówno życie, zdrowie oraz społeczny byt Polaków, jak i szerokie społeczne zaufanie do wspólnie wypracowanych przez lata procedur wyborczych demokratycznego państwa. W tej trudnej sytuacji, jaką przeżywamy, powinniśmy dbać o kultywowanie dojrzałej demokracji, ochronę państwa prawa, budowanie – mimo różnic – kultury solidarności, także w sferze polityki.

W procesie dokonywania odpowiedzialnego wyboru kandydata na urząd prezydenta należy wziąć pod uwagę w szczególności sposób prawości moralną, miłość Ojczyzny i traktowanie władzy jako służby, kompetencje w dziedzinie życia politycznego i obywatelskiego, wyrazistą tożsamość, postawę dialogu i umiejętność współpracy, zdolność do roztropnego rozwiązywania konfliktów, merytoryczne przygotowanie i wiedzę, a także szacunek dla zasad demokracji, kierowanie się fundamentalnymi zasadami etycznymi, poszanowanie dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci, gwarancję dla prawnej definicji małżeństwa jako trwałego związku mężczyzny i kobiety, promocję polityki rodzinnej oraz gwarancje dla rodziców w zakresie prawa do wychowywania dzieci zgodnie z wyznawaną wiarą i wartościami.

3. Będąc ludźmi wiary, jesteście przekonani, że nie wszystko w życiu zależy od geniuszu człowieka. Wierzymy przecież w Boga i w Jego opatrnościowe czuwanie nad każdym człowiekiem, nad ludzkością i światem, dlatego przypominamy o wielkiej roli jedności człowieka z Bogiem oraz o mocy modlitwy.

Wyrazimy wdzięczność Ojcu Świętemu Franciszkowi za Jego List do wszystkich wiernych na maj 2020 roku. Wraz z Papieżem zachęcamy do odmawiania Różańca Świętego, szczególnie w środowisku

rodzinnym. Zgodnie z polskim zwyczajem zachęcamy do pielęgnowania nabożeństw majowych. Módlmy się za wstawiennictwem Maryi, Królowej Polski o opiekę nad nami i pomoc w pokonaniu pandemii. Czyńmy to z głęboką wiarą i nadzieją, że nasza Matka i Królowa, która wyprowadziła nas z wielu narodowych nieszczęść i tym razem okaże się nam Nieustającą Pomocą i Wspomożycielką.

Byłoby też rzeczą pożyteczną, aby w pierwszym dniu maja – który przypada w piątek – odstąpić od praktyki coraz częściej udzielanej dyspensy od wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych. Bardziej właściwym byłoby uczynić ten dzień dniem pokuty i postu w intencji zachowania miejsc pracy dla naszych rodaków.

W trudnym czasie epidemii, 3 maja br. na Jasnej Górze będzie miało miejsce zawierzenie naszej Ojczyzny Matce Bożej Królowej Polski, którego dokona Przewodniczący Konferencji Episkopatu Arcybiskup Stanisław Gądecki.

„O Maryjo, Pocieszycielko strapionych, weź w ramiona wszystkie swoje niespokojne dzieci i wyproś, aby Bóg zadziałał Swoją wszechmocną ręką i uwolnił nas od tej straszliwej epidemii, żeby życie mogło powrócić do normalnego biegu w spokoju. Zawieramy się Tobie, która jaśniejesz na naszej drodze jako znak zbawienia i nadziei, o łaskawa, o litościwa, o słodka Panno Maryjo!” (Papież Franciszek).

Zachęcamy wszystkich, którym leży na sercu dobro Ojczyzny, do gorliwej modlitwy w rodzinach i parafiach. Prosimy Boga, aby spełniło się życzenie świętego Jana Pawła II – Pokój Tobie, Polsko!

Warszawa, 27 kwietnia 2020 r.

Rada Stała KEP

4.

LIST PRZEWODNICZĄCEGO KEP DO PREMIERA O PROPORCJONALNE KRYTERIUM USTALANIA LICZBY WIERNYCH W KOŚCIELE

Szanowny Panie Premierze,

Kościół katolicki w Polsce z szacunkiem przyjmuje działania Państwa polskiego, których celem jest ochrona zdrowia i życia Polaków w sytuacji pandemii. Na szczególne uznanie zasługuje wysiłek podejmowany tak przez lekarzy, pielęgniarki, ratowników medycznych, innych pracowników służby zdrowia i służb sanitarnych, jak i przez służby mundurowe.

Kościół ze swej strony wspiera walkę z koronawirusem przez wytrwałą, codzienną modlitwę duchownych, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich, jak i przez konkretną pomoc personalną i materialną, świadczoną przez Caritas, duchowieństwo, zgromadzenia zakonne, wiernych świeckich czy zaangażowanie wolontariuszy.

W związku z restrykcjami dotyczącymi przemieszczania się i gromadzenia, ostatnie dni również w kościołach były bardzo trudne, zwłaszcza w okresie świątecznym, niemniej zrozumiałe w kontekście walki o życie ludzkie. Owocem tych działań jest – jak ufam – mniejsza liczba zachorowań i ofiar śmiertelnych w porównaniu z krajami, gdzie restrykcje wprowadzono zbyt późno.

Po tygodniach ograniczeń, cieszą nas zapowiedzi złagodzenia nałożonych restrykcji, w tym dotyczących zgromadzeń religijnych. Siła do walki z epidemią pochodzi przecież nie tylko z siły intelektu czy psychiki, ale przede wszystkim z siły ducha, która od wieków w Polsce jest umacniana dzięki sakramentom i wspólnej modlitwie.

W kontekście przygotowywanych przez Rząd zmian chciałbym zwrócić uwagę – podobnie jak w moim poprzednim liście, skierowanym do Pana Premiera – na potrzebę bardziej spójnego, proporcjonalnego i sprawiedliwego kryterium ograniczania dopuszczalnej liczby wiernych w kościołach, podobnie jak to ma miejsce w przypadku innych podmiotów. Ponadto restrykcje nie powinny obejmować osób znajdujących się poza budynkiem sakralnym, do których stosują się ogólne przepisy o zachowaniu bezpiecznej odległości.

Proponuję więc, aby § 9 ust. 2 *aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii*, przyjął następujące brzmienie: „W okresie od dnia 20 kwietnia 2020 r. do odwołania ograniczeń w kwestii sprawowania kultu religijnego w miejscach publicznych, w tym w budynkach i innych obiektach kultu religijnego, ograniczenia te polegają na obowiązku zapewnienia, aby – w trakcie sprawowania kultu religijnego, czynności lub obrzędów religijnych – w danym obiekcie znajdowała się jedna osoba na 9 m², nie wliczając w to osób sprawujących kult i posługujących lub osób zatrudnionych przez zakład lub dom pogrzebowy w przypadku pogrzebu. Powyższe przepisy odnoszą się do osób znajdujących się wewnątrz obiektów sakralnych. W innych przypadkach mają zastosowanie ogólne przepisy o zachowaniu bezpiecznej odległości”.

Ufam, że dzięki wysiłkom wszystkich Polaków, uda się ochronić zdrowie i życie wielu z naszych rodaków, a sytuacja, którą przechodzimy umocni naszą jedność i uczyni nasze społeczeństwo jeszcze bardziej solidarnym i silnym.

Z wyrazami szacunku,

Warszawa, 15 kwietnia 2020 r.

Abp Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP
Wiceprzewodniczący
Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)

5.

KOMUNIKAT KOMISJI DS. KULTU BOŻEGO I DISCYPLINY SAKRAMENTÓW KEP DOTYCZĄCY PRAKTYKI PIERWSZYCH PIĄTKÓW I PIERWSZYCH SOBÓT MIESIĄCA W OKRESIE EPIDEMII

W okresie epidemii dostęp do sakramentalnej spowiedzi i sakramentalnej Komunii jest dla wielu wiernych utrudniony, czasem wręcz niemożliwy. Z tego względu rodzą się wątpliwości co do zachowania ciągłości pobożnych praktyk dziewięciu pierwszych piątków miesiąca oraz pięciu pierwszych sobót miesiąca, które wielu wiernych podejmuje. Obie praktyki dla zachowania duchowych owoców zakładają przyjęcie Komunii sakramentalnej w określonym czasie.

Posługując się ogólnymi zasadami prawa kościelnego oraz dokumentami dotyczącymi sytuacji analogicznych należy stwierdzić, że:

– prawo kościelne czysto pozytywne nie obowiązuje przy poważnej przeszkodzie (Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Odpowiedzi na zapytania odnośnie do obowiązku sprawowania Liturgii Godzin, 15.11.2000, Prot. Nr 2330/00/LL, (tekst łaciński „Notitiae”; 37 (2001) 190-194).

– w analogicznej sytuacji opisanej przez prawo kościelne nie przerywa się ciągłości owoców duchowych pobożnej praktyki pod warunkiem dokończenia jej zaraz, gdy będzie to możliwe (Święta Kongregacja Soboru, *Tricenario Gregoriano*. Deklaracja o ciągłości celebracji trzydziestu Mszy Gregoriańskich, 24.02.1967 (AAS 59 (1967) s. 229-230).

– dlatego jeśli w trakcie odprawiania praktyki pięciu sobót oraz dziewięciu piątków miesiąca nie jest możliwe spełnienie warunku przyjęcia sakramentalnej Komunii w okresie epidemii, nie ulega przerwaniu ciągłość owoców, a więc nie trzeba tej praktyki zaczynać od nowa, a jedynie przedłużyć tę praktykę o kolejny miesiąc;

– zaleca się jednakże celem podtrzymania ciągłości praktyki, aby we właściwym dniu (pierwszy piątek/sobota) w okresie braku dostępu do sakramentu, jeśli to możliwe, wzbudzić właściwą danej praktyce intencję oraz skorzystać z możliwości przyjęcia tzw. Komunii duchowej (pragnienia) (por. *Breviarium Fidei* (2002) nr 296), a także, jeśli trzeba, z możliwości uprzedniego oczyszczenia sumienia z grzechów

ciężkich poprzez akt żalu doskonałego, gdy nie można się wyspowiadać (por. KKK 1452).

Świdnica, 2 kwietnia 2020 r.

Bp Adam Bałabuch

Przewodniczący

Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów KEP

6.

KOMUNIKAT Z POSIEDZENIA RADY STAŁEJ KEP

Rada Stała Konferencji Episkopatu Polski zebrała się na Jasnej Górze w Uroczystość Najświętszej Maryi Panny, Królowej Polski, która w tym roku jest obchodzona 2 maja. Obradami kierował abp Stanisław Gądecki, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski.

1. Znajdujemy się w momencie, gdy cały świat, w tym także nasza Ojczyzna, przeżywa trudny czas, pełen cierpienia i niepewności z powodu pandemii koronawirusa. W tej nadzwyczajnej sytuacji najważniejsza jest chrześcijańska troska o każdego człowieka, o jego życie oraz o zdrowie duszy i ciała. Otoczmy więc troską w szczególności osoby najbardziej poszkodowane, zakażone, przeżywające kwarantannę, tracące pracę i źródło utrzymania, ogarnięte lękiem o przyszłość swoją i swoich najbliższych. Pamiętajmy w modlitwie także o zmarłych i ich rodzinach, które przeżywają dramatyczne chwile. Zachęcamy do modlitwy o to, byśmy mogli jak najszybciej powrócić do stanu sprzed epidemii i pełnego uczestnictwa w życiu sakramentalnym Kościoła.

2. Dziękujemy tym, którzy niosą pomoc osobom chorym, ludziom pozostającym w ścisłej izolacji i seniorom: lekarzom, pielęgniarkom, ratownikom, diagnostom laboratoryjnym, aptekarzom, pracownikom medycznym i sanitarnym oraz wszystkim służbom, a także osobom pracującym w innych branżach, które w czasie epidemii dbają o nasze bezpieczeństwo, narażając swoje zdrowie i życie. Podziękowania kierujemy również do wolontariuszy, harcerzy, sióstr zakonnych, zakonników, kapelanów szpitalnych i organizacji charytatywnych na czele z Caritas Polska i diecezjalnymi oddziałami Caritas.

3. W trosce o bezpieczeństwo społeczne, z odpowiedzialnością przyjmujemy państwowe ograniczenia sanitarne spowodowane stanem epidemii, choć są trudne i bolesne dla wielu z nas. Jednocześnie, w związku z planowanym przez Rząd znoszeniem restrykcji chcemy podkreślić – tak jak wcześniej zaznaczył Przewodniczący Episkopatu Polski abp Stanisław Gądecki – potrzebę bardziej spójnego, proporcjonalnego i sprawiedliwego kryterium znoszenia ograniczeń dopuszczalnej liczby wiernych w kościołach, podobnie jak to ma miejsce w przypadku innych podmiotów.

4. W obecnej sytuacji bardzo dziękujemy księżom i wiernym za odpowiedzialne przestrzeganie zarządzeń służb sanitarnych i władz państwowych w duchu chrześcijańskiej miłości bliźniego. Zachęcamy, w miarę istniejących możliwości, do uczestnictwa w Mszach św. i nabożeństwach w kościołach. Prosimy księży proboszczów o organizowanie w parafiach możliwości przystąpienia do spowiedzi świętej. Niech to będzie okazja do wypełnienia III przykazania kościelnego, aby „przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą”, poprzedzoną sakramentem pokuty i pojednania. Z zachowaniem wszelkich zarządzeń władz sanitarnych i państwowych zachęcamy do uczestnictwa w nabożeństwach majowych. Mogą one być dobrą okazją duszpasterską do powrócenia w kościołach do życia sakramentalnego osób, które tego pragną.

5. W związku z utrzymującym się stanem epidemii przypominamy, że nadal obowiązują udzielone przez księży biskupów dyspensy od uczestnictwa w Mszy świętej w niedziele i uroczystości. Wyrażamy wdzięczność środkom społecznego przekazu i parafiom za transmisje liturgii w telewizji, radiu i Internecie. Nie powinno to jednak osłabić naszej woli do przystępowania do sakramentów świętych w naszych kościołach. Ci, którzy – z powodu wprowadzonych limitów – nie mają takiej możliwości w niedzielę, mogą uczestniczyć w Mszach św. w świątyniach w inne dni tygodnia. Przywołujemy w tym miejscu słowa Ojca Świętego Franciszka, który przestrzegł przed niebezpieczeństwem ograniczania praktykowania wiary wyłącznie do wymiaru wirtualnego.

6. Dnia 18 maja będziemy przeżywali setną rocznicę urodzin św. Jana Pawła II. Tego dnia Papież Franciszek będzie modlił się

u grobu św. Jana Pawła II, za co wyrażamy wielką wdzięczność Ojcu Świętemu. Zachęcamy do duchowej łączności z Następcą Świętego Piotra w tę rocznicę, która jest tak ważna dla Polaków i całego Kościoła. Prosimy również o modlitwę w intencji Papieża Franciszka.

Prosimy księży biskupów, aby w niedzielę 17 maja lub 18 maja br. we wszystkich katedrach, kościołach i kaplicach w Polsce były sprawowane Msze Święte jako diecezjalne i parafialne dziękczynienie za życie i pontyfikat św. Jana Pawła II. Ponadto w niedzielę 17 maja będzie czytany w kościołach list Prezydium Konferencji Episkopatu Polski na 100-lecie urodzin Papieża Polaka. Zapraszamy do zaangażowania się w obchody stulecia urodzin naszego wielkiego Rodaka poprzez przypominanie jego nauczania, świadectwa życia, twórczości oraz przez wsparcie dzieł charytatywnych.

7. Wyczekiwana przez nas beatyfikacja Prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego, przewidziana na 7 czerwca 2020 roku w Warszawie, została z powodu epidemii przeniesiona. Nowy termin zostanie ustalony i podany do publicznej wiadomości wtedy, kiedy pozwoli na to sytuacja epidemiologiczna.

8. Dzisiaj, 2 maja, gdy obchodzimy Dzień Polonii i Polaków za Granicą, kierujemy do naszych Rodaków serdeczne pozdrowienia i zapewniamy o modlitwie przed Cudownym Obrazem Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze.

9. Dobremu Bogu, za wstawiennictwem św. Jana Pawła II, powierzamy przyszłość duchową i materialną naszej Ojczyzny. Dnia 3 maja, podczas Mszy św. o godz. 11.00 na Jasnej Górze, będzie miało miejsce zawierzenie Polski Najświętszemu Sercu Jezusa i Matce Bożej Królowej Polski, którego dokona abp Stanisław Gądecki, Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski.

Z Jasnej Góry, od tronu Maryi Królowej Polski, biskupi Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski błogosławią Ojczyźnie i Polakom w kraju i za granicą.

Jasna Góra, 2 maja 2020 r.

Rada Stała KEP

7.

SŁOWO PRZEWODNICZĄCEGO KEP WOBEC ZMNIEJSZANIA OGRANICZEŃ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH UCZESTNICZYĆ W ZGROMADZENIACH RELIGIJNYCH

Konferencja Episkopatu Polski z radością przyjmuje informacje o zmniejszającym się zagrożeniu epidemicznym w Polsce. Z wdzięcznością myślimy o wysiłku wielu osób wkładanym zarówno w ochronę życia i zdrowia Polaków, jak i w przywracanie zwyczajnej aktywności społecznej w naszej ojczyźnie. Dzięki roztroptym, choć trudnym decyzjom, udało się ochronić wiele istnień ludzkich.

W tym kontekście bardzo ważna i potrzebna jest decyzja o kolejnych złagodzeniach obostrzeń, dotyczących udziału wiernych w zgromadzeniach religijnych, podobnie jak to ma miejsce w odniesieniu do innych dziedzin życia. Siła do walki z epidemią oraz siła przywracania zwyczajnej aktywności w naszym kraju, znajduje swoje źródło w sile ducha, a ta została nam dana w Jezusie Chrystusie.

W tygodniach epidemii dochodziły do mnie budujące świadectwa ludzi wierzących, którzy – choć korzystali z udzielonej im dyspensy i łączyli się duchowo oraz za pośrednictwem środków masowego przekazu z liturgią sprawowaną w kościołach – odczuwali wielką tęsknotę za wspólnotą parafialną i życiem sakramentalnym.

Wobec zapowiedzianej wczoraj możliwości uczestnictwa w zgromadzeniach religijnych większej liczby osób, zachęcam wszystkich wiernych, aby korzystali coraz odważniej z parafialnej posługi duszpasterskiej, zwłaszcza zaś, aby ci, którzy tego nie uczynili, przystępowali do sakramentu spowiedzi i Komunii świętej, jeszcze w czasie wielkanocnym. Aby zaspokoić głód eucharystyczny i głód Słowa Bożego, zachęcam do uczestnictwa w Mszy Świętej, nie tylko w niedzielę, ale i w dni powszednie, przy zachowaniu należytych środków bezpieczeństwa sanitarnego.

Dziękuję kapłanom za odważne towarzyszenie wiernym w czasie epidemii, w ramach nałożonych na Kościół ograniczeń. Jednocześnie zachęcam księży do podejmowania nowych inicjatyw duszpasterskich, zwłaszcza do aktywności w ramach małych grup formacyjnych oraz cyklicznych spotkań katechetycznych, zgodnie ze wskazaniem poszczególnych biskupów diecezjalnych. Ufam, że wkrótce, będziemy mogli cieszyć się pełnią duszpasterskiego zaangażowania i posługi.

Wszystkich Polaków, a zwłaszcza chorych, samotnych i cierpiących oraz tych, którzy się nimi opiekują zapewniam o mojej modlitwie, z serca błogosławiąc.

W święto św. Macieja, Apostoła
Warszawa, dnia 14 maja 2020 r.

*Abp Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP
Wiceprzewodniczący
Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)*

8. KOMUNIKAT PRZEWODNICZĄCEGO KEP W SPRAWIE DYPENS OD UDZIAŁU W NIEDZIELNYCH MSZACH ŚWIĘTYCH

W imieniu Konferencji Episkopatu Polski kolejny już raz wyrażam wdzięczność wobec służb medycznych i sanitarnych za działania, służące ochronie życia i zdrowia Polaków w czasie epidemii.

Obejmuję moją modlitwą wszystkich, którzy zostali dotknięci chorobą, polecając miłosierdziu Bożemu osoby zmarłe.

Wyrażam jednocześnie moją radość z racji tego, że sytuacja epidemiczna w naszym kraju poprawiła się na tyle, iż możliwe się stało dalsze zmniejszenie obostrzeń i ograniczeń, nałożonych na społeczeństwo w trosce o nasze zdrowie.

W kontekście ogłoszonej dzisiaj decyzji, dotyczącej zniesienia limitu uczestników zgromadzeń religijnych w kościołach, co – *de facto* – daje możliwość udziału w liturgii wszystkim wiernym, zachęcam księży biskupów do odwoływania udzielonych ogólnych dyspens od uczestnictwa w niedzielnych Mszach Świętych. Jednocześnie – w nawiązaniu do Zarządzenia Rady Stałej KEP 1/2020 z dnia 12 marca 2020 – sugeruję, aby utrzymać dyspensę dla osób w podeszłym wieku, osób z objawami infekcji (np. kaszel, katar, podwyższona temperatura, itp.) oraz osób, które czują obawę przed zarażeniem. Przypominam równocześnie o konieczności zachowania w kościołach dystansu dwóch metrów i obowiązku zakrywania ust i nosa.

Jednocześnie zachęcam księży biskupów do roztropnych zmian w szczegółowych rozporządzeniach dotyczących duszpasterstwa w poszczególnych diecezjach, mając na uwadze dzisiejsze decyzje służb medycznych, zgodnie z którymi w zgromadzeniach poza budynkami kultu może uczestniczyć do 150 osób przy zachowaniu innych zaleceń sanitarnych, co umożliwi organizowanie procesji Bożego Ciała.

W najbliższym czasie zostanie również opublikowany komunikat dotyczący szczegółów organizacji pielgrzymek.

Dziękując Bogu, że przeprowadził nas przez trudny czas epidemii, zachęcam wszystkich wiernych do korzystania z posługi duszpasterskiej w parafiach, szczególnie z sakramentu pojednania i Eucharystii.

Warszawa, dnia 27 maja 2020 r.

Abp Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP
Wiceprzewodniczący
Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)

9.

OŚWIADCZENIE DELEGATA KEP DS. OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY PO FILMIE „ZABAWA W CHOWANEGO”

Film „Zabawa w chowanego”, który obejrzałem, ukazuje, że nie dochowano obowiązujących w Kościele standardów ochrony dzieci i młodzieży. Mam na myśli sposób traktowania osób pokrzywdzonych i ich rodzin, brak podjęcia odpowiednich działań w wyniku otrzymanych informacji o wykorzystywaniu seksualnym dzieci przez księdza, czyli niewypełnienie obowiązków nałożonych na przełożonego przez prawo kościelne.

Każda prawdopodobna wiadomość o wykorzystaniu seksualnym osoby małoletniej przez księdza, która wpływa do biskupa lub do kurii, musi być w Kościele uznana za zawiadomienie zobowiązujące do wszczęcia dochodzenia kanonicznego oraz do ograniczenia duchownego w czynnościach. Niedopuszczalne jest przesuwanie

podejrzanego księdza do miejsca, w którym może mieć jakikolwiek kontakt z dziećmi.

Ze względu na przedstawione w filmie informacje, jako Delegat Episkopatu Polski ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży, zwracam się poprzez Nuncjaturę do Stolicy Apostolskiej o wszczęcie postępowania nakazanego przez *motu proprio* papieża Franciszka dotyczącego zaniechania wymaganego prawem działania.

Dziękuję osobom pokrzywdzonym, które decydują się opowiedzieć o doznanej krzywdzie. Apeluje, aby każdy, kto posiada wiedzę o wykorzystaniu seksualnym osoby małoletniej, pamiętał, że jest zobowiązany w sumieniu – i przepisami prawa – do złożenia zawiadomienia. Proszę księży, siostry zakonne, rodziców i wychowawców o to, by nie kierowali się fałszywą logiką troski o Kościół, skutkującą ukrywaniem sprawców przestępstw seksualnych.

Z bólem słyszę o cierpieniu każdej osoby pokrzywdzonej przez duchownego. Jest to zawsze wynik nadużycia zaufania, jakim obdarzony jest przedstawiciel Kościoła. Dlatego każda osoba pokrzywdzona powinna szybko uzyskać ze strony biskupa natychmiastową ofertę pomocy psychologicznej, duszpasterskiej i prawnej, z której mogłaby skorzystać, jeżeli będzie tym zainteresowana. Jest to podstawowy wyraz solidarności i odpowiedzialności Kościoła.

Chcę równocześnie podkreślić, że zasadę współpracy między prokuraturą a Kościołem w celu ochrony osób małoletnich i ukarania sprawców uważam za rzecz potrzebną i dobrą. Taka obustronna współpraca musi być zawsze prowadzona w sposób przejrzysty i uczciwy, z zachowaniem wszystkich procedur. Dzięki niej nie tylko prokuratura otrzymuje potrzebne informacje od Kościoła, ale także instytucje kościelne mogą otrzymać dostęp do wyników postępowania dowodowego prowadzonego przez organy ścigania. Umożliwia to unikanie kilkukrotnego przesłuchiwanie osób pokrzywdzonych oraz pozwala sprawniej i bardziej efektywnie prowadzić postępowanie kanoniczne.

Historie z filmu nie są prawdą o zdecydowanej większości księży. Nie możemy pozwolić na to, by skandaliczne przypadki przekreśliły dobro, które jest w Kościele. W zdecydowanej większości księża i siostry zakonne to ludzie z powołaniem, sumiennie wypełniający swoje obowiązki. Nie ma wśród duchownych miejsca dla osób wykorzystujących seksualnie małoletnich. Nie ma zgody na ukrywanie ich przestępstw. Ścigamy sprawców również po to, by stanąć po stronie

dobrych księży i wraz z nimi pomagać wszystkim wiernym w odkrywaniu Bożej miłości.

*Abp Wojciech Polak
Metropolita Gnieźnieński,
Prymas Polski
Delegat KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży*

10.

PODZIĘKOWANIE BP. ROMUALDA KAMIŃSKIEGO, PRZEWODNICZĄCEGO ZESPOŁU KEP DS. DUSZPASTERSTWA SŁUŻBY ZDROWIA ZA INICJATYWY WSPIERAJĄCE LEKARZY W WALCE Z KORONAWIRUSEM

Polska doświadcza realiów batalii z wirusem Covid-19 od pierwszych dni marca. Z prawdziwym podziwem, uznaniem, wdzięcznością patrzemy na tych, którzy stają na pierwszych liniach frontu troski o nasze życie i zdrowie, o zachowanie maksymalnej, dostępnej w zmieniających się warunkach, normalności życia codziennego.

Ten czas ma wielu bohaterów, bo jak zawsze w sytuacjach granicznych – a z taką mamy do czynienia – ujawnia się prawda o głębi ludzkiego serca.

Bohaterami, którzy zasługują na najwyższe laury są lekarze, pielęgniarki, ratownicy medyczni, diagności laboratoryjni, farmaceuci, kapelani i wolontariusze – wszyscy pracownicy placówek medycznych i im pokrewnych. Z narażeniem życia i bezpieczeństwa swojego i swoich najbliższych, przełamując wewnętrzne lęki i obawy, wbrew niepokojom, zmęczeniu, ludzkiemu zniechęceniu: są, trwają, służą, ratują, troszczą się i opiekują, niosą pomoc i wsparcie.

Codziennie informacje odsłaniają także prawdę o wciąż rosnącej grupie osób chorych w szpitalach i w domach, osób oczekujących na rozpoznanie ich stanu zdrowia, osób pozostających w kwarantannie, przeżywających często osamotnienie i lęk.

W całej Ojczyźnie, w wielu środowiskach, pojawiają się różnorodne inicjatywy mające wspierać najbardziej utrudzone walką z koronawirusem grupy i środowiska zawodowe. Wystarczy wspomnieć

działania ogólnopolskiej Caritas i poszczególnych Caritas diecezjalnych. Zainicjowane zostały również formy wsparcia duchowego, takie jak pallotyńska akcja modlitewna „Wasze imiona zapisane są w niebie”, franciszkańska „Adoptuj medyka” i inicjatywa Krajowego Duszpasterstwa Służby Zdrowia, Polskiego Towarzystwa Opieki Duchowej w Medycynie oraz Apostolstwa Chorych „Zaadoptuj medyka i chorego” i wiele innych.

Jako Przewodniczący Zespołu KEP ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, we współpracy z Krajowym Duszpasterstwem Służby Zdrowia, bardzo dziękuję za ich podjęcie. Proszę Chrystusa Najlepszego Lekarza o ich obfite i błogosławione owoce; Matce Bożej z Lourdes zawierzam ich realizację.

Wszystkim, którzy angażują się w walkę z pandemią, wszystkim ich wspierającym, wszystkim chorym i objętym kwarantanną z serca błogosławię.

Bp Romuald Kamiński

Przewodniczący

Zespołu KEP ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia

11.

KOMUNIKAT PRZEWODNICZĄCEGO KEP ODNOŚNIE DO UROCZYŚCOCI BOŻEGO CIAŁA

W kontekście zbliżającej się Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa – mając na uwadze zdrowie i życie naszych rodaków – zwracam się do wszystkich uczestników uroczystości religijnych z gorącym apelem o konsekwentne stosowanie się do aktualnych zaleceń sanitarnych. W sposób szczególny proszę o zastrzeżenie ust i nosa lub zachowanie dystansu 2 metrów od innych uczestników zgromadzenia. Wskazania te obowiązują wszystkich uczestników liturgii, z wyjątkiem celebransów.

Wyrażając radość ze zniesienia limitu wiernych mogących uczestniczyć w zgromadzeniach religijnych – zwłaszcza w niedzielnej Eucharystii – pragnę jednocześnie przypomnieć o dalszej konieczności stosowania prewencyjnych zasad bezpieczeństwa w duszpasterstwie, według zaleceń biskupa miejsca.

W tym kontekście zachęcam, aby jeden kapłan udzielał Komunii Świętej na rękę a pozostali kapłani udzielali odrębnie Komunii Świętej

do ust. Jeśli jest obecny tylko jeden kapłan, proszę, aby udzielał Komunii Świętej najpierw osobom pragnącym przyjąć Ją na rękę, a później tym, którzy pragną przyjąć Komunię Świętą do ust.

Dołożmy wszelkich starań, aby – w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych – godnie i bezpiecznie celebrować święte tajemnice naszej wiary.

Wszystkich Polaków zapewniam o mojej stałej modlitwie za wstawiennictwem Matki Bożej Królowej Polski i św. Jana Pawła II.

Poznań, 9 czerwca 2020 r.

*Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP
Wiceprzewodniczący
Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)*

12. KOMUNIKAT KOMISJI DS. KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW W SPRAWIE WPISANIA WSPOMNIENIA ŚW. PAWŁA VI, PAPIEŻA, DO KALENDARZA DIECEZJI POLSKICH

Informujemy, że w dn. 27.02.2020 r. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów udzieliła zezwolenia na wpisanie do kalendarza liturgicznego diecezji polskich wspomnienia dowolnego św. Pawła VI, papieża, na dzień 27 maja.

Wspomnienie to zostało niedawno wpisane do kalendarza ogólnego całego Kościoła na dzień 29 maja, jednak ponieważ w kalendarzu liturgicznym diecezji polskich w tym dniu jest już obchodzone wspomnienie obowiązkowe św. Urszuli Ledóchowskiej, dlatego na prośbę Konferencji Episkopatu Polski w Polsce wspomnienie św. Pawła VI będzie obchodzone 27 maja, począwszy od bieżącego roku 2020.

Informacja na temat tekstów liturgicznych

Polski przekład tekstów liturgicznych na to wspomnienie oczekuje jeszcze na zatwierdzenie Kongregacji, dlatego tam gdzie pragnie się

obchodzić to wspomnienie dowolne, należy tymczasowo posługiwać się tekstami wspólnymi (Msza wspólna o papieżu, Mszał Rzymski s. 27-28, prefacja o świętych pasterzach nr 73; w Liturgii Godzin „Teksty wspólne o pasterzach”, kolor: biały). Można także posługiwać się własnymi tekstami łacińskimi.

Bp Adam Bałabuch

Przewodniczący

Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

13.

APEL PRZEWODNICZĄCEGO KEP O PRZESTRZEGANIE ZALECEŃ SANITARNYCH W CZASIE WAKACJI

Zbliżający się czas wakacji i urlopów może skutkować osłabieniem czujności i determinacji w konsekwentnym stosowaniu środków bezpieczeństwa sanitarnego. Epidemia koronawirusa nie zakończyła się i cały czas jesteśmy narażeni na zakażenie.

Apeluję więc do wszystkich, aby w poczuciu odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje oraz innych, przestrzegać wszystkich zaleceń służb sanitarnych. Przypominam, aby podczas nabożeństw – oprócz celebransów – wierni i osoby posługujące zasłaniały usta i nos. Pamiętajmy o stosowaniu innych wskazań, w tym dezynfekcji rąk, czy zachowania bezpiecznego dystansu.

Proszę kapłanów, aby podczas Mszy Świętej przypominali wiernym o zasadach bezpieczeństwa sanitarnego i sami je rygorystycznie przestrzegali. Przypominam, aby stworzyć wiernym możliwość przyjmowania Komunii Świętej także na rękę.

Wszystkim życzę udanych wakacji i urlopów. Niech będzie to czas bezpiecznego wypoczynku oraz odzyskiwania sił fizycznych, psychicznych i duchowych.

Wszystkim z serca błogosławię!

Warszawa, 26 czerwca 2020 r.

Abp Stanisław Gądecki

Arcybiskup Metropolita Poznański

Przewodniczący KEP

Wiceprzewodniczący

Rady Konferencji Episkopatów Europy (CCEE)

III. DOKUMENTY ADMINISTRATORA APOSTOLSKIEGO DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

1.

DZIĘKUJĘ – PRZEPRASZAM – PROSZĘ

LIST PASTERSKI BISKUPA IGNACEGO DECA NA ZAKOŃCZENIE URZĘDOWEJ POSŁUGI BISKUPIEJ W DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

Wstęp

Czcigodni bracia kapłani, drogie osoby życia konsekrowanego, umiłowani diecezjanie: bracia i siostry w Chrystusie! Wszystko, co dzieje się na tym świecie, ma swój początek i koniec. Dotyczy to też mojej posługi biskupiej rozpoczętej w diecezji świdnickiej 25 marca 2004 r., w uroczystość Zwiastowania Pańskiego, która właśnie dobiega końca. We wtorek, dnia 31 marca br. o godz. 12.00, Nuncjatura Apostolska w Warszawie podała wiadomość, że Ojciec Święty Franciszek, w odpowiedzi na mój list z dnia 3 lipca 2019 roku, przyjął moją rezygnację z urzędu biskupa świdnickiego w związku z osiągnięciem siedemdziesiątego piątego roku życia. Jednocześnie mianował biskupem świdnickim dotychczasowego biskupa pomocniczego diecezji legnickiej Marka Mendyka. Zanim krótko przedstawię nowego Pasterza naszej diecezji, powrócę z wami do przesłania liturgii słowa dzisiejszej Niedzieli Miłosierdzia Bożego i z potrzeby serca skieruję do wszystkich diecezjan słowo podziękowania, przepraszania i prośby.

1. Wielkanocne dary Zmartwychwstałego Chrystusa

Ewangelia dzisiejsza opowiada o spotkaniu Jezusa zmartwychwstałego ze swoimi uczniami w Jerozolimie, w Wieczerniku. Miało to miejsce w niedzielny wieczór, już po ukazaniu się Zmartwychwstałego niewiastom, Marii Magdalenie, Szymonowi Piotrowi i dwom uczniom w drodze do Emaus. Zmartwychwstały Jezus przyszedł do swoich

uczniów nie po to, aby wyrzucać im, że Go zdradzili i zostawili w czasie męki i śmierci, ale żeby potwierdzić, że zmartwychwstał, jak wcześniej zapowiadał, że nie zakończył swojej misji na krzyżu i w grobie, jak tego chcieli Żydzi. Zmartwychwstał i przyszedł do swoich nie z pretensjami, ale z darami. Jakie to były dary?

Pierwszy dar, to dar pokoju. Jezus dwukrotnie na powitanie pozdrowił uczniów słowami: „Pokój wam” (J 20, 19-21), co można rozumieć: nie lękajcie się, nie bójcie się, zmartwychwstałem. Jesteśmy i będziemy znowu razem.

Drugi dar, to dar miłosierdzia. Po obdarowaniu pokojem, Jezus tchnął na uczniów i przekazał im dar miłosierdzia. Powiedział: „Weźmijcie Ducha Świętego. Którym grzechy odpuszczacie, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20, 22-23), co trzeba rozumieć: przekazujcie moje miłosierdzie tym, którzy przyjdą do was i powiedzą, że wierzą we Mnie, że Mnie kochają, że wiedzą, czym i za kogo była moja śmierć. Jednajcie ich z Bogiem, zdejmujcie ciężary, jakie ludzie nakładają na siebie przez popełnione grzechy. Jakże wspaniały to dar! Wszyscy zaznaliśmy tego daru już tyle razy w naszym życiu, kiedy przyjmowaliśmy Boże przebaczenie.

Trzeci z kolei dar, to dar wiary przekazany przede wszystkim niewiernemu Tomaszowi. W czasie pierwszego wielkanocnego spotkania z Apostołami nie było Tomasza. Gdy Jezus odszedł, uczniowie pochwalili się mu, że widzieli Pana. Jednak Tomasz odpowiedział „Jeżeli na rękach Jego nie zobaczę śladu gwoździ i nie włożę palca mego w miejsce gwoździ, i ręki mojej nie włożę w bok Jego, nie uwierzę” (J 20, 25). Po ośmiu dniach Jezus przyszedł powtórnie do uczniów. Podeszedł do Tomasza i powiedział: „Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włoż ją do mego boku, i nie bądź niedowiarkiem lecz wierzącym” (J 20, 27). Jaka była Jego reakcja? Tomasz uwierzył i wyznał: „Pan mój i Bóg mój” (J 20, 28). Wówczas usłyszał od Mistrza: „Uwierzyłeś dlatego, że Mnie ujrzałeś? Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” (J 20, 29).

Drodzy bracia i siostry, do tych darów, które w tegoroczne Święta Wielkanocne otrzymujemy od zmartwychwstałego Chrystusa i za które wszyscy dziękujemy naszemu Zbawicielowi, dołączam mój skromny dar wdzięczności za wspólne budowanie królestwa Bożego w pierwszych szesnastu latach w diecezji świdnickiej.

2. Słowo wdzięczności, przeproszenia i prośby

a) Słowo wdzięczności

Drodzy diecezjanie, gdy dobiegła kresu moja posługa na urzędzie biskupa diecezjalnego, wyrażam wdzięczność przede wszystkim Panu Bogu za Jego Opatrzność i łaskawość, która nieustannie towarzyszyła mi w posłudze biskupiej. Moją wdzięczność rozszerzam na ludzi, których Bóg postawił na drodze mojego życia. To dobro widzialne i niewidzialne, które zaistniało w naszej rodzinie diecezjalnej jest naszym wspólnym dziełem. W budowaniu struktur naszej diecezji ogromnie wspomogli mnie kapłani, moi koledzy i wychowankowie z lat pobytu w Seminarium Duchownym. Dlatego też, drodzy bracia w powołaniu kapłańskim, serdecznie wam dziękuję za waszą ofiarną współpracę. Szczególne wyrazy wdzięczności kieruję do ks. bpa Adama, który swoim spokojem i życzliwością ogromnie mnie wspomagał w kierowaniu diecezją. Dziękuję wikariuszom biskupim, kapłanom posługującym w Kurii Biskupiej, w Wyższym Seminarium Duchownym, w Sądzie Biskupim, w diecezjalnej Caritas. Dziękuję przede wszystkim naszym duszpasterzom: księżom dziekanom, proboszczom i wikariuszom oraz księżom seniorom, do których grona wkrótce dołączę. Dziękuję za waszą pomoc duchową i materialną. Dziękuję alumnom naszego Wyższego Seminarium Duchownego. Słowa wdzięczności adresuję do wszystkich osób życia konsekrowanego posługujących w naszej diecezji. Dziękuję za modlitwę i za przykład życia wedle rad ewangelicznych. Bardzo dziękuję wszystkim katechetom świeckim, którzy każdego dnia nieustrudzenie podejmują się głoszenia słowa Bożego, głównie w placówkach oświatowych. Swoim podziękowaniem ogarniam także osoby zrzeszone w rozmaitych ruchach, grupach i stowarzyszeniach katolickich za świadectwo życia chrześcijańskiego. Dziękuję ponadto naszym parlamentarzystom, samorządowcom: prezydentom i burmistrzom naszych miast, wójtom, służbom mundurowym pracownikom służby zdrowia i przedsiębiorcom. Dziękuję, przedstawicielom środowiska akademickiego, dyrektorom, nauczycielom, pedagogom wszystkich placówek oświatowych, wychowawczych i kulturowych. Dziękuję przedstawicielom mediów, które rzetelnie realizowały swoją misję informowania o życiu naszego Kościoła lokalnego. Serdeczne słowa wdzięczności kieruję do rodziców, dziadków, młodzieży i do diakonii. Pielęgnujcie nadal więzi rodzinne wierni wartościom ewangelicznym. Dziękuję osobom chorym, samotnym

i cierpiącym. Dziękuję wszystkim dotąd niewymienionym, którzy w jakikolwiek sposób wspierali moją posługę.

b) Słowo przeproszenia

Wspominając moją posługę biskupią, mam świadomość, że nie spełniłem wszystkich oczekiwań, że nie zawsze reagowałem tak, jak się tego spodziewano, na trudne problemy jakie docierały do mnie w rozmowach osobistych czy w korespondencji. Mam też świadomość, że – jak każdy – jestem niedoskonały i głównie z tego powodu ktoś mógł się poczuć zawiedziony czy w jakiś sposób dotknięty. Proszę więc o wybaczenie moich niedoskonałości.

c) Słowo prośby

Moja droga życiowa nie jest jeszcze zakończona. Nie wiem, kiedy Bóg powoła mnie do siebie, jednak zapewniam wszystkich, że pragnę nadal trwać w tej wspólnotie diecezjalnej, której służyłem 16 lat jako biskup diecezjalny, od której tak wiele się nauczyłem i której stałem się niewypłacalnym dłużnikiem. Mam świadomość, że forma mojej służby w diecezji zmieni się, że w miejsce dotychczasowej aktywności duszpasterskiej pojawi się więcej czasu i możliwości na modlitwę i ofiarowywanie Panu Bogu trudów codziennego życia. Obiecuję trwać na modlitwie za wszystkich mieszkańców naszej diecezji i pokornie proszę o waszą pamięć modlitewną o mnie.

3. Szkic portretu nowego biskupa świdnickiego

Jesteśmy bardzo wdzięczni Ojcu Świętemu Franciszkowi, że przysłała nam biskupa, który wśród nas się urodził i wychował, dlatego zna realia naszego Kościoła lokalnego. Ksiądz biskup Marek Mendyk urodził się 18 marca 1961 r. w Głuszycy k. Wałbrzycha. Tam uczęszczał do szkoły podstawowej. Po jej ukończeniu uczył się w Technikum Chemicznym w Żarowie. W roku 1981 po zdaniu egzaminu dojrzałości, idąc za wezwaniem Chrystusa, wstąpił do Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu i rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne na tamtejszym Papieskim Wydziale Teologicznym. W roku 1987 uwieńczył studia stopniem magistra teologii i dnia 23 maja tegoż roku przyjął święcenia prezbiteratu w archikatedrze wrocławskiej z rąk ówczesnego metropolity wrocławskiego ks. kard. Henryka Gulbinowicza. Po święceniach,

przez cztery lata, pełnił posługę jako wikariusz w parafii pw. św. Jerzego w Dzierżoniowie. W latach 1991-1995 odbył studia specjalistyczne w Instytucie Teologii Pastoralnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, które ukończył uzyskaniem doktoratu z teologii w zakresie katechetyki. 25 marca 1992 r. został inkardynowany do ustanowionej przez papieża Jana Pawła II diecezji legnickiej. Po powrocie ze studiów specjalistycznych pełnił w tej diecezji odpowiedzialne funkcje w Kurii Biskupiej oraz w Wyższym Seminarium Duchownym. W roku 2004, jako kapelan Jego Świątobliwości, został włączony przez biskupa legnickiego do Kolegium Konsultorów, Rady Kapłańskiej oraz Kapituły Katedralnej. Dnia 24 grudnia 2008 r. został mianowany biskupem pomocniczym diecezji legnickiej. Święcenia biskupie przyjął 31 stycznia 2009 r. w katedrze legnickiej z rąk ówczesnego biskupa legnickiego Stefana Cichego. W ramach Konferencji Episkopatu Polski jest członkiem Rady Stałej, przewodniczącym Komisji Wychowania Katolickiego, członkiem Komisji Duszpasterskiej i Rady ds. Duszpasterstwa Młodzieży oraz członkiem Rady Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. Po przyjęciu mojej rezygnacji z urzędu biskupa świdnickiego został mianowany przez Ojca Świętego Franciszka moim następcą. Kanoniczne objęcie diecezji przez nowego Biskupa Świdnickiego dokona się w uroczystość św. Wojciecha – w dniu 23 kwietnia br., zaś ingres ze względu na obecną sytuację pandemii, odbędzie się w późniejszym czasie.

Zakończenie

Umiłowani Diecezjanie! Kończąc ten mój ostatni list pasterski, bardzo proszę o wielkoduszne i serdeczne przyjęcie nowego Pasterza. Proszę także o modlitwę w jego intencji i całej naszej diecezji.

*† Ignacy Dec
Administrator Apostolski
Diecezji Świdnickiej*

2. **KOMUNIKAT DO DUCHOWIEŃSTWA I WIERNYCH DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ**

Świdnica, dnia 3 kwietnia 2020 r.
l.dz. 277/2020

Upzejmie informuję, że Ojciec Święty Franciszek, w odpowiedzi na mój list z dnia 3 lipca 2019 r., przyjął w dniu 31 marca 2020 r. moją rezygnację z urzędu biskupa świdnickiego i mianował biskupem świdnickim dotychczasowego biskupa pomocniczego diecezji legnickiej Marka Mendyka.

Równocześnie informuję, że zlecił mi posługę biskupią w charakterze Administratora Apostolskiego Diecezji Świdnickiej do czasu kanonicznego objęcia urzędu biskupa diecezjalnego przez mojego następcę.

Polecam osobę nowego biskupa świdnickiego modlitwom duchowieństwa i wiernych.

*† Ignacy Dec
Administrator Apostolski
Diecezji Świdnickiej*

Powyższy Komunikat Administratora Apostolskiego Diecezji Świdnickiej należy odczytać w najbliższą niedzielę podczas Mszy Świętych we wszystkich kościołach i kaplicach na terenie diecezji świdnickiej.

*† Adam Bałabuch
Wikariusz Generalny*

3.
WSKAZANIA ADMINISTRATORA
APOSTOLSKIEGO DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ
DLA DUCHOWIEŃSTWA I WIERNYCH DIECEZJI
ŚWIDNICKIEJ ODNOŚNIE DO CZYNNOŚCI
LITURGICZNYCH I DUSZPASTERSKICH
W DNIACH EPIDEMII NA WIELKI TYDZIEŃ 2020 R.

Świdnica, dnia 3 kwietnia 2020 r.

L. dz. 276/2020

I. Przypomnienie obowiązujących wskazań

1. W mocy pozostają wszystkie zarządzenia poprzedniego Dekretu z dn. 26 marca br., gdy idzie o ogólne normy dyscypliny sakramentów, chyba że wyraźnie zaznaczono co innego.

II. Zalecenia uzupełniające poprzednie wskazania

Msze dla zamawiających intencje

2. W trwającym okresie ograniczeń związanych z epidemią, jeśli wcześniej przewidziano Mszę św. koncelebrowaną w kilku intencjach, można dla dobra wiernych zamawiających Mszę rozdzielić te intencje i sprawować je w obecności ofiarodawców w ustalonych z nimi porach. Dotyczy to Mszy Wielkiego Tygodnia do Wielkiej Środy włącznie, a także Mszy Okresu Wielkanocnego od Niedzieli Zmartwychwstania.

Prostota celebracji

3. W celebracjach z małą ilością wiernych często sam kapłan jest jedyną osobą zdolną prowadzić śpiew. Dlatego w tych momentach liturgii, kiedy byłoby to dla niego utrudnieniem, należy raczej zachować milczenie (np. w czasie przygotowania darów lub rozdawania Komunii św.), zgodnie z zasadą, że lepiej jest całkiem opuścić śpiew, niż wykonać go niewłaściwie. Zamiast śpiewu na Komunię można odczytać antyfonę z Mszału.

Wymogi szczególnej ostrożności sanitarnej

4. Ze względu na restrykcje sanitarne zalecam, aby wszelkie pocałunki liturgiczne opuścić, zastępując je gestem skłonu: ucałowanie

ołtarza, księgi, a także wszystkie pocałunki liturgiczne w starszej formie rytu rzymskiego. Nie dotyczy to ucałowania Krzyża w Wielki Piątek przez celebransa, którego można dokonać, pod warunkiem zadbania o bezpieczeństwo sanitarne w tej kwestii (jak wykluczenie dotykania rękami przez inne osoby).

5. Z tego samego względu zalecam, aby powstrzymać się w tym czasie zaostrzonych rygorów od wykonywania ręką znaku krzyża na ustach podczas przygotowania do słuchania Ewangelii.

6. Podobnie usilnie proszę, aby w tym czasie zawsze przed samym rozpoczęciem rozdawania Komunii św. i po zakończeniu rozdawania Komunii szafarze dokładnie obmyli ręce dla bezpieczeństwa swojego i obecnych, a także dla zbudowania wiernych swoim przykładem.

7. Dopóki zgodnie z wytycznymi władz cywilnych twa zakaz indywidualnego przemieszczania się osób niepełnoletnich, zarządzam, że osoby małoletnie mogą brać udział w asyście tylko w obecności przynajmniej jednego z rodziców (lub pełnoletniego opiekuna).

8. Przypominam, że również podczas celebracji należy przestrzegać obowiązujących przepisów co do zachowywania odległości między osobami przebywającymi w tym samym pomieszczeniu (a więc i kościele), dotyczy to także koncelebransów i członków asysty.

Roztropność duszpasterska w publicznych wypowiedziach

9. Dla zachowania właściwej liczby uczestników liturgii i uszanowania zaleceń służb sanitarnych zlecam Księżom Proboszczom zadanie dopilnowania, aby w czasie nabożeństw żadną miarą nie przekroczyć wskazanych limitów, a tym samym narazić swoje wspólnoty na restrykcje. Zaznaczam, że nie mamy do czynienia z prześladowaniem Kościoła, kiedy to chwalebne jest trwanie przy zgromadzeniach liturgicznych jako świadectwo wiary, ale w sposób oczywisty z odpowiedzialnym współdziałaniem Pasterzy wraz z władzami cywilnymi na rzecz ocalenia jak największej liczby wiernych przed katastrofą epidemii.

III. Msza Krzyżma

10. Podczas publikacji poprzedniego Dekretu przez przeoczenie znalazł się punkt 33 odnoszącego się do Mszy Krzyżma, informującego o przeniesieniu tej Mszy na czas późniejszy. Msza Krzyżma z poświęceniem olejów odbędzie się w katedrze świdnickiej w Wielki

Czwartek o godz. 10.00 z udziałem imiennie wyznaczonych kapłanów i wiernych. Obecni kapłani w imieniu całego duchowieństwa odnowią przyrzeczenia kapłańskie. Wszystkich kapłanów i wiernych Diecezjan zapraszam do łączności przez media. Po ustaniu ograniczeń związanych ze zgromadzeniami planowane jest wspólne odnowienie przyrzeczeń kapłańskich.

11. Oleje święte będzie można odebrać w katedrze po zakończeniu pandemii. Do tego czasu należy używać olejów poświęconych w ubiegłym roku, pamiętając, że w razie konieczności każdy kapłan może poświęcić olej chorych, jednak tylko w czasie sprawowania sakramentu (Obrzędy chorych, nr 21b). W szczególnych przypadkach należy kontaktować się z duszpasterstwem katedralnym telefonicznie.

IV. Święte Triduum Paschalne – wskazania ogólne

12. Kiedy w niniejszym dokumencie mowa o celebracjach Triduum Paschalnego, chodzi o Mszę Wieczerzy Pańskiej, Liturgię Męki Pańskiej i Wigilię Paschalną, a nie o Msze święte sprawowane w dzień w Niedzielę Zmartwychwstania, chyba że wyraźnie zaznaczono inaczej.

13. Ze względu na całkowicie wyjątkowy charakter corocznych świętych obrzędów, w jednym kościele można sprawować poszczególne celebracje Triduum Paschalnego tylko jeden raz, nawet jeśli posługuje tam więcej kapłanów. Dla wiernych, którzy nie mogą być obecni, zalecam łączenie się drogą transmisji.

14. Zasadniczo celebracje Triduum Paschalnego należy sprawować w kościele parafialnym, ale jeśli racje duszpasterskie za tym przemawiają, zezwalam na celebrację także w innym kościele lub kaplicy publicznej.

15. Przypominam, że uczestnictwo w celebracjach Triduum Paschalnego, zgodnie z tradycją Kościoła jest świętecznym prawem i przywilejem wiernych, a nie obowiązkiem, a zatem nieobecność na tych celebracjach nie wiąże się z popełnieniem grzechu i nie potrzeba w tej kwestii dyspensy.

16. Zgodnie z zarządzeniem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dnia 25 marca 2020 r., *In tempore COVID-19 (II)* i z Notą wyjaśniającą z 26 marca 2020 r., zezwalam wspólnotom seminaryjnym oraz zakonnym i kapłańskim na celebracje Triduum Paschalnego we własnych kaplicach, z zastrzeżeniem, że nie

mogą w nich uczestniczyć osoby z zewnątrz (nie licząc celebransa w żeńskich wspólnotach zakonnych). Jeśli warunki na to pozwalają, a celebrans nie przychodzi z zewnątrz, w tych wspólnotach może odbyć się pełniejsza liturgia, ponieważ obostrzenia co do liczby uczestników, dystansu między osobami i inne nie dotyczą mieszkańców jednego domu.

17. Przypominam, że w Wielki Czwartek i Wielki Piątek Komunię św. poza główną celebracją można zanosić jedynie chorym i umierającym, natomiast w Wielką Sobotę wyłącznie umierającym. Od tej zasady Stolica Apostolska nie udzieliła wyjątków.

V. Wielki Czwartek

18. Wyjątkowo w tym dniu, gdy nie ma możliwości koncelebracji lub występują inne uzasadnione przeszkody, udzielam wszystkim kapłanom prawa do sprawowania Mszy św. bez udziału ludu.

19. Podczas przygotowania i sprawowania Mszy Wieczery Pańskiej należy uwzględnić następujące wskazania:

a) Zgodnie z przyjętą w tym roku zasadą, nie przygotowuje się ozdobnej kaplicy adoracji, czyli tzw. ciemnicy.

b) Należy przygotować mniejszą ilość komunikantów do Komunii wiernych niż zwykle, ale w takiej ilości, aby wystarczyły także na Wielki Piątek, oraz dla chorych i umierających.

c) Należy przygotować, jak zwykle, dodatkowo dużą hostię, która po konsekracji będzie wystawiona w monstrancji w Wielki Piątek.

20. Msza Wieczery Pańskiej ma następujący przebieg:

a) Jeśli na rozpoczęcie liturgii nie śpiewa się pieśni, należy odczytać antyfonę na wejściu (s. 126), a po znaku krzyża i akcie pokuty odmawia się hymn „Chwała”.

b) W czasie hymnu „Chwała” w tym roku można pominąć tradycyjne użycie dzwonków.

c) Po homilii omija się obrzęd umywania nóg, nie odmawia się „Wierzę”, ale następuje modlitwa powszechna, w której wypada modlić się szczególnie za świat ogarnięty epidemią.

d) Dalej sprawuje się Eucharystię jak zwykle; zalecana jest I Modlitwa eucharystyczna z tekstami własnymi (s. 129-130).

e) Gdy podczas Komunii nie wykonuje się śpiewu, przewodniczący po przyjęciu Komunii, wypowiada słowa antyfony na Komunię (s. 131).

f) Gdy Msza jest koncelebrowana, spożywanie z kielicha i puryfikację należy pozostawić głównemu celebransowi. Komunia święta powinna przebiegać w ten sposób, że najpierw koncelebransi spożywają Ciało Pańskie przez zanurzenie w Krwi Pańskiej, a dopiero po nich główny celebrans spożywa Krew Pańską z kielicha i puryfikuje naczynia liturgiczne.

g) Po obrzędzie Komunii Najświętszy Sakrament (wraz z Hostią konsekrowaną do wystawienia na Wielki Piątek) przenosi się do tabernakulum.

h) Po puryfikacji naczyń (która należy do osoby spożywającej z kielicha) odmawia się Modlitwę po Komunii, która kończy liturgię.

i) Zgodnie z przyjętą w tym roku zasadą, nie udziela się końcowego błogosławieństwa i nie mówi „Idźcie w pokoju Chrystusa”.

j) Po oddaniu czci ołtarzowi przez ukłon wypada w postawie klęczącej przed tabernakulum z Najśw. Sakramentem odśpiewać hymn „Sław języku tajemnicę” wraz z dwiema ostatnimi zwrotkami („Przed tak wielkim”), co jest opatrzone łaską odpustu zupełnego w tym dniu.

k) Należy także przed udaniem się do zakrystii odśpiewać Suplikacje.

l) Następnie w milczeniu udaje się do zakrystii.

m) Zgodnie z rubrykami Mszą Rzymskiego po zakończeniu celebracji ołtarz należy obnażyć.

n) W celu umożliwienia poszczególnym wiernym indywidualnej modlitwy można podtrzymać zwyczaj wieczornej wielkoczwartkowej adoracji Najświętszego Sakramentu w tabernakulum, z zachowaniem obowiązujących limitów.

VI. Wielki Piątek

21. Zachęcam, by szczególnie w kapłańskim gronie, celebrować rano Jutrznę z Godziną Czytań, tzw. Ciemną jutrznię. Zapraszam wszystkich kapłanów i wiernych do łączenia się duchowo i przez Internet z Jutrznią pod przewodnictwem biskupa sprawowaną w katedrze o godz. 8.00.

22. W przygotowaniu Liturgii Męki Pańskiej należy uwzględnić następujące wskazania:

a) Zachęcam do podtrzymania chwalebnej tradycji urządzania Grobu Pańskiego, jednak można w tym roku zrezygnować z okazałej dekoracji.

b) Należy bardziej wyeksponować i oświetlić monstrancję niż figurę Chrystusa leżącego w grobie.

c) Przypominam, że doroczna zbiórka ofiar na Boży Grób w Jerozolimie została przeniesiona na niedzielę 13 września.

23. Liturgię Męki Pańskiej sprawuje się jak zwykle według schematu podanego w Mszałe rzymskim (s. 133-147), uwzględniając następujące rozporządzenia:

a) Modlitwa powszechna ma być opatrzona specjalnym wezwaniem za udręczonych z powodu epidemii; po wezwaniu 9 należy dołączyć wezwanie wraz z własną modlitwą końcową (podane w załączniku).

b) Zalecana jest pierwsza forma wniesienia krzyża i odsłonięcie ramion krzyża w prezbiterium.

c) Podczas adoracji krzyża tylko przewodniczący może dokonać oddania czci przez pocałunek. Pozostali adorują krzyż przez podejście i przyklęknięcie lub skłon, z zachowaniem odpowiedniej odległości między uczestnikami. Należy pouczyć wiernych, by nie całowali krzyża.

d) Jeśli celebracja jest transmitowana, to z myślą o osobach łączących się z domów, celebrans na zakończenie adoracji podnosi krzyż i tak go trzyma przez pewien czas w milczeniu, aby wierni mogli oddać duchowo cześć krzyżowi.

e) Podczas obrzędu Komunii przewodniczący liturgii sam spożywa Ciało Pańskie, a pozostałym kapłanom (i diakonowi) udziela przez podanie do ust lub na rękę, uprzednio obmywszy dłonie. Podczas Komunii Świętej, jeśli są osoby mogące śpiewać bez pomocy przewodniczącego, można wykonać odpowiedni krótki śpiew, ponieważ Mszał nie przewiduje antyfony na Komunię (np. „Witam Cię, witam”).

f) Jeśli jest Grób Pański, po rozdzieleniu Komunii i schowaniu naczyn z konsekrowanymi komunikantami do tabernakulum, przynosi się Najświętszy Sakrament w monstrancji do kaplicy Grobu Pańskiego bez uroczystej procesji, a potem odmawia odpowiednią modlitwę i powraca do zakrystii w milczeniu.

g) Należy pozostawić krzyż i świece w prezbiterium, aby wierni mogli adorować krzyż z właściwej odległości. Zakazuje się adoracji przez ucałowanie i dotykanie.

h) Jeśli jest kaplica Grobu Pańskiego, zachęcam do adoracji indywidualnej, z zachowaniem obowiązujących przepisów.

VII. Wielka Sobota

24. Zachęcam, by szczególnie w kapłańskim gronie, celebrować rano Jutrznę z Godziną Czytań, tzw. Ciemną jutrznię. Zapraszam

wszystkich kapłanów i wiernych do łączenia się duchowo i przez Internet z Jutrzną pod przewodnictwem biskupa sprawowaną w katedrze o godz. 8.00.

25. W tym roku nie organizuje się tradycyjnego błogosławieństwa pokarmów w kościołach i w kaplicach oraz innych miejscach. Należy natomiast poinformować wiernych o błogosławieństwie pokarmów w niedzielny poranek, zgodnie z obrzędem załączonym do niniejszego dokumentu.

26. Zachęcam kapłanów w tym dniu do umożliwienia wiernym adoracji Najświętszego Sakramentu w tzw. Grobie Pańskim, zgodnie z zasadami dotyczącymi limitu osób w kościołach. Tego dnia istotnie Kościół w milczeniu trwa przy Chrystusie leżącym w grobie.

VIII. Wigilia Paschalna

27. W przygotowaniu Wigilii Paschalnej należy uwzględnić następujące ograniczenia:

- a) Liturgia zaczyna się wewnątrz kościoła.
- b) Nie przygotowuje się ogniska, zamiast niego będzie użyta zwykła świeca (inna od paschału).
- c) Można pominąć stosowanie kadzidła.
- d) Nie przygotowuje się wody do poświęcenia ani kropidła.
- e) Można pominąć procesję rezurekcyjną.

28. Liturgię Wigilii Paschalnej sprawuje się według schematu podanego w Mszałe rzymskim (s. 150-181), zachowując następujące obrzędy:

a) Celebrans, koncelebrans i usługujący udają się w procesji do ołtarza (s. 153, nr 13).

b) Przewodniczący wprowadza do celebracji (s. 151), poświęca ogień (zamiast ogniska stosuje się zwykłą świecę) i przygotowuje paschał (s. 152-153: Chrystus wczoraj i dziś...), a następnie zapala paschał (od świecy) mówiąc głośno: Niech światło Chrystusa chwalebnie zmartwychwstałego... (s. 153).

c) Następnie stojąc w miejscu, trzykrotnie unosi się paschał za każdym razem śpiewając „Światło Chrystusa”. Następują kolejne obrzędy zgodnie z Mszałem: śpiew Orędzia wielkanocnego, komentarz (s. 167) i liturgia słowa Bożego; po odczytaniu ostatniego fragmentu Starego Testamentu odmawia się hymn „Chwała” i tekst kolekty

(w czasie „Chwała” nie trzeba używać dzwonek) oraz kolejne elementy liturgii słowa.

d) Liturgię chrzcielną rozpoczyna od razu obrzęd odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych z zapalonymi świecami (s. 178). Opuszcza się Litanię do Świętych, modlitwę błogosławieństwa wody chrzcielnej, i inne modlitwy oraz pokropienie.

e) Odmawia się modlitwę powszechną.

f) Liturgię eucharystyczną sprawuje się jak zwykle.

g) Gdy Msza jest koncelebrowana, spożywanie z kielicha i puryfikację należy pozostawić głównemu celebransowi. Komunia święta powinna przebiegać w ten sposób, że najpierw koncelebransi spożywają Ciało Pańskie przez zanurzenie w Krwi Pańskiej, a dopiero po nich główny celebrans spożywa Krew Pańską z kielicha i puryfikuje naczynia liturgiczne.

h) Po Modlitwie po Komunii może odbyć się skromna procesja rezurekcyjna wewnątrz kościoła pod warunkiem przestrzegania przepisów i ograniczeń dotyczących ilości wiernych. W czasie procesji mogą bić dzwony oznajmiające światu Zmartwychwstanie Pańskie i dodające otuchy wiernym pozostającym w domach.

i) Jeśli nie ma procesji rezurekcyjnej, na zakończenie udziela się błogosławieństwa (można skorzystać z formy uroczystej, s. 384).

j) Przed powrotem do zakrystii śpiewa się wielkanocną antyfonę do Najświętszej Maryi Panny, następnie zaleca się dodać Suplikacje.

IX. Niedziela Zmartwychwstania

29. W Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego przed pierwszą Mszą poranną może odbyć się skromna procesja rezurekcyjna wewnątrz kościoła, z zachowaniem przepisów Mszału i pod warunkiem przestrzegania przepisów i ograniczeń dotyczących ilości wiernych. W czasie procesji mogą bić dzwony oznajmiające światu Zmartwychwstanie Pańskie i dodające otuchy wiernym pozostającym w domach.

30. Wiernych zachęcam do porannej modlitwy z obrzędem błogosławieństwa pokarmów na stół wielkanocny, zgodnie z wzorem podanym w załączniku.

Załączniki:

- a) Wezwanie modlitwy powszechnej w Wielki Piątek (zatwierdzone przez Kongregację ds. Kultu Bożego).
- b) Obrzęd błogosławieństwa pokarmów w poranek wielkanocny.

*† Ignacy Dec
Administrator Apostolski
Diecezji Świdnickiej
Ks. Stanisław Chomiak
Kancelarz Kurii*

IV. KANONICZNE OBJĘCIE DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ PRZEZ BPA MARKA MENDYKA

1. DOKUMENTY NUNCJATURY APOSTOLSKIEJ O MIANOWANIU BPA MARKA MENDYKA BISKUPEM ŚWIDNICKIM

NUNCJATURA APOSTOLSKA
W POLSCE

N. 3810/20

KOMUNIKAT

Ojciec Święty Franciszek:

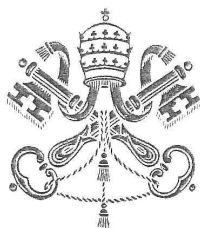
1. Przyjął rezygnację księdza biskupa Ignacego Deca z posługi biskupa świdnickiego.
2. Mianował biskupem świdnickim dotychczasowego biskupa pomocniczego diecezji legnickiej Marka Mendyka.

Warszawa, 31 marca 2020 roku.

Salvatore Pennacchio
✠ Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

Jego Ekszelencja
Ksiądz Biskup Marek Mendyk
Legnica

Ekszelencjo,

Niniejszym informuję w sposób oficjalny, że Ojciec Święty Franciszek mianował Waszą Ekszelencję biskupem świdnickim.

Komunikat w tej sprawie zostanie ogłoszony dnia **31 marca 2020 r.**, o **godz. 12.00** i do tego czasu jego treści – jako **ściśle poufnej** – nie należy upubliczniać.

Ksiądz Biskup może objąć swój nowy urząd – zgodnie z przepisami prawa kanonicznego – nie czekając na inne oficjalne dokumenty papieskie.

Składam Waszej Ekszelencji najlepsze życzenia na gorliwe i wierne posługiwanie pasterskie w diecezji świdnickiej oraz zapewniam o pamięci w modlitwie.

Łączę wyrazy szacunku.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Salvatore Pennacchio".

✠ Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

2. PREZENTACJA OSOBY BISKUPA ŚWIDNICKIEGO

Marek Mendyk urodził się 18 marca 1961 r. w Głuszycy k. Wałbrzycha. Tam uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 2. Po jej ukończeniu rozpoczął naukę w Technikum Chemicznym w Żarowie. W 1981 roku po zdaniu egzaminu dojrzałości rozpoczął formację w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym oraz studia w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu. W 1987 roku ukończył studia, uzyskując stopień magistra teologii z zakresu teologii pastoralnej. Święcenia prezbiteratu przyjął 23 maja 1987 roku w archikatedrze wrocławskiej z rąk ówczesnego metropolity wrocławskiego kard. Henryka Gulbinowicza.

Po święceniach kapłańskich pracował jako wikariusz w parafii pw. św. Jerzego w Dzierżonowie. W 1991 roku został skierowany na studia specjalistyczne w Instytucie Teologii Pastoralnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w zakresie katechetyki. Studia te ukończył 21 marca 1995 r. obroną pracy doktorskiej pod tytułem: „Liturgiczny wymiar katechezy w świetle katechetycznych dokumentów Kościoła po Soborze Watykańskim II”.

Po ustanowieniu przez papieża Jana Pawła II w 1992 roku diecezji legnickiej został inkardynowany do tejże diecezji. Od roku 1995 pełnił funkcję dyrektora Wydziału Katechetycznego Legnickiej Kurii Biskupiej. Od tego czasu jest również wykładowcą katechetyki w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu – studia w Legnicy. W latach 2001-2005 pełnił funkcję wicerektora Wyższego Seminarium Duchownego ds. studentów świeckich. W latach 2002-2006 był dyrektorem Diecezjalnego Centrum Edukacyjnego.

2 czerwca 2002 r. został uhonorowany godnością prałata – kapelana honorowego Ojca Świętego, a w roku 2004 włączony przez Biskupa Legnickiego do Kolegium Konsultorów Diecezji Legnickiej, Rady Kapłańskiej oraz Kapituły Katedralnej. W diecezji pełnił również funkcję wizytatora ds. nauczania religii i koordynatora Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. W 2008 roku został mianowany przez Biskupa Legnickiego diecezjalnym duszpasterzem osób niepełnosprawnych oraz opiekunem duchowym Młodzieżowej Orkiestry

Diecezji Legnickiej i asystentem kościelnym Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Młodzieżowej Orkiestry *Sursum corda* w Legnicy.

24 grudnia 2008 r. papież Benedykt XVI mianował ks. prałata Marka Mendyka biskupem pomocniczym diecezji legnickiej. Święcenia biskupie Nominat przyjął dnia 31 stycznia 2009 roku (w liturgiczne wspomnienie św. Jana Bosko) w katedrze legnickiej z rąk biskupa legnickiego Stefana Cichego. Współkonsekratorami byli: abp Marian Gołębiowski – metropolita wrocławski i bp Stefan Regmunt, biskup zielonogórsko-gorzowski.

Pełni różne funkcje w strukturach Episkopatu Polski. Jako biskup diecezjalny wchodzi w skład Rady Biskupów Diecezjalnych. W latach 2010-2020 był przewodniczącym Komisji Wychowania Katolickiego KEP. Ponadto uczestniczy w pracach Komisji Duszpasterstwa KEP, Rady ds. Duszpasterstwa Młodzieży i Rady Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia. Był także członkiem Rady Stałej Episkopatu Polski.

31 marca 2020 papież Franciszek mianował bpa Marka Mendyka biskupem diecezji świdnickiej. Kanoniczne objęcie diecezji nastąpiło 23 kwietnia 2020 r.

3.

SYMBOLIKA HERBU BISKUPA MARKA MENDYKA BISKUPA ŚWIDNICKIEGO

Wyrazisty w swojej artystycznej formie, a zarazem bogaty w wymowie symbolicznej herb świdnickiego *Episcopi dioecesani*, nawiązuje w swojej treści zarówno do barw związanych z Dolnym Śląskiem, Archidiecezją Wrocławską, jak również do emblematów heraldycznych biskupów legnickich, w tym własnego.

W obrębie herbowej tarczy wykorzystano motyw Ducha Świętego i monogram litery „M” o podobnej stylizacji jak ten, który znajdujemy w herbach biskupów posługujących w Legnicy: pierwszego biskupa legnickiego Tadeusza Rybaka (1992-2005) oraz biskupa pomocniczego Stefana Regmunta (1995-2007). Stylizowana renesansowa tarcza herbową (*cartouche*), czteropolowa, zakończona jest czarno-stalową bordiurą. Sam podział tarczy czwórdzielnej w krzyż implikuje jego symboliczną interpretację. Rozpięte na krzyżu ramiona Chrystusa

wytaczają granice kosmosu. W ten sposób krzyż staje się znakiem oddziaływania śmierci Chrystusa na wszystkie strony świata, streszczając przestrzeń *universum* (por. Ef 3, 18-19).

W prawym górnym polu, na czerwonym tle umieszczono stylizowaną białą gołębicę – symbol Ducha Świętego – ze skierowaną w dół głową gołębicę otoczoną nimbem, a układ korpusu i skrzydeł nadaje figurze wrażenie dynamizmu, symbolizując Jego boskie działanie.

W lewym górnym polu, na żółtym tle przedstawiono Księgę Życia z wypisanymi na stronach pierwszą (A) i ostatnią (Ω) literą greckiego alfabetu. W ten sposób określa siebie Chrystus, Syn Boży, który jest „Alfą i Omegą, Pierwszym i Ostatnim, Początkiem i Końcem” (Ap 21, 6; 22, 13). Zatem wszystkie rzeczy w czasie i przestrzeni, czy istniejące poza tymi wymiarami, mają swój początek i koniec w Bogu. Otwarte Pismo Święte świadczy o tym, że słowo Boże jest żywe i stanowi niezachwiany autorytet. Księga staje się symbolem prawdziwości Bożego słowa, jak i obiecanego przez to słowo życia. Jest to również obrazowe przedstawienie idei wybrania (por. Dn 7, 10; Hbr 12, 23; Ap 20, 12). Rozłożone Pismo Święte wpisane jest w białą trójkąt. Trójkątna aureola zarezerwowana jest w symbolice chrześcijańskiej dla pierwszej Osoby Boskiej – Boga Ojca, a w tym sensie jawi się również jako emblemat Trójcy Świętej i znak Bożej Opatrzności.

W prawym dolnym polu, na żółtym tle wpisano ciemno-błękitny monogram litery „M” – znak Maryi – otoczony białym szeryfem. Błękit, barwa królewska, podziela symboliczne znaczenie z bielą jako znakiem nieskazitelności wszystkiego, co związane jest z niebem. Stąd niebieska barwa stała się kolorem Matki Bożej, a niebiesko-biały znakiem szczególnego oddania i poświęcenia się Niepokalanej. Monogram „M” jest jednym z mariologicznych symboli w heraldyce kościelnej charakteryzujących swoisty związek Kościoła w Polsce ze swoją Patronką. Jest to także wyraz szczególnej czci oddawanej Matce Bożej, znajdujący swoje odzwierciedlenie w sanktuariach maryjnych, zwłaszcza Diecezji Świdnickiej.

W dolnym lewym polu herbu, na czerwonym tle przedstawiono skrzyżowaną zieloną palmę ze srebrnym pastorałem. Jest to nawiązanie do atrybutów Patrona Diecezji Świdnickiej – św. Stanisława ze Szczepanowa, biskupa krakowskiego. Palma jest metaforą człowieka sprawiedliwego *lustus ut palma florebit* – „Sprawiedliwy jak palma się

rozkrzewi” (Ps 91, 13), jednakże pod wpływem Apokalipsy św. Jana (Ap 7, 9) w swojej wymowie symbolicznej nawiązuje do zwycięstwa, które odnieśli Święci „stojący przed tronem i przed Barankiem, obleczeni są w białe szaty, a w ręku ich palmy”, antycypując triumf nad śmiercią. Odtąd palma jest egzemplifikacją zwycięstwa męczenników, stając się ich atrybutem, według wyrażonej przez Tertuliana zasady: *Sanguis martyrum – semen christianorum* („krew męczenników – posiewem chrześcijan”). Męczennik to świadek (gr. μάρτυς, łac. *martyr*) – osoba, która ponosi śmierć albo znosi cierpienia w obronie wiary w Jezusa Chrystusa. Pastorał (*baculus pastoralis*), to liturgiczny znak władzy biskupa. Jego symboliczna wymowa wiąże się głównie z troską pasterską biskupa o powierzonych mu wiernych. Oznacza także: podporę, służbę ludowi i kierowanie nim oraz umacnianie w wierze. Srebro i biel symbolizują czystość, prawdę oraz niewinność.

Nad tarczą umieszczono stylizowany zielony ringowy kapelusz z dwoma zielonymi sznurami. Zieleń to nie tylko oznaka godności w hierarchii kościelnej, ale również symbol sprawiedliwych. Podobnie jak laska (pastorał) – kapelusz to atrybut pasterza. Związany jest także ze strojem pątników, pielgrzymów i przypomina o ziemskiej wędrówce, pielgrzymowaniu do niebiańskiego Jeruzalem. Z wnętrza kapelusza wyprowadzone są przewleczone dwa sznury o zielonej barwie, ułożone w sploty skierowane ku krawędzi ronda kapelusza. Końce sznura ułożone są w trzy rzędy z sześcioma chwostami (łac. *fiocci*) tej samej barwy, co kapelusz. Zamykają one po obu stronach kompozycję tarczy herbu. Drugie końce sznurów przytwierdzone są do ronda kapelusza pojedynczymi chwostami.

Za tarczą znajduje się pionowo ustawiony wyniesiony procesyjny trójlistny złoty (żółty) krzyż. Kolor ten w heraldyce wyobraża: wiarę, stałość, mądrość, chwałę. Krzyż wskazuje również na sprawowany urząd pasterski.

Pod tarczą, na srebrnej wstędze o wywiniętych końcach, widnieje naniesiona literami o czerwonej barwie dewiza herbowa z hasłem posługi *In Verbo Tuo Domine* (Na Twoje słowo Panie).

Zawołanie „na Twoje słowo zarzucę sieci” (Łk 5, 5) jest swoistym programem połączonym z ideałami, którym biskup pragnie być wierny. Sens sceny połowu ryb należy rozumieć w kontekście wiary i zaufania Bogu. To On otwiera serca na Swoją obecność i działanie w naszym życiu. Słowa: „Nie bój się, odtąd ludzi będziesz łowił” (Łk 5, 10)

oznaczają, że Pan, nie zważając na ludzką słabość, wzywa człowieka, aby stał się narzędziem Bożego Królestwa, przekazicielem tej łaski, która staje się jego udziałem.

Właściciel herbu – biskup Marek Mendyk, wierny kościelnej tradycji heraldycznej, dokonał zmian w swoim dotychczasowym herbie z chwilą objęcia urzędu biskupa diecezjalnego. Wskazując na szczególną więź z Diecezją Świdnicką umieścił w czwartym polu znane w ikonografii chrześcijańskiej i heraldyce odwołanie do głównego Patrona Polski i Diecezji Świdnickiej – św. Stanisława ze Szczepanowa, biskupa i męczennika, kładąc na tarczy palmę i pastorał. Zrezygnował tym samym w swoim pierwotnym herbie *Episcopus auxiliaris* Diecezji Legnickiej z emblematów ryb.

Opracował: dr Wacław W. Szetelnicki

V. DOKUMENTY BISKUPA ŚWIDNICKIEGO

1.

ZASŁUCHANI W GŁOS BOGA – NAJLEPSZEGO PASTERZA

LIST PASTERSKI BISKUPA ŚWIDNICKIEGO

Umiłowani w Chrystusie Panu, Siostry i Bracia!

Kochani diecezjanie!

Po raz pierwszy zwracam się do Was jako nowy biskup świdnicki. Ojciec Święty Franciszek – po 16 latach gorliwej i niezwykle ofiarnej służby Pierwszego Biskupa Świdnickiego Ignacego Deca – mianował mnie jego następcą.

Z radością, chociaż nie bez lęku, podejmuję tę odpowiedzialną i trudną posługę. Diecezja świdnicka jest mi bardzo bliska. Jak już informowałem w swoim ostatnim liście pasterskim bp Ignacy, to na tych ziemiach przyszedłem na świat, tu się wychowywałem, tu odczytywałem swoje życiowe powołanie, tu także posługiwałem jako duszpasterz. Wracam zatem do miejsc moich spotkań z Jezusem i ludźmi, aby z nową mocą, odnowioną wiarą pełen ufności mówić o życiu Boga w nas.

Bóg jest naszym Pasterzem

Kiedy przed laty wyruszałem do pracy duszpasterskiej, proboszcz mojej rodzinnej parafii ofiarował mi obraz przedstawiający Jezusa – Dobrego Pasterza. Do tego podarunku dołączył tylko jedno życzenie: „bądź dobrym pasterzem!”

Dzisiaj, kiedy przeżywamy IV Niedzielę Wielkanocną, nazywaną Niedzielą Dobrego Pasterza, przypominają się nie tylko te słowa, ale także piękne i wzruszające obrazy przedstawiające Pana Jezusa. Wśród nich Jezus, jak Dobry Pasterz, prowadzi swoje owce, często niosąc na swoich ramionach najsłabszą z nich. Obrazy te najpiękniej wyrażają myśl dzisiejszej Ewangelii, a mianowicie miłość i troskę Chrystusa o każdego człowieka.

Współcześni Jezusowi słuchacze dobrze rozumieli, co to znaczy troszczyć się o swoje owce, szukać tej jednej zaginionej, której w każdej chwili groziło niebezpieczeństwo. Wilk czy inne drapieżne zwierzę, czyhały w ukryciu, aż młode jagnię oddali się od stada. Bywało tak, że pasterz musiał stawać w jego obronie. Nieraz szukał zabłąkanej owcy w zaroślach i wąwozach, ciesząc się, gdy ją odnalazł. Ta owca była jego własnością, jego majątkiem, stąd też istniała między pasterczem a stadem bardzo bliska więź, nawet uczuciowa. Dzisiaj może trudno jest nam to zrozumieć, bo coraz trudniej jest spotkać się z pasterczem i owcami.

Jezus mówi do nas: „Moje owce słuchają mego głosu, a Ja znam je. Idą one za Mną i Ja daję im życie wieczne” (J 10, 27). Słuchać Jego głosu, to znaczy wziąć sobie głęboko do serca Jego naukę i według niej postępować w swoim życiu. Słuchać Jego głosu, to znaczy naśladować Go. To znaczy również uświadomić sobie, że do Boga nie idzie się pojedynkę, ale we wspólnocie: wraz z innymi osobami – owcami, dążącymi do jednego celu – do zbawienia.

Naszą wspólną drogę wiary powierzamy Maryi i świętym Patronom

Wsluchiwania się w to, co mówi do nas Bóg – Najlepszy Pasterz – uczyliśmy się od wielkich świadków naszej wiary. W tych majowych dniach chcemy uczyć się wsluchiwania głosu Boga od Maryi, naszej Matki i Królowej. Maryja pokazuje nam, jak należy słuchać i przyjmować słowo Boże. Ono towarzyszyło Jej przez całe życie. Znamy doskonale słowa Ewangelii opisujące postawę Maryi wobec usłyszanego słowa, które nie zawsze było dla Niej zrozumiałe – Maryja „zachowywała i rozważała je w swoim sercu” (por. Łk 2, 19; Łk 2, 51). Choć najpierw „zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie [Anioła]”, to jednak odpowiedziała z bezgranicznym zaufaniem: „niech Mi się stanie według twego słowa” (Łk 1, 29.38).

Możemy być pewni, że jeśli przyjmujemy z wiarą usłyszane słowo, wtedy ono skutecznie przemieni nasze życie. Będzie je kształtowało na wzór życia Jezusa Chrystusa. Oczywiście wymaga to od nas wysiłku: trzeba przyjąć, rozważać, medytować i kontemplować – tego właśnie domaga się słowo Boże. Przyjęcie go z wiarą sprawia, że człowiek odzyskuje pełnię życia. Ono przywraca człowiekowi wolność, nadzieję i daje siły.

Tego wsłuchiwania chcemy uczyć się od św. Stanisława, Patrona naszej diecezji. Na kilka dni przed jego patronalnym dniem dziękujemy Najwyższemu Pasterzowi za życie, posługę i odwagę tego świętego biskupa i męczennika, który żył Ewangelią i odważnie ją głosił, „nastając w porę i nie w porę” (por. 2 Tm 4, 2). Odważnie upominał władcę i wykazywał jego błąd. Może czasem zastanawiamy się, co dawało św. Stanisławowi tak wielką siłę i odwagę. Odpowiedź daje nam dzisiaj św. Paweł: „Jeżeli Bóg z nami, któż przeciwko nam? [...] Któż nas może odłączyć od miłości Chrystusowej? Utrapienie, ucisk czy prześladowanie, głód czy nagość, niebezpieczeństwo czy miecz?” (Rz 8, 31.35). Mocą Stanisława była więc jego dojrzała wiara i miłość do Boga. To one stanowiły fundament jego życia i pasterskiej posługi. Dojrzała wiara i miłość nadają bowiem sens wydarzeniom, jakie dokonują się w życiu człowieka wierzącego.

Tego uczył nas św. Jan Paweł II, którego setną rocznicę urodzin będziemy obchodzili 18 maja br., a także niestrudzony pasterz podarowany nam przez Bożą Opatrzność na nasze trudne czasy, Sługa Boży a wkrótce błogosławiony Prymas Tysiąclecia – kardynał Stefan Wyszyński. Tym naszym Patronom powierzamy naszą wspólną drogę wielkanocnej wiary i apostołskiej gorliwości.

Dziękuję Pierwszemu Biskupowi Świdnickiemu i jego Współpracownikowi

Zwykle inauguracji posługi nowego biskupa towarzyszy uroczysty ingres do katedry. Ze względu na czasowe trudności związane ze stanem epidemii nie możemy spotkać się na wspólnotowej modlitwie. Ufam jednak, że w przyszłości, będziemy mogli zgromadzić się w katedrze świdnickiej, by tam w sposób uroczysty przeżyć ten ważny moment w życiu Kościoła lokalnego i zawierzyć jego przyszłość Bożej Opatrzności.

Poprzez to słowo pragnę w imieniu własnym oraz całej diecezji wyrazić serdeczną wdzięczność Księdzu Biskupowi Ignacemu za Jego gorliwość, ofiarną i pełną miłości do Boga oraz ludzi posługę. Ufam, że Ksiądz Biskup będzie nadal wspierał nas nie tylko radą i modlitwą, ale także poprzez posługę pasterską będzie nadal obecny w codziennym życiu naszej diecezji.

Podziękowanie kieruję także w stronę Księdza Biskupa Adama Bałabucha, który gorliwie posługuje w diecezji świdnickiej, a w tym

ostatnim czasie okazał mi wiele życzliwości i troski. Bardzo liczę na Jego dalsze ofiarne, kompetentne i ewangeliczne zaangażowanie w budowanie żywej wspólnoty Kościoła świdnickiego.

Zakończenie

Na zakończenie powierzam Was wszystkich, drodzy Diecezjanie, Bożej łaskawości i opiece Matki Najświętszej oraz wstawiennictwu naszych świętych Patronów. Zawieram Chrystusowi, Dobremu Pasterzowi rodziny, a zwłaszcza dzieci, młodzież, osoby chore i cierpiące, a także tych, którzy pogubili się w życiu. Bardzo liczę na pomoc i gorliwą służbę kapłanów, osób konsekrowanych, katechetów oraz wspólnot w dziele ewangelizacji. Zapewniam was o mojej pasterskiej modlitwie. W tygodniu modlitw o powołania powierzam Waszej serdecznej modlitwie naszych alumnów i całą wspólnotę Wyższego Seminarium Duchownego diecezji Świdnickiej, jak też młodych ludzi, którzy w tym czasie podejmują swoje życiowe decyzje. Prośmy Pana żniwa, „żeby wyprawił robotników na swoje żniwo” (Łk 10, 2).

Wobec trudnej sytuacji epidemii wpatrujemy się w Maryję, Matkę pocieszenia, Strażniczkę naszej wiary przepelnioną współczuciem, wrażliwą na ludzi, na naszą słabość i niedole. Niech wyprasza u swego Syna, naszego Pana i Zbawiciela, potrzebne łaski na nasze codzienne życie wiarą.

Proszę was gorąco: módlcie się również za mnie, abym na wzór Jezusa Chrystusa – Dobrego Pasterza odważnie i bez lęku podejmował zadania, jakie za łaską Pana Boga przyjdzie mi wypełniać. Niech nam w tym towarzyszy Maryja, Matka Chrystusa i Matka Kościoła, Królowa Polski. Do Niej zwracam się z ufną prośbą, by nas wspierała na wspólnej drodze postępowania w wierze. Wraz z biskupem Ignacym i biskupem Adamem, otaczam Was serdeczną modlitwą i udzielam pasterskiego błogosławieństwa: w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

*Wasz Pasterz
† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki*

Świdnica, w Niedzielę Dobrego Pasterza, 3 maja 2020 r.

l.dz. 305/2020

Powyższy List należy odczytać w niedzielę, 3 maja br. podczas Mszy św. we wszystkich kościołach i kaplicach na terenie diecezji świdnickiej.

† Adam Bałabuch
Wikariusz Generalny

2. **DEKRET BISKUPA ŚWIDNICKIEGO DLA DUCHOWIEŃSTWA I WIERNYCH DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ NA CZAS EPIDEMII**

W oparciu o aktualne zarządzenia, wskazania i sugestie władz kościelnych i cywilnych, przekazuję zarówno posługującym w diecezji świdnickiej, jak i wiernym wskazania dotyczące życia liturgicznego i posługi duszpasterskiej. Wskazania obowiązują do czasu ewentualnego wydania nowszych norm.

Dyspensa od obowiązku udziału w celebracji

1. Wszyscy wierni mogą – do odwołania – korzystać z udzielonej dyspensy od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. oraz uroczystościach obowiązkowych. Zachęcam jednak, w miarę istniejących możliwości, do uczestnictwa we Mszach św. i nabożeństwach w kościołach. Korzystających z dyspensy zachęcam do modlitwy podczas transmisji Mszy św. za pomocą środków społecznego przekazu oraz do udziału we Mszy św. w tygodniu.

Celebracje liturgiczne

2. Mając na względzie aktualne rozporządzenia władz państwowych, w trosce o zachowanie zdrowia wiernych i celebransów, zarządzam aż do odwołania, aby w celebracjach został zachowany limit liczby uczestniczących wiernych wewnątrz kościoła, określony przez władze cywilne, nie licząc celebransa, koncelebransów i osób posługujących. Dotyczy to kościołów i kaplic publicznych.

3. Wierni oraz posługujący w liturgii, poza sprawującymi kult, zobowiązani są do zakrywania ust i nosa.

4. Osoby niepełnoletnie, czyli przed ukończeniem 18. roku życia, mogą być dopuszczane do służby przy ołtarzu na podstawie zgody rodziców/opiekunów złożonej u księdza proboszcza. Osoby poniżej 13. roku życia muszą znajdować się w kościele pod opieką dorosłej osoby. Zalecam, aby liturgie były sprawowane przy zaangażowaniu koniecznej liczby osób posługujących.

5. Mszę św. pogrzebową odprawia się w kościele bądź kaplicy cmentarnej, z zachowaniem przepisów co do liczby uczestników.

6. Kapłani przebywający w izolacji lub na kwarantannie otrzymują prawo sprawowania Eucharystii poza miejscem świętym, w innym godnym miejscu. Organizacja zastępstw za kapłanów chorujących spoczywa na dziekanach.

Godność i higiena miejsc oraz naczyń świętych podczas celebracji i poza nimi

7. W zakrystiach musi być możliwość obmycia rąk. Obowiązkowo należy umyć ręce przed rozpoczęciem liturgii przy pomocy właściwych środków odkażających. Należy używać wyłącznie ręczników jednorazowych – papierowych. Mycie rąk obowiązuje wszystkich celebrujących i posługujących.

8. Należy zadbać o jak najczęstsze sprzątnięcie i dezynfekowanie przestrzeni świątyni.

9. Należy zadbać o czystość naczyń liturgicznych oraz zmieniać bieliznę kielichową tak często, jak to możliwe. Dotyczy to także ręczniczków do *lavabo* i *vasculum*. W *vasculum* należy często zmieniać wodę, dokonując uprzednio jego obmycia.

10. Puryfikacji naczyń dokonuje tylko ta osoba, która spożywa Krew Pańską z kielicha.

Kościoły otwarte do prywatnej modlitwy

11. Poza celebracjami kościoły pozostają otwarte jako miejsca na indywidualną modlitwę.

Sakrament pokuty i pojednania

12. Proszę księży proboszczów o umożliwienie wiernym w parafiach przystąpienia do spowiedzi świętej. Będzie to okazja do wypełnienia

III przykazania kościelnego, aby „przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię św.” poprzedzoną sakramentem pokuty i pojednania. Używanie konfesjonałów wiąże się z zapewnieniem wymaganych norm bezpieczeństwa sanitarnego (KPK kan. 964 § 3). Jeśli byłoby to utrudnione, można sprawować ten sakrament w innym godziwym miejscu.

13. Poza zorganizowaną we właściwy i bezpieczny sposób spowiedzią indywidualną, drogą uzyskania pojednania z Bogiem i Kościołem, w nadzwyczajnych sytuacjach, jest akt żalu doskonałego, połączonego z mocnym postanowieniem spowiedzi sakramentalnej, gdy to tylko będzie możliwe (KKK 1452, KPK kan. 960-961).

Sakrament chorych i duszpasterstwo chorych

14. Sakramentu chorych wraz z Komunią umierających, czyli Wiatykiem udziela się zasadniczo osobom będącym w niebezpieczeństwie śmierci. Można używać olejów poświęconych w poprzednim roku, zanim uzyska się dostęp do nowych. Należy czekać ze spalaniem starych olejów do czasu otrzymania nowych. Przypominam, że prawo kościelne dopuszcza namaszczenie bez bezpośredniego dotyku, przy użyciu, np. bawełnianego patyczka albo jednorazowych rękawiczek ochronnych (zob. kan. 1000 § 2).

15. Kapłani mogą indywidualnie rozeznąć zasadność udzielania tego sakramentu także innym chorym, na indywidualną prośbę, z zachowaniem wszelkich norm dotyczących bezpieczeństwa rodziny chorego i własnego.

16. W przypadku udzielania sakramentów świętych chorym objętym kwarantanną oraz przebywającym w szpitalach należy przestrzegać wskazań kompetentnych władz.

17. Comiesięczne odwiedziny chorych z Komunią św. zostają zawieszane.

18. Na wyraźną prośbę chorego, po rozeznaniu sytuacji, kapłan lub szafarz nadzwyczajny Komunii św. (w porozumieniu z proboszczem miejsca) może jednak zanieść Komunię św. do domu.

Komunia św.

19. Zgodnie ze wskazaniem Prezydium KEP przypominam, że „każdy wierny zawsze ma prawo według swego uznania przyjąć Komunię świętą do ust” (Instr. *Redemptionis Sacramentum*, nr 92).

W związku z tym nikomu nie można nakazywać przyjęcia Komunii św. na rękę – można tylko do tego zachęcać. Podobnie nie można odmówić wiernemu Komunii św. na rękę.

20. Należy zachować zasadę, że jeśli część wiernych przyjmuje Komunię św. na rękę, a część do ust, jest wskazane, aby obu grupom Komunii św. udzielali różni szafarze lub też, jeśli jest jeden szafarz, by osoby przyjmujące Komunię św. do ust przyjmowały ją po osobach przyjmujących Komunię św. na rękę.

21. Przypominam osobom korzystającym z dyspensy, iż szczególnym wyrazem łączności duchowej z Kościołem jest praktyka komunii duchowej (nazywanej także komunią pragnienia), do której zachęcam wszystkich, nie mogących przystąpić do Komunii sakramentalnej. Akt komunii duchowej wymaga stanu łaski uświęcającej (załącznik nr 1).

22. Zgodnie z rozeznaniem duszpasterskim, na indywidualną prośbę wiernego, należy udzielić Komunii św. poza Mszą św., zwłaszcza przy okazji spowiedzi indywidualnej.

Klasztory żeńskie

23. W klasztorach, w których zgodnie z prawem przechowywany jest Najświętszy Sakrament, może być stosowany obrzęd Komunii św. poza Mszą św. pod przewodnictwem szafarza zwyczajnego lub nadzwyczajnego będącego członkiem wspólnoty. W tych wspólnotach zakonnych żeńskich, w których nie ma kapelana oraz ustanowionego szafarza nadzwyczajnego, udzielam do odwołania prawa rozdzielania Komunii św. zgodnie z normami liturgicznymi przełożonej domu. Dotyczy to także wystawienia Najświętszego Sakramentu do adoracji przez otwarcie tabernakulum, z zachowaniem norm liturgicznych.

Inne zalecenia duszpasterskie

24. Zalecam wznowienie urzędowania kancelarii parafialnych z zachowaniem obowiązujących przepisów sanitarnych (użycie maseczek itp.).

25. Nauki przedmażeńskie należy przeprowadzić z narzeczonymi indywidualnie, uwzględniając także spotkania z doradcami życia rodzinnego. Przygotowanie do sakramentu małżeństwa spoczywa na proboszczach.

26. Wszelkie procesje (np. eucharystyczne, w ramach nabożeństw fatimskich, odpustów itp.) są zawieszane aż do odwołania.

27. Regulacje dotyczące uroczystości Pierwszej Komunii św. i bierzmowania znajdują się w załączniku nr 2.

Zaproszenie do trwania w modlitwie indywidualnej i korzystania z odpustu specjalnego

28. Proszę wszystkich duchownych, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich o dalsze trwanie na indywidualnej lub wspólnotowej modlitwie w intencji ustania epidemii, szczególnie na różańcu, jeśli to możliwe o godz. 20.30. Wzywamy orędownictwa Matki Bożej Świdnickiej Uzdrawienia Chorych oraz św. Sebastiana, starożytnego męczennika, czczonego jako Patrona w chorobach zakaźnych. Zachęcam także do odmawiania w maju modlitwy wskazanej przez papieża Franciszka (załącznik nr 3). Podtrzymuję prośbę o śpiewanie na zakończenie każdej Mszy św. suplikacji w intencji ustania epidemii oraz o urodzaje.

29. Przypominam, że Penitencjaria Apostolska udzieliła specjalnego odpustu wiernym dotkniętym chorobą zakaźną spowodowaną koronawirusem, a także pracownikom służby zdrowia, członkom rodzin i wszystkim, którzy opiekują się osobami zakażonymi. Warunkiem uzyskania takiego odpustu jest brak przywiązania do grzechu oraz duchowa łączność z celebracją Mszy św. poprzez środki masowego przekazu, odmówienie różańca, pobożna praktyka Drogi Krzyżowej lub inne formy pobożności. Ponadto można uzyskać odpust, gdy wierni odmówią przynajmniej Wyznanie Wiary, Modlitwę Pańską i pobożne wezwanie do Najświętszej Maryi Panny, „ofiarując tę próbę w duchu wiary w Boga i miłości wobec swoich braci i siostr, z wolą wypełnienia zwykłych warunków (spowiedź sakramentalna, komunია eucharystyczna i modlitwa w intencji Ojca Świętego) tak szybko, jak będzie to możliwe”.

30. Zezwalam także, aby wierni mogli uzyskiwać odpusty związane z nawiedzaniem kościołów i kaplic naszej diecezji w uroczystość ich tytułów. Jeśli z racji ograniczeń w sprawowaniu sakramentów wskutek epidemii nie będą mieli możliwości przystąpienia do spowiedzi oraz przyjęcia Komunii św., mogą uzyskać odpust zupełny po wzbudzeniu w sobie żalu doskonałego oraz postanowienia przystąpienia do tychże sakramentów w najbliższym możliwym czasie. Należy również odmówić pobożnie „Ojcze nasz” oraz „Wierzę” (Wykaz odpustów, nr 33 § 1).

Wszystkich wiernych i duszpasterzy zapewniam o modlitwie i duchowej łączności. Polecam wszystkim wstawiennictwu Matki Bożej Wspomożeniu Wiernych, św. Stanisławowi – patronowi naszej diecezji i z serca błogosławię.

*† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki*

ZAŁĄCZNIK NR 1

Tekst aktu komunii duchowej, zaproponowany w dniu 19 marca 2020 r. przez papieża Franciszka wiernym, którzy uczestniczą we Mszach św. transmitowanych za pośrednictwem mediów – radia, telewizji, Internetu.

Akt komunii duchowej

„Klękam u Twoich stóp, o mój Jezu, i ofiarowuję Tobie skrucę mego serca, które pogrąża się w nicości i Twojej świętej obecności. Uwielbiam Ciebie w Sakramencie Twej miłości, pragnę Cię przyjąć w ubogim mieszkaniu mego serca. W oczekiwaniu na szczęście Komunii sakramentalnej pragnę Cię przyjąć w Duchu. Przyjdź do mnie, o mój Jezu, abym przyszedł do Ciebie. Niech Twoja miłość rozпали całą moją istotę na życie i na śmierć. Wierzę w Ciebie, ufam Tobie, kocham Ciebie. Niech się tak stanie.

3.

DEKRET BISKUPA ŚWIDNICKIEGO DLA DUCHOWIEŃSTWA I WIERNYCH DOTYCZĄCY DUSZPASTERSTWA PO ZNIESIENIU LIMITÓW UCZESTNIKÓW LITURGII

W oparciu o aktualne zarządzenia, wskazania i sugestie władz kościelnych i cywilnych, przekazuję zarówno posługującym w diecezji świdnickiej, jak i wiernym wskazania dotyczące życia liturgicznego i posługi duszpasterskiej. Wskazania obowiązują od 1 czerwca br. do czasu ewentualnego wydania nowszych norm.

Dyspensa od obowiązku udziału w celebracji Mszy św. w niedziele i uroczystości obowiązkowe

1. Odwołuję udzieloną wcześniej dyspensę od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. oraz uroczystościach obowiązkowych.

Celebracje liturgiczne

2. Wierni oraz posługujący w liturgii, poza sprawującymi kult, zobowiązani są do zakrywania ust i nosa.

3. Kapłani przebywający w izolacji lub na kwarantannie otrzymują prawo sprawowania Eucharystii poza miejscem świętym, w innym godnym miejscu. Organizacja zastępstw za kapłanów chorujących spoczywa na dziekanach.

Godność i higiena miejsc oraz naczyń świętych podczas celebracji i poza nimi

4. W zakrystiach musi być możliwość obmycia rąk. Obowiązkowo należy umyć ręce przed rozpoczęciem liturgii przy pomocy właściwych środków odkażających. Należy używać wyłącznie ręczników jednorazowych – papierowych. Mycie rąk obowiązuje wszystkich celebrujących i posługujących.

5. Należy zadbać o jak najczęstsze sprzątanie i dezynfekowanie przestrzeni świątyni.

6. Należy zadbać o czystość naczyń liturgicznych oraz zmieniać bieliznę kielichową tak często, jak to możliwe. Dotyczy to także ręczniczków do *lavabo* i *vasculum*. W *vasculum* należy często zmieniać wodę, dokonując uprzednio jego obmycia.

7. Puryfikacji naczyń dokonuje tylko ta osoba, która spożywa Krew Pańską z kielicha.

Sakrament pokuty i pojednania

8. Sakrament pokuty i pojednania należy sprawować z zachowaniem obowiązujących norm sanitarnych.

Sakrament chorych i duszpasterstwo chorych

9. Sakramentu Chorych wraz z Komunią umierających, czyli Wiatykiem udziela się zasadniczo osobom będącym w niebezpieczeństwie śmierci. Można używać olejów poświęconych w poprzednim roku, zanim uzyska się dostęp do nowych.

10. Istnieje możliwość powrotu do praktyki comiesięcznych odwiedzin chorych z posługą sakramentalną z zachowaniem norm sanitarnych (przepisy dotyczą także posługi nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej).

Komunia św.

11. Zgodnie ze wskazaniem Prezydium KEP przypominam, że „każdy wierny zawsze ma prawo według swego uznania przyjąć Komunię świętą do ust” (Instr. *Redemptionis Sacramentum*, nr 92). W związku z tym nikomu nie można nakazywać przyjęcia Komunii św. na rękę – można tylko do tego zachęcać. Podobnie nie można odmówić wiernemu Komunii św. na rękę.

12. Należy zachować zasadę, że jeśli część wiernych przyjmuje Komunię św. na rękę, a część do ust, jest wskazane, aby obu grupom Komunii św. udzielali różni szafarze lub też, jeśli jest jeden szafarz, by osoby przyjmujące Komunię św. do ust przyjmowały ją po osobach przyjmujących Komunię św. na rękę.

Klasztory żeńskie

13. We wspólnotach zakonnych żeńskich, w których nie ma kapelana oraz ustanowionego szafarza nadzwyczajnego Komunii św. odwołuję wcześniejszą zgodę na udzielenie Komunii św. przełożonej domu. Odwołanie dotyczy także wystawienia Najświętszego Sakramentu do adoracji przez otwarcie tabernakulum.

Inne zalecenia duszpasterskie

14. Procesje (np. eucharystyczne, w ramach nabożeństw fatimskich, odpustów itp.) mogą się odbywać z zachowaniem obowiązującego prawa.

15. Mogą odbywać się spotkania formacyjne dorosłych a dzieci i młodzieży za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych.

16. Regulacje dotyczące uroczystości Pierwszej Komunii św. i bierzmowania znajdują się w załączniku nr 1.

Zaproszenie do trwania w modlitwie indywidualnej i korzystania z odpustu specjalnego

17. Proszę wszystkich duchownych, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich o dalsze trwanie na indywidualnej lub wspólnotowej modlitwie w intencji ustania epidemii, szczególnie na różańcu, jeśli to możliwe o godz. 20.30. Wzywajmy orędownictwa Matki Bożej Świdnickiej Uzdrawienia Chorych oraz św. Sebastiana, starożytnego męczennika, czczonego jako Patrona w chorobach zakaźnych. Podtrzymuję prośbę o śpiewanie na zakończenie każdej Mszy św. suplikacji w intencji ustania epidemii oraz o urodzaje.

18. Przypominam, że Penitencjaria Apostolska udzieliła specjalnego odpustu wiernym dotkniętym chorobą zakaźną spowodowaną koronawirusem, a także pracownikom służby zdrowia, członkom rodzin i wszystkim, którzy opiekują się osobami zakażonymi. Warunkiem uzyskania takiego odpustu jest brak przywiązania do grzechu oraz duchowa łączność z celebracją Mszy św. poprzez środki masowego przekazu, odmówienie różańca, pobożna praktyka Drogi Krzyżowej lub inne formy pobożności. Ponadto można uzyskać odpust, gdy wierni odmówią przynajmniej Wyznanie Wiary, Modlitwę Pańską i pobożne wezwanie do Najświętszej Maryi Panny, „ofiarując tę próbę w duchu wiary w Boga i miłości wobec swoich braci i sióstr, z wolą wypełnienia zwykłych warunków (spowiedź sakramentalna, komunია eucharystyczna i modlitwa w intencji Ojca Świętego) tak szybko, jak będzie to możliwe”.

Wszystkich wiernych i duszpasterzy zapewniam o modlitwie i duchowej łączności. Polecam wszystkim wstawiennictwu Matki Bożej Wspomożeniu Wiernych, św. Stanisławowi – patronowi naszej diecezji i z serca błogosławię.

Świdnica, 29 maja 2020 r.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

4.

KOMUNIKAT DOTYCZĄCY UROCZYSTOŚCI PIERWSZEJ KOMUNII ŚW. I SAKRAMENTU BIERZMOWANIA

W związku z trwającym stanem epidemii i ograniczeniami zarządzonymi przez władze państwowe oraz zapytaniem duszpasterzy, a także zainteresowanych rodziców dotyczącymi tegorocznych uroczystości Pierwszej Komunii Świętej w parafiach diecezji świdnickiej informuję, że:

1. Warunkiem przystąpienia dzieci do I Komunii św. i młodzieży do bierzmowania jest udział w katechezie szkolnej i parafialnej. W obecnych warunkach katecheza szkolna odbywa się – podobnie jak w przypadku innych przedmiotów – w sposób zdalny. Przygotowanie parafialne jest natomiast ograniczone lub nawet niemożliwe;

2. W obecnym czasie nie należy organizować spotkań formacyjnych dla dzieci przygotowujących się do przyjęcia Pierwszej Komunii Świętej oraz młodzieży przygotowującej się do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Będzie można je na nowo podjąć po powrocie dzieci i młodzieży do szkół;

3. Na tym etapie trudno jest przewidzieć, jak będzie przebiegać stan epidemii oraz jakie decyzje będą podejmowane przez władze państwowe. W trosce o bezpieczeństwo dzieci i ich rodzin nie należy urządzać uroczystości związanych z przyjęciem tych sakramentów w miesiącu maju, chyba że po analizie stanu przygotowania kandydatów i sytuacji związanej z zagrożeniem epidemicznym okaże się to możliwe. Decyzje w tej sprawie powinny być podejmowane w uzgodnieniu pomiędzy księdzem proboszczem, katechetami a rodzicami dzieci i młodzieży. Zawsze należy przestrzegać wymogów wydanych przez władze państwowe i sanitarne;

4. Terminy uroczystości Pierwszych Komunii Świętych w liczniejszych grupach w parafiach należy przenieść na czas ustania zagrożenia, po porozumieniu Księdza Proboszcza z rodzicami dzieci;

5. Możliwe jest organizowanie Pierwszej Komunii Świętej w wyznaczonym do tej pory terminie dla mniejszej grupy lub pojedynczych dzieci w gronie najbliższej rodziny (przy przestrzeganiu limitu uczestników liturgii). Może się ona odbyć także w dzień powszedni podczas Mszy św. parafialnej. Do księdza proboszcza, katechetów

i rodziców należy ocena przygotowania dziecka do tego wydarzenia. Każdy przypadek należy rozpatrzyć indywidualnie, nie może decydować głosowanie lub wola większości;

6. W każdej sytuacji, w porozumieniu z rodzicami oraz przestrzegając wszystkich rozporządzeń władz kościelnych i państwowych, należy ustalać na szczeblu parafialnym najbardziej odpowiednie rozwiązania, które będzie można modyfikować wraz ze zmianami okoliczności wynikających z wprowadzonego stanu epidemii;

7. powyższe regulacje dotyczą także przystępowania młodzieży do sakramentu bierzmowania oraz rocznicy Pierwszej Komunii Świętej.

Świdnica, dnia 4 maja 2020 r.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

5. **KOMUNIKAT BISKUPA ŚWIDNICKIEGO W ZWIĄZKU Z APELEM PAPIEŻA FRANCISZKA O MAJOWĄ MODLITWĄ RÓŻAŃCOWĄ**

W odpowiedzi na apel Ojca Świętego skierowany do wszystkich wiernych, zachęcający do odmawiania w maju modlitwy różańcowej w domach, proszę całą wspólnotę diecezjalną o obojętne i wielokondusne przyjęcie tego papieskiego zaproszenia. Niech łączące nas na modlitwie wezwania Litanii Loretańskiej oraz rozważane tajemnice różańcowe będą przez nas ofiarowane w intencjach Ojcach Świętego, o ustanie epidemii, za wszystkich chorych, za cały personel medyczny i wszystkie służby. Proszę także o uwzględnienie intencji modlitwy o dar zgody narodowej i miłość społecznej.

Świdnica, 29 kwietnia 2020 r.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

Modlitwa I

O Maryjo, Ty zawsze jaśniejiesz na naszej drodze jako znak zbawienia i nadziei.

Powierzamy się Tobie, Uzdrawienie chorych, która u stóp krzyża zostałaś powiązana z cierpieniem Jezusa, trwając mocno w wierze. Ty, Zbawienie ludu rzymskiego, wiesz czego potrzebujemy i jesteśmy pewni, że zatroszczysz się o to, aby radość i święto – tak jak w Kanie Galilejskiej – mogły powrócić po tym czasie próby.

Pomóż nam, Matko Bożej Miłości, byśmy dostosowali się do woli Ojca i czynili to, co powie nam Jezus, który obarczył się naszym cierpieniem i dźwigał nasze bóle, by nas prowadzić przez krzyż ku radości zmartwychwstania. Amen.

Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko, naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać, Panno chwalebna i błogosławiona.

Modlitwa II

„Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko”

W obecnej dramatycznej sytuacji, pełnej cierpienia i udręki, która ogarnia cały świat, wołamy do Ciebie, Matko Boga i nasza Matko, i uciekamy się pod Twoją obronę.

O Dziewico Maryjo, miłosierne oczy Twoje na nas zwróć w tej pandemii koronawirusa, i pociesz tych, którzy są zagubieni i oplakują swoich bliskich zmarłych, niekiedy pochowanych w sposób raniący duszę. Wspieraj tych, którzy niepokoją się o osoby chore, przy których, by zapobiec infekcji, nie mogą być blisko. Wzbudź ufność w tych, którzy są niespokojni z powodu niepewnej przyszłości i następstw dla gospodarki i pracy.

Matko Boga i nasza Matko, błagaj za nami u Boga, Ojca miłosierdzia, aby ta ciężka próba skończyła się i by powróciła perspektywa nadziei i pokoju. Podobnie jak w Kanie Galilejskiej, wyjednaj u Twego Boskiego Syna, by pocieszył rodziny chorych i ofiar oraz otworzył ich serca na ufność.

Chroń lekarzy, pielęgniarki i pielęgniarzy, pracowników służby zdrowia, wolontariuszy, którzy w tym czasie kryzysu znajdują się na pierwszej linii frontu i narażają swoje życie, aby ocalić inne istnienia. Podtrzymuj ich heroiczne wysiłki i daj im siłę, dobroć i zdrowie.

Bądź blisko tych, którzy w dzień i w nocy opiekują się chorymi oraz kapłanów, którzy z troską duszpasterską i zaangażowaniem ewangelicznym starają się pomagać i wspierać wszystkich.

Najświętsza Dziewico, oświeć umysły naukowców, mężczyzn i kobiet, żeby mogli znaleźć właściwe rozwiązania i pokonać tego wirusa.

Wspieraj przywódców państw, aby działali mądrze, z troską i wielokodusznością, pomagając tym, którym brakuje tego, co niezbędne do życia, planując rozwiązania społeczne i ekonomiczne z dalekowzrocznością i z duchem solidarności.

Najświętsza Maryjo, porusz sumienia, aby ogromne sumy używane na rozwój i doskonalenie uzbrojenia mogły być wykorzystane do promowania odpowiednich badań, żeby zapobiec podobnym katastrofom w przyszłości.

Najukochańsza Matko, spraw, aby w świecie wzrastało poczucie przynależności do jednej wielkiej rodziny, świadomość więzi łączącej wszystkich, abyśmy z duchem braterskim i solidarnością spieszyli z pomocą w licznych biedach i sytuacjach nędzy. Pobudzaj do stanowczości w wierze, wytrwałości w służbie, stałości w modlitwie.

O Maryjo, Pocieszycielko strapiionych, weź w ramiona wszystkie swoje niespokojne dzieci i wyproś, aby Bóg zadziałał swoją wszechmocną ręką i uwolnił nas od tej straszliwej epidemii, żeby życie mogło powrócić do normalnego biegu w spokoju.

Zawierzamy się Tobie, która jaśniejesz na naszej drodze jako znak zbawienia i nadziei, o łaskawa, o litościwa, o słodka Panno Maryjo! Amen.

6.
KOMUNIKAT BISKUPA ŚWIDNICKIEGO
DOTYCZĄCY POSTU W DNIU 1 MAJA 2020 R.

Zgodnie z rekomendacją Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski wyrażonej w słowie „Pokój tobie, Polsko!” z dnia 27 IV br., zachęcam by najbliższy piątek, 1 maja br., przeżyć szczególnie jako dzień pokuty i postu w intencji ustania epidemii oraz zachowania miejsc pracy.

Świdnica, 29 kwietnia 2020 r.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

7.
WSKAZANIA BISKUPA ŚWIDNICKIEGO
ZWIĄZANE Z UROCZYSTOŚCIĄ BOŻEGO CIAŁA

Drodzy diecezjanie,

na mocy rozporządzeń państwowych, zezwalających na nieograniczone limitem wiernych zgromadzenia religijne poza miejscem kultu (por. § 15 ust. 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 maja 2020 r. – *Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 29 maja 2020 r., poz. 964: „Zgromadzenia organizowane w ramach działalności kościołów i innych związków wyznaniowych mogą się odbywać, pod warunkiem, że w przypadku gdy zgromadzenie odbywa się w budynkach i innych obiektach kultu religijnego uczestnicy realizują obowiązek, o którym mowa w § 18 ust. 1, z wyłączeniem osób sprawujących kult religijny, a w przypadku gdy to zgromadzenie odbywa się na zewnątrz, uczestnicy przebywają w odległości nie mniejszej niż 2 m od siebie lub realizują obowiązek, o którym mowa w § 18 ust.1, z wyłączeniem osób sprawujących kult religijny”), informuję, że możliwa jest w tegoroczną uroczystość Bożego Ciała organizacja tradycyjnych procesji eucharystycznych do czterech ołtarzy.

Proszę jednak duszpasterzy planujących uliczną procesję na terenie swojej parafii, by poinformowali jej uczestników o konieczności

zachowania dystansu minimum 2 metrów między uczestnikami lub o potrzebie obowiązkowego zasłonięcia przez nich ust i nosa.

Niech uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pana Jezusa będzie dla całej wspólnoty diecezjalnej okazją do dziękczynienia Bogu za dar Jego obecności we wszystkich wymiarach naszej codzienności. Idąc za Chrystusem w obecnym Najświętszym Sakramencie, który nawiedza nasze ulice i place, polecajmy sprawy Kościoła, naszej Ojczyzny i nas samych.

Świdnica, 3 czerwca 2020 r.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

8.

ZAPROSZENIE BISKUPA ŚWIDNICKIEGO NA DIECEZJALNE PODZIĘKOWANIE ZA POSŁUGĘ PASTERSKĄ BPA IGNACEGO DECA

Drodzy diecezjanie,

przed szesnastu laty, 25 marca 2004 r., wraz ze święceniami biskupimi i ingresem Jego Ekscelencji księdza biskupa Ignacego Deca, rozpoczęła się historia naszej diecezji. Jej pierwszy Pasterz na przestrzeni kilkunastu lat, wsparty Bożą łaską oraz entuzjazmem i ofiarnym zaangażowaniem zarówno duchowieństwa, jak również osób konsekrowanych i wiernych świeckich, zorganizował zręby naszego lokalnego Kościoła. Sukcesywnie, ale wytrwale – na miarę możliwości – powstawały z inicjatywy bp. Ignacego, niezbędne dla funkcjonowania diecezji instytucje: Kuria Biskupia, Wyższe Seminarium Duchowne, Caritas, Sąd Biskupi, Dom Księży Seniorów. Równoległe do tych działań dotyczących struktury diecezji pierwszy Biskup Świdnicki troszczył się o duchowy wzrost wiernych powierzonych jego pasterskiej pieczy. Zabiegając o duchowe dobro diecezjan przeprowadził m.in. diecezjalny Kongres Eucharystyczny, dwie peregrynacje: obrazu Jezusa Miłosiernego oraz figury Matki Bożej Fatimskiej, a także doprowadził do koronacji przez legata papieskiego obrazu Matki Bożej Świdnickiej.

Nie sposób wymienić wszystkich inicjatyw duszpasterskich, trudno zliczyć wszystkie wizyty, spotkania, rozmowy Księdza Biskupa z księżmi i osobami świeckimi w kurii, w parafiach, na pielgrzymkach i przy innych okazjach. Możemy dziękować Bożej Opatrzności za dar osoby tak wyjątkowego Pasterza, za ten imponujący i niełatwy do zmierzenia całokształt pasterskiego posługiwania bp. Ignacego, który odcisnął znaczące piętno na tożsamości i dynamice naszej diecezji.

W dniu 31 marca br. papież Franciszek przyjął, wynikającą z racji osiągniętego wieku, rezygnację bp. Ignacego i wyznaczył dla diecezji nowego Pasterza. Przejmując i podejmując dziedzictwo Kościoła świdnickiego, chcę wraz z bp. Adamem oraz z całą wspólnotą diecezjalną wyrazić naszą wdzięczność pierwszemu Biskupowi Świdnickiemu, za jego gorliwość, pełną poświęcenia i zaangażowania, wieloletnią pasterską posługę. Dzięki powolnemu znoszeniu ograniczeń związanych z panującym stanem epidemii, możemy już – przy zachowaniu przewidzianych przez prawo norm bezpieczeństwa – zorganizować diecezjalne podziękowanie biskupowi Ignacemu. Dlatego zapraszam duchowieństwo, osoby konsekrowane oraz wiernych świeckich na uroczystą Mszę św., która będzie sprawowana w katedrze świdnickiej w sobotę, 4 lipca br. o godz. 12.00. Tego dnia stańmy razem u boku Pierwszego Biskupa diecezji świdnickiej, aby we wspólnotowej modlitwie podziękować Panu Bogu za dar dobrego pasterza i prosić o Boże błogosławieństwo na dalsze lata jego życia i biskupiego posługiwania wśród nas.

*† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki*

Powyższy komunikat należy odczytać w niedzielę 21 czerwca br. (przypomnieć zaproszenie także 28 VI br.) w ramach ogłoszeń parafialnych podczas wszystkich Mszy św. sprawowanych w kościołach i kaplicach diecezji świdnickiej.

*† Adam Bałabuch
Wikariusz Generalny*

9. **APEL BISKUPA ŚWIDNICKIEGO O POMOC W DOMU SENIORA W ŚWIDNICY**

Siostry i Bracia!

Wobec trudnej sytuacji, w jakiej znalazły się dwa Domy Seniora Marconi–Medica w Świdnicy, zwracam się z gorącym apelem o pomoc zamieszkującym tam osobom starszym, niepełnosprawnym i przewlekłe chorym, u których stwierdzono zarażenie wirusem SARS Covid-2. Pilnie potrzebni są opiekunowie, pielęgniarki, wolontariusze, zwłaszcza osoby z przygotowaniem medycznym.

Ufam, że znajdą się ludzie dobrej woli, którzy odpowiedzą na ten apel i przyjdą z pomocą. Proszę o zgłaszanie się bezpośrednio do dyrekcji Domu: pani Agnieszka Olejniczak, tel. 887 533 111.

Wszystkich, którzy wspierają chorych i zarażonych wirusem, otaczam serdeczną modlitwą i z serca błogosławię.

Świdnica, 15 maja 2020 r.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

10. **PROŚBA O MATERIALNE WSPARCIE REMONTU KATEDRY ŚWIDNICKIEJ**

Z racji przypadającego 8 V, w uroczystość św. Stanisława, Biskupa i Męczennika, patrona diecezji i katedry, odpustu diecezjalnego, przypominam, że w świdnickiej katedrze trwają od kilku miesięcy prace remontowo-konserwatorskie. Są one prowadzone dzięki przyznanej dotacji, która nie zaspokaja jednak w pełni wszystkich koniecznych wydatków. Dlatego, dziękując wszystkim diecezjanom za dotychczasową pomoc, proszę o każdą formę wsparcia. Ofiary na cel remontowy można przekazać w formie elektronicznej, korzystając

z ikony „zbiórka – remont katedry” zamieszczonej na stronie internetowej diecezji i parafii katedralnej.

Wszystkim dobrodziejom dziękuję staropolskim „Bóg zapłać” i zapewniam o modlitwie.

† Marek Mendyk
Biskup Świdnicki

VI. KALENDARIUM WYDARZEŃ DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

1.

KALENDARIUM ADMINISTRATORA APOSTOLSKIEGO DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

Kwiecień

- 01 IV 2020 Katecheza rekolekcyjna pt. „Miłość jaśniejąca w jałmużnie” wraz z dyskusją na falach Radia Maryja, godz.8.30.
- 01 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej – na telefon, godz. 10.30-12.30.
- 01 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 01 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 02 IV 2020 Sesja kurialna, godz. 10.00-12.00.
- 02 IV 2020 Modlitwa „Anioł Pański” z pracownikami Świdnickiej Kurii Biskupiej i powitanie nowego biskupa świdnickiego Marka Mendyka, aula kurialna godz. 12.00.
- 02 IV 2020 Koronka do Bożego Miłosierdzia oraz Msza św. z homilią w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Wałbrzychu, z okazji 15. rocznicy śmierci św. Jana Pawła II, godz. 15.00.
- 02 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 03 IV 2020 Udział w nabożeństwie Drogi Krzyżowej w kaplicy domowej, godz. 8.00.
- 03 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 9.30-12.30.

- 03 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 03 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 04 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 04 IV 2020 Msza św. z homilią oraz nabożeństwo fatimskie z racji pierwszej soboty miesiąca w Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w *Polanicy-Zdroju-Sokołówce*, godz. 20.00-22.00.
- 05 IV 2020 Poświęcenie palm; procesja do ołtarza; Msza św. ze śpiewem Pasji PNJCH oraz homilią w katedrze świdnickiej (z udziałem pięciu osób), godz. 10.00.
- 05 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 05 IV 2020 Udział w nabożeństwie „Gorzkich Żali” w kaplicy domowej, godz. 17.00.
- 05 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 06 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 9.30-12.30.
- 06 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 06 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 07 IV 2020 Msza św. z homilią w kaplicy maryjnej w katedrze świdnickiej oraz przewodniczenie nabożeństwu różańcowemu do Matki Bożej Świdnickiej, godz. 9.00-10.15.
- 07 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 10.30-12.30.
- 07 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 07 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.

- 08 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 9.30-12.30.
- 08 IV 2020 Przewodnictwo modlitwie Koronką do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 08 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 09 IV 2020 Wielki Czwartek – Msza św. Krzyżma z homilią w katedrze świdnickiej, z udziałem dwunastu księży w koncelebrze, odnowienie przyrzeczeń ze święceń i poświęcenie olejów: chorych, katechumenów i krzyżma, godz. 10.00.
- 09 IV 2020 Msza Wieczerzy Pańskiej z homilią, z udziałem pięciu osób jako uczestników, katedra świdnicka, godz. 18.00.
- 09 IV 2020 Spotkanie z księżmi na plebanii parafii katedralnej z racji święta kapłańskiego, godz. 19.30-20.20.
- 09 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 10 IV 2020 Przewodniczenie Liturgii Godzin w katedrze świdnickiej, godz. 8.00.
- 10 IV 2020 Prywatna adoracja Najświętszego Sakramentu, godz. 9.00-12.15.
- 10 IV 2020 Udział w nabożeństwie Drogi Krzyżowej w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 10 IV 2020 Przewodniczenie Liturgii Męki i Śmierci Pańskiej w katedrze świdnickiej, z udziałem pięciu osób świeckich godz. 18.00.
- 10 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 11 IV 2020 Przewodniczenie Liturgii Godzin w katedrze świdnickiej, godz. 8.00.
- 11 IV 2020 Prywatna adoracja Najświętszego Sakramentu przy Pańskim grobie, godz. 15.00-15.30.
- 11 IV 2020 Przewodniczenie Liturgii Wigilii Paschalnej w katedrze świdnickiej, godz. 20.00.

- 12 IV 2020 Przewodniczenie procesji rezurekcyjnej wewnątrz katedry i Mszy św. z homilią w katedrze świdnickiej, godz. 6.00.
- 12 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 12 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 13 IV 2020 Msza św. z homilią dla sióstr w poniedziałek w oktawie Wielkanocy, kaplica domowa, godz. 8.00.
- 13 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 13 IV 2020 Msza św. z homilią w kościele Świętego Krzyża w Świdnicy z racji dziesiątej rocznicy katastrofy smoleńskiej, godz. 20.00.
- 14 IV 2020 Msza św. z homilią w kaplicy maryjnej w katedrze świdnickiej; nabożeństwo maryjne do Matki Bożej Świdnickiej, godz. 9.00-10.30.
- 14 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej na telefon, godz. 11.00-13.00.
- 14 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 14 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 15 IV 2020 Msza św. z homilią dla sióstr w środę w oktawie Wielkanocy, kaplica domowa, godz. 7.30.
- 15 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon; Skrutinia z diakonami przed święceniami prezbiteratu, godz. 10.00-13.00.
- 15 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 15 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 16 IV 2020 Msza św. z homilią dla sióstr w czwartek w oktawie Wielkanocy, kaplica domowa, godz. 7.30.
- 16 IV 2020 Sesja kurialna, godz. 10.00-12.00.

- 16 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 16 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 17 IV 2020 Msza św. z homilią dla sióstr w piątek w oktawie Wielkanocy, kaplica domowa, godz. 7.30.
- 17 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 9.30-12.30.
- 17 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 17 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 18 IV 2020 Msza św. z homilią dla sióstr w sobotę w oktawie Wielkanocy, kaplica domowa, godz. 7.30.
- 18 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 18 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 19 IV 2020 Msza św. z homilią w katedrze świdnickiej, godz. 10.00.
- 19 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego oraz adoracyjna Godzina Miłosierdzia w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, w katedrze świdnickiej, godz. 15.00-16.00.
- 19 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 20 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej - na żądanie, godz. 9.30-12.30.
- 20 IV 2020 Udział we wspólnej Koroncy do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 20 IV 2020 Przeprowadzka ks. bpa Marka Mendyka z Legnicy do Świdnicy, od godz. 15.30.
- 20 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.

- 21 IV 2020 Msza św. z homilią w kaplicy maryjnej w katedrze świdnickiej; nabożeństwo maryjne do Matki Bożej Świdnickiej, godz. 9.00-10.30.
- 21 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 10.30-12.30.
- 21 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 21 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 22 IV 2020 Msza św. z homilią za śp. ks. Andrzeja Raszpłę, w trzecią rocznicę śmierci i śp. Łukasza Ziemskiego w szóstą rocznicę jego śmierci, kaplica domowa biskupa świdnickiego, godz. 9.30.
- 22 IV 2020 Sesja kurialna z udziałem ks. bpa Marka Mendyka, godz. 10.30-11.00.
- 22 IV 2020 Przyjęcia w Świdnickiej Kurii Biskupiej, na telefon, godz. 11.00-12.30.
- 22 IV 2020 Udział we wspólnej Koronce do Miłosierdzia Bożego w katedrze świdnickiej, godz. 15.00.
- 22 IV 2020 Wspólna modlitwa różańcowa w kaplicy domowej w intencji ustania szerzącej się pandemii koronawirusa i zachorowań na COVID-19, godz. 20.30.
- 23 IV 2020 Msza św. pod przewodnictwem ks. bpa Marka Mendyka, z homilią ks. bpa Ignacego Deca, koncelebrowana z Radą Konsultorów Diecezji Świdnickiej oraz księżmi z grona pracowników Świdnickiej Kurii Biskupiej, Sądu Biskupiego, Wyższego Seminarium Duchownego i Caritas Diecezji Świdnickiej, kaplica w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Świdnicy, godz. 10.00.
- 23 IV 2020 Kanoniczne przejęcie Diecezji Świdnickiej przez Jego Ekszelencję Księdza Biskupa Marka Mendyka w obecności Rady Konsultorów i Księdza Kanclerza Świdnickiej Kurii Biskupiej, aula kurialna, godz. 12.00.

2. KALENDARIUM WYDARZEŃ DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

Kwiecień

- 02 IV 2020 Msza św. sprawowana przez bpa Ignacego Deca w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w 15. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II (w miejsce odwołanej z powodu epidemii koronawirusa Mszy św. papieskiej na stadionie w Wałbrzychu).
- 04 IV 2020 Msza św. sprawowana przez bpa Ignacego Deca w Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Polanicy-Zdroju-Sokołówce, w pierwszą sobotę kwietnia, w duchowej łączności z młodzieżą z racji Diecezjalnego Dnia Młodzieży.
- 10 IV 2020 Msza św. sprawowana przez bpa Ignacego Deca, w kościele pw. Świętego Krzyża w Świdnicy z racji dziesiątej rocznicy katastrofy smoleńskiej.
- 17 IV 2020 VIII pielgrzymka diecezji świdnickiej do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i św. Jana Pawła II w Krakowie-Łagiewnikach (odwołana z powodu epidemii koronawirusa).
- 18 IV 2020 XVI Diecezjalna pielgrzymka katechetów do par. pw. św. Jacka w Legnicy, miejsca cudu eucharystycznego (odwołana z powodu epidemii koronawirusa).
- 22 IV 2020 XXIV Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej – etap diecezjalny (odwołany z powodu epidemii koronawirusa).
- 22 IV 2020 Ostatnia sesja kurialna pod przewodnictwem bpa Ignacego Deca, z udziałem bpa Marka Mendyka.
- 23 IV 2020 Msza św. pod przewodnictwem bpa Marka Mendyka, z homilią bpa Ignacego Deca, koncelebrowana z Radą Konsultorów Diecezji Świdnickiej oraz księżmi z grona pracowników Świdnickiej Kurii Biskupiej, Sądu Biskupiego, Wyższego Seminarium Duchownego i Caritas Diecezji Świdnickiej, kaplica w gmachu WSD w Świdnicy.

23 IV 2020 Kanoniczne przejęcie Diecezji Świdnickiej przez bpa Marka Mendyka w obecności ks. Stanisława Chomiaka, Kanclerza Świdnickiej Kurii Biskupiej oraz Rady Konsultorów Diecezji Świdnickiej.

Maj

- 01 V 2020 18. piesza pielgrzymka z katedry świdnickiej do Sanktuarium Matki Bożej Dobrej Rady i Mądrości Serca w Sulistrowiczkach z powodów epidemicznych przyjęła formę nawiedzenia tego dnia sanktuarium przez pielgrzymów indywidualnych. O godz. 12.00 została odprawiona Msza św. (5 osób wewnątrz kościoła) w intencjach wszystkich pielgrzymów, a po jej zakończeniu odśpiewana została Litania Loretańska.
- 03 V 2020 Udział bpa Marka Mendyka oraz bpa Ignacego Deca w uroczystości NMP Królowej Polski na Jasnej Górze.
- 08 V 2020 Msza św. odpustowa z okazji uroczystości św. Stanisława biskupa i męczennika, głównego patrona Polski i patrona diecezji świdnickiej pod przewodnictwem bpa Marka Mendyka, z udziałem bpa Adama Bałabucha i bpa Ignacego Deca.
- 10 V 2020 Udział bpa Marka Mendyka i bpa Ignacego Deca w uroczystościach ku czci św. Stanisława, biskupa i męczennika w Krakowie.
- 13 V 2020 III rocznica koronacji obrazu Matki Bożej Świdnickiej Uzdrawienia Chorych.
- 23 V 2020 Święcenia prezbiteratu w katedrze świdnickiej udzielone przez bpa Marka Mendyka.

Czerwiec

- 06 VI 2020 Ogólnopolska pielgrzymka Róż Żywego Różańca na Jasnej Górze (odwołana z powodów epidemicznych).
- 07 VI 2020 Zaplanowana beatyfikacja kard. Stefana Wyszyńskiego z powodu ograniczeń epidemicznych została przesunięta na późniejszy termin.
- 14-15 VI 2020 Udział bpa Marka Mendyka, bpa Adama Bałabucha i bpa Ignacego Deca, w ogólnopolskim dziękczynieniu z udziałem Konferencji Episkopatu Polski za życie

-
- 19 VI 2020 św. Jana Pawła II Wielkiego w 100. rocznicę jego urodzin (Kraków – Kalwaria Zebrzydowska – Wadowice). Konferencja Księży Dziekanów pod przewodnictwem bpa Marka Mendyka.
- 23 VI 2020 Udzielenie posługi akolitu alumnom IV roku WSD w katedrze świdnickiej przez bpa Adama Bałabucha.
- 24 VI 2020 Święcenia diakonatu w katedrze świdnickiej udzielone przez bpa Marka Mendyka.
- 29 VI 2020 I tura dorocznych rekolekcji kapłańskich, zaplanowanych w Świdnicy w gmachu WSD w dniach 29 VI – 2 VII została odwołana z powodu epidemii koronawirusa.
- 29 VI 2020 Zaplanowane w dniach 29 VI – 01 VII rekolekcje dla katechetów w Polanicy-Zdroju zostały odwołane z powodu epidemii koronawirusa.

VII. DOKUMENTY

ŚWIDNICKIEJ KURII BISKUPIEJ

1.

IMIĘ NOWEGO BISKUPA ŚWIDNICKIEGO W MODLITWIE EUCHARYSTYCZNEJ

Świdnicka Kuria Biskupia uprzejmie informuje duchowieństwo, że imię nowego Biskupa Świdnickiego MARKA, będzie się wspominać w modlitwie eucharystycznej po kanonicznym objęciu diecezji, które nastąpi 23 kwietnia br. o godz. 12.00. (por. Ceremoniał Lit. Posługi Biskupów, nr 1163).

Świdnica, dnia 22 kwietnia 2020 r.

Ks. Daniel Marcinkiewicz
Notariusz Świdnickiej Kurii Biskupiej

2.

WIZYTACJE KANONICZNE I SAKRAMENT BIERZMOWANIA W ROKU 2020

Na podstawie poniższej informacji Księża Proboszczowie proszeni są o ustalenie bądź potwierdzenie terminu wizytacji bądź bierzmowania z właściwym Księdzem Biskupem.

Biskup Marek Mendyk będzie wizytował dekanaty: Wałbrzych-Północ, Strzegom (Strzegom, par. Najśw. Zbawiciela, Goczalków, Jaroszków, Rogoźnica, Stanowice, Ujazd Górny); udzieli sakramentu bierzmowania w następujących dekanatach: Dzierżoniów, Głuszycza, Łądek-Zdrój, Polanica-Zdrój, Świdnica-Wschód, Ząbkowice Śląskie-Południe, Ząbkowice Śląskie-Północ.

Biskup Ignacy Dec będzie wizytował dekanat: Strzegom (Strzegom, par. Świętych Apostołów Piotra i Pawła, Konary, Olszany, Piekary); udzieli sakramentu bierzmowania w następujących dekanatach:

Bielawa, Bolków, Bystrzyca Kłodzka, Kamieniec Ząbkowicki, Kudowa-Zdrój, Piława Górna, Świdnica-Zachód.

Biskup Adam Bałabuch będzie wizytował dekanaty: Wałbrzych-Zachód, Świebodzice, Żarów; udzieli sakramentu bierzmowania w następujących dekanatach: Kłodzko, Międzylesie, Nowa Ruda, Nowa Ruda-Słupiec, Wałbrzych-Południe.

Ks. Daniel Marcinkiewicz
Notariusz Świdnickiej Kurii Biskupiej

3.

NOWE FORMULARZE PROTOKOŁÓW KANONICZNEGO BADANIA NUPTURIENTÓW

1 czerwca 2020 r. w Kościele katolickim na terenie Polski zaczyna obowiązywać Dekret ogólny KEP o przeprowadzaniu rozmów kanoniczno-duszpasterskich z narzeczonymi przed zawarciem małżeństwa kanonicznego.

Dekret ogólny Konferencji Episkopatu Polski o przeprowadzaniu rozmów kanoniczno-duszpasterskich z narzeczonymi przed zawarciem małżeństwa kanonicznego został opublikowany w „Aktach Konferencji Episkopatu Polski” z dnia 26 listopada 2019 r. Dekret ten, wydany na podstawie i w zgodności z przepisami Kodeksu Prawa Kanonicznego i po uzyskaniu *recognitio* (sprawdzeniu) przez watykańską Kongregację do Spraw Biskupów, zawiera znowelizowane przepisy kościelnego prawa małżeńskiego, które jako wyjaśnienie i uzupełnienie przepisów KPK będą obowiązywały od dnia 1 czerwca 2020 roku w Kościele katolickim na terenie Polski.

Nowe formularze protokołów kanonicznego badania nupturientów dostępne są w Księgarni Diecezjalnej w Świdnicy przy pl. św. Jana Pawła II.

Ks. Krzysztof Ora
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

4.

UROCYSTOŚĆ ŚW. STANISŁAWA – PATRONA DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

W piątek, 8 V br., przypada uroczystość św. Stanisława, biskupa i męczennika, głównego patrona polski oraz patrona diecezji świdnickiej i katedry.

Z racji na obowiązujące obecnie przepisy sanitarne i związane z nimi m.in. obowiązujące limity wiernych w świątyni, diecezjalne święto, będzie miało w tym roku ograniczony charakter.

W związku z tym zachęcamy w tym dniu wszystkich diecezjan, duchowieństwo, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich do duchowej jedności z całą wspólnotą diecezjalną, na czele z jej Pasterzem.

W piątek, 8 maja, w katedrze o godz. 18.00 Mszy św. będzie przewodniczył bp Marek Mendyk, biskup świdnicki.

Zachęcamy do modlitwy za przyczyną św. Stanisława, patrona Polski i naszej diecezji wszystkie parafie, wspólnoty zakonne, grupy formacyjne i modlitewne oraz wszystkich diecezjan.

Ks. Krzysztof Ora
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

5.

WSKAZANIA DUSZPASTERKIE ZWIĄZANE Z 100. ROCZNICĄ URODZIN ŚW. JANA PAWŁA II

Z racji przypadającej 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II, JE bp Marek Mendyk, biskup świdnicki, zgodnie z sugestią Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski, kieruje apel do księży proboszczów diecezji świdnickiej, aby 17 maja br. w swoich parafiach sprawowali Msze święte jako parafialne dziękczynienie za życie i pontyfikat św. Jana Pawła II.

Na ten dzień jest także przewidziany okolicznościowy List Konferencji Episkopatu Polski, który został umieszczony na naszej stronie internetowej.

Sugerujemy, by tego dnia w parafiach zadbać o okolicznościową dekorację, a także w miarę możliwości o odtworzenie dźwiękowe jakiegoś fragmentu nauczania św. Jana Pawła II.

18 maja br. o godzinie 18.00 w katedrze świdnickiej, Biskup Świdnicki będzie sprawował Eucharystię jako diecezjalne dziękczynienie za dar św. Jana Pawła II.

Natomiast w czwartek 14 maja br. w Sanktuarium św. Józefa w Świdnicy (ul. Kotlarska) o godzinie 18.30 bp Roman Pindel, biskup bielsko-żywiecki, będzie sprawował Mszę św. z racji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II.

Ks. Krzysztof Ora
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

6. **TERMINY REKOLEKЦИИ KAPŁAŃSKICH W DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ W ROKU 2020**

Rekolekcje kapłańskie dla duchowieństwa diecezjalnego odbędą się w 2020 roku w następujących terminach:

Termin I: od 29 czerwca do 2 lipca 2020 w WSD Diecezji Świdnickiej; prowadzący o. Mirosław Grakowicz CSsR, proboszcz parafii rzymskokatolickiej Nawiedzenia NMP w Bardzie.

Zapisy na I termin do 24 czerwca br.

Termin II: 7-10 września 2020 w WSD Diecezji Świdnickiej; prowadzący o. Tomasz Tłaka OSSPE, wikariusz parafii rzymskokatolickiej pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Świdnicy.

Zapisy na II termin do 3 września br.

Termin III: 23-26 listopada 2020 w Domu Rekolekcyjnym Księży Pallotyńów w Ząbkowicach Śląskich; prowadzący o. Dariusz Laskowski OSPPE, proboszcz parafii rzymskokatolickiej pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Świdnicy.

Zapisy na III termin do 18 listopada br.

Zapisy prowadzone są w Wydziale Duszpasterskim Świdnickiej Kurii Biskupiej w godz. 9.00-13.00 (tel. 856 44 13) lub na furcie WSD Diecezji Świdnickiej (tel. 74 856 49 00). Koszt: 400 zł (przedpłata 200 zł).

Rekolekcje trwają od poniedziałku od godz. 15.00 do czwartku do ok. godz. 13.00.

Ks. Edward Szajda
Wikariusz Biskupi ds. formacji kapłańskiej

Ks. Krzysztof Ora
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

7.

KONFERENCJA KSIĘŻY DZIEKANÓW

W piątek, 19 czerwca 2020 r. w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Świdnickiej odbędzie się konferencja Księży Dziekanów pod przewodnictwem bpa Marka Mendyka, biskupa świdnickiego.

Konferencja rozpocznie się Mszą św. o godz. 9.00 w kaplicy WSD Diecezji Świdnickiej, koncelebrowaną pod przewodnictwem Biskupa Świdnickiego. Po Eucharystii rozpoczną się obrady w auli seminaryjnej.

Spotkanie zakończy wspólny obiad.

Ks. Krzysztof Ora
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

8.

SPOTKANIE RADY DUSZPASTERSKIEJ DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

W trosce o posługę pastoralną w naszej diecezji, w sobotę 20 czerwca 2020 r. w auli Świdnickiej Kurii Biskupiej, odbędzie się spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji Świdnickiej.

Porządek spotkania:

godz. 10.00 – Liturgia Godzin – Modlitwa w ciągu dnia

godz. 10.15-12.00 – obrady:

- wprowadzenie – bp Marek Mendyk, Biskup Świdnicki;
- prezentacja poszczególnych duszpasterstw specjalistycznych;
- projekt diecezjalnego kalendarium duszpasterskiego na rok 2021;
- wolne wnioski i podsumowanie.

Ks. Krzysztof Ora
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

9.

INFORMACJA NA TEMAT TYGODNIKÓW „NIEDZIELA” I „GOŚĆ NIEDZIELNY” PODCZAS EPIDEMII

Dwa popularne tygodniki katolickie „Niedziela” i „Gość Niedzielny” zmniejszają ilość drukowanego nakładu. Ich być albo nie być zależy teraz od tego, czy Czytelnicy przestawią się na wersję elektroniczną.

Wydawana w Częstochowie „Niedziela” nie rezygnuje całkowicie z drukowania gazety. Liczymy na wsparcie swoich Czytelników i serdecznie poleca e-wydanie „Niedzieli” wraz z jej diecezjalnym dodatkiem. Wersja elektroniczna to koszt zaledwie 3 zł. Jest także możliwość nabycia tradycyjnej wersji papierowej dostępnej w parafiach i kioskach.

„Niedziela” pomimo wszystko będzie wydawana – poinformował ks. Mirosław Benedyk, redaktor Niedzieli Świdnickiej. „Zamiast przez

wiele godzin śledzić informacje o liczbie zarażonych czy kolejnych decyzjach sztabu kryzysowego warto zrobić sobie kwarantannę od świata na rzecz przebywania z Bogiem. Jestem bowiem przekonany, że na liście materiałów niezbędnych do przetrwania epidemii potrzeba nam czegoś więcej niż tylko środków dezynfekujących” – powiedział w jednym z wywiadów redaktor naczelny „Niedzieli” ks. Jarosław Grabowski. Najnowsze e-wydanie z edycją świdnicką można kupić na stronie <https://e.niedziela.pl/>.

Z powodu podjęcia decyzji o wstrzymaniu kolportażu parafialnego przez „Gościa Niedzielnego” wydawanego w Katowicach, od najbliższego tygodnia (...) wydanie w wersji drukowanej będzie można kupić jedynie w tradycyjnych punktach sprzedaży prasy, czyli w kioskach, salonikach prasowych, czy na stacjach benzynowych. Od najbliższego czwartku najnowsze e-wydanie „Gość Niedzielny” będzie udostępnione czytelnikom całkowicie za darmo. Każdy będzie mógł po założeniu konta i zalogowaniu przeczytać to wydanie on-line lub pobrać je na aplikację „Gościa Niedzielnego”. To wydanie – będzie też dostępne w formacie PDF – do ściągnięcia i wydrukowania w domu – na stronie <http://sklep.gosc.pl/>. Cena e-wydania to 3 zł. Do lektury zachęca ks. Przemysław Pojasek redaktor Gościa Świdnickiego.

*Ks. Mirosław Benedyk |
Redaktor Niedzieli Świdnickiej*

*Ks. Przemysław Pojasek
Redaktor Gościa Świdnickiego*

10. ROZSTRZYGNIĘCIE VII DIECEZJALNEGO KONKURSU MISYJNEGO

Pomimo trudnej sytuacji epidemicznej, dzięki technologii i dobrej woli wielu osób, udało się sfinalizować VII Diecezjalny Konkurs Misyjny, poświęcony postaci Heleny Kmieć – młodej wolontariuszki misyjnej, zamordowanej 24 stycznia 2017 roku w Boliwii.

Do etapu diecezjalnego zakwalifikowało się ponad 40 osób. Nagrody otrzymało dziesięciu uczestników z największą liczbą punktów.

Laureatami II etapu Konkursu Misyjnego zostali:

– **I miejsce** – Szymon Terczyński – Niepubliczna Podstawowa Szkoła Sióstr Salezjanek w Dzierżoniowie;

– **II miejsce** – Łucja Wójtowicz – Zespół Szkół w Starych Bogaczowicach;

– **III miejsce** – Oliwia Gołuch – Publiczna SP nr 6 im, Tysiąclecia Państwa Polskiego w Świdnicy;

– **IV miejsce** – Michalina Drzał, Marcin Hamera, Estera Prochera – Publiczna SP nr 4 im. Janusza Korczaka w Świebodzicach;

– **V miejsce** – Paweł Gryszkiewicz – Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Roztoce;

– **VI miejsce** – Michał Chryplewicz – Publiczna SP nr 5 im. Bohaterów Westerplatte w Dzierżoniowie;

– **VII miejsce** – Daria Piechurska – Publiczna SP nr 6 im, Tysiąclecia Państwa Polskiego w Świdnicy;

– **VIII miejsce** – Janusz Hołówka – Publiczna Szkoła Podstawowa w Goczałkowie;

– **IX miejsce** – Wiktoria Wasielewska – Publiczna SP nr 4 im. Janusza Korczaka w Świebodzicach;

– **X miejsce** – Magdalena Koszyńska – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ścinawce Średniej.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom, także tym, którzy znaleźli się poza dziesiątką. Bardzo dziękujemy katechetom za zaangażowanie oraz trud przygotowania swoich uczniów do tegoż konkursu. Dziękujemy tym, którzy samodzielnie przeprowadzili konkurs.

Termin i sposób przekazania nagród zostanie ustalony z katechetami.

*Ks. Tadeusz Faryś
Diecezjalny dyrektor Papieskich Dzieł Misyjnych*

VIII. WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

1.

ŚP. KS. INFUŁAT JULIAN ŻRAŁKO (1934-2020)

Urodził się 27 lipca 1934 r. w Wicyniu, powiat Złoczów (dzisiejsza Ukraina). Ojciec jego Antoni i matka Maria zd. Krupa prowadzili gospodarstwo rolne. Wychowywał się w atmosferze religijnej w gronie dwóch braci i dwóch sióstr. Został ochrzczony w miejscowym kościele parafialnym pw. Matki Bożej Anielskiej i św. Franciszka z Asyżu. Tam również z przerwami spowodowanymi II wojną światową uczęszczał do szkoły podstawowej.

W roku 1945 opuścił rodzinne strony i wraz z tysiącami Polaków wyrzuconymi z ojcowizny, rozpoczął tułaczkę na tzw. Ziemię Odzyskane. W bydłowych wagonach i na platformach dojechał wraz z rodzicami do Biskupic Oławskich. Tam kontynuował naukę w szkole podstawowej. Do I Komunii św. przystąpił w Minkowicach Oławskich. W latach 1949-1952 był uczniem trzyletniej Szkoły Zawodowej Kolejowej we Wrocławiu. 30 czerwca 1952 r. rozpoczął pracę w Jelczańskich Zakładach Samochodowych w towarzystwie więźniów skazanych za działalność w Armii Krajowej. W roku 1953 został uczniem i wychowankiem Niższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. Był to czas nauki łączonej z pracą przy odgruzowywaniu Wrocławia i w majątku kurialnym. 1 września 1955 r., po zdaniu matury, wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. Święcenia kapłańskie otrzymał w katedrze wrocławskiej 14 sierpnia 1960 r. z rąk bpa Andrzeja Wronki.

Po święceniach został wikariuszem w parafii pw. św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu. W 1963 roku otrzymał podziękowanie od abpa Bolesława Kominka za to, że „odznaczał się szczególną starannością w przygotowaniu i prowadzeniu nauczania religijnego i wychowaniu dzieci i młodzieży”. W 1964 roku został przeniesiony do parafii pw. św. Bonifacego we Wrocławiu. Tam zainicjował pracę

duszpasterską ze studentami wyższych uczelni Wrocławia¹. Abp Bolesław Kominek mianował go diecezjalnym referentem duszpa-sterstwa młodzieży żeńskiej. Równocześnie należał do Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej.

1 grudnia 1966 r. został powołany na proboszcza parafii pw. św. Jerzego w Wałbrzychu, w dzielnicy górniczej na osiedlu „Biały Kamień”, która liczyła wówczas 15 tys. wiernych². W 2007 roku przewodniczący tamtejszej Rady Parafialnej Leszek Olszewski opisał pracę duszpasterską ks. Juliana Żrałki, wyróżniając w niej trzy zasadnicze okresy. Pierwszy, przypadający na lata 1966-1978, nazwał pracą twórczą. Był to trudny czas budowy, odbudowy i remontów – niekończąca się praca. Wtedy został przeprowadzony kapitalny remont kaplicy pw. Matki Bożej na Konradowie oraz powstała kuchnia dla najbiedniejszych parafian. W drugim okresie przypadającym na lata 1978-1990 nastąpił duży wzrost religijności i entuzjazm patriotyczny wśród mieszkańców Białego Kamienia i Konradowa. Przy parafii powstały wówczas: pierwszy Klub Inteligencji Katolickiej, poradnia rodzinna, żywy różaniec, rada katechetyczna. W roku 1981 odbyły się misje w parafii. W okresie stanu wojennego ksiądz Julian aktywnie stawał w obronie ludzi pracy. Za odwagę i wspaniałą, godną postawę w tamtym trudnym czasie 13 grudnia 2006 r. został odznaczony przez prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego medalem „Zasłużony dla NSZZ Solidarność”. Także trzeci, wyróżniony przez L. Olszewskiego okres, przypadający na lata 1990-2006, był nadal czasem bardzo aktywnej działalności niestrudzonego ks. prał. Juliana Żrałko³.

Ksiądz Julian Żrałko, widząc trudności w objęciu duszpasterstwem liczebnie pokaźnej i położonej w rozległym górzystym terenie parafii, wystąpił do biskupa legnickiego Tadeusza Rybaka z propozycją podziału parafii i utworzenia nowej. Inicjatywa ta została zaaprobowana przez Biskupa Legnickiego. Ks. Żrałko pozyskał teren pod budowę nowego kościoła. Jego parafia poniosła też wszelkie koszty związane z zorganizowaniem kaplicy i mieszkania dla nowego duszpasterza. 23 lutego 1997 r. bp Tadeusz Rybak poświęcił tymczasową kaplicę,

¹ W. Szetelnicki, *Parafia św. Bonifacego we Wrocławiu. W latach 1945-1970*, Roma 1970, s. 208-209.

² W. Bochnak, *Kapituła Katedralna w Legnicy*, Legnica 2000, s. 209-220.

³ D. Pietrzyk, *40 lat minęło*, „Niedziela” – edycja świdnicka, 2007, nr 8 (20) s. III; M. Jarosz, *Głodnych nakarmić, dzieci nauczyć. Wielkie przedsięwzięcie diecezjalnej Caritas w Wałbrzychu*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2007, 4 (250) s. V.

27 kwietnia 1997 r. erygował nową parafię pw. Świętej Rodziny, a 10 maja tego samego roku została odprawiona pierwsza Msza św. inaugurująca życie wspólnoty parafialnej. Pierwszym proboszczem nowej parafii został ks. Mirosław Krasnowski⁴.

Wałbrzyska kraina przez swój związek z rozwijającym się tu od XIX wieku górnictwem trwale złączyła się z kultem św. Barbary. Gdy w czasach komunizmu św. Barbara zniknęła z górniczych sztandarów, właśnie parafie wałbrzyskie stały się ostoją jej kultu. Zmiany zaczęły następować po sierpniu 1980 roku. Już 31 sierpnia 1980 roku, ks. Julian Żrałko jako duszpasterz strajkujących górników w Wałbrzychu, przewodniczył Mszy św. koncelebrowanej na terenie KWK „Thorez” i wygłosił tam kazanie. W Dolnośląskim Przedsiębiorstwie Urządzeń Górniczych wykonano 12 aluminiowych statuetek św. Barbary. Ich pierwowzorem była figurka przekazana parafii Zmartwychwstania Pańskiego. 4 grudnia 1980 r. bp Tadeusz Rybak w czasie Mszy św. na terenie kopalni „Thorez” poświęcił figurki św. Barbary, które trafiły m.in. do wałbrzyskich kopalni. Górnicy ufundowali również sztandar św. Barbary, który 29 listopada 1981 r. na stadionie piłkarskim KS „Górnicy Wałbrzych” został poświęcony przez prymasa Polski abpa Józefa Glempa, który przybył do Wałbrzycha na zaproszenie górników. Jednym z organizatorów tego wydarzenia był ks. Julian Żrałko⁵.

W dniu wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, 13 grudnia 1981 r., ks. Julian Żrałko odprawił Msze św. za Ojczyznę oraz podjął próbę dotarcia z posługą duszpasterską do strajkujących w wałbrzyskiej Kopalni Węgla Kamiennego „Thorez”, udaremnioną jednak przez WP i ZOMO. Po 13 grudnia 1981 r. organizował pomoc dla internowanych, był obserwatorem w procesjach osób z „Solidarności”, odwiedzał internowanych⁶. Z tego powodu był wielokrotnie przesłuchiwany i nękanym przez SB. 10 października 1982 r. dziesięciu funkcjonariuszy SB wkroczyło do jego mieszkania i dokonało rewizji plebanii, podczas gdy on przebywał z pielgrzymami na Jasnej Górze.

Ksiądz Julian Żrałko był inicjatorem budowy krzyża na górze Chełmiec, który następnie został poświęcony przez bpa Tadeusza

⁴ K. Smerd, *Poświęcenie kościoła Świętej Rodziny w Wałbrzychu*, „Niedziela” – edycja świdnicka, 2018, 26 (612) s. I.

⁵ T. Nochowicz T., *Św. Barbara patronka górników*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2006, 49 (113) s. II.

⁶ DYR., *Kardynał i prałat. NSZZ „Solidarność” nagrodził zasłużonych*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2006, 52-53 (138-139) s. VI.

Rybaka 24 września 2000 r. Miejsce to stało się celem dorocznych pielgrzymek młodzieży. W maju 1981 roku ks. Julian przyczynił się do odprawienia Mszy św. na stadionie na Białym Kamieniu w intencji Papieża Jana Pawła II po zamachu na jego życie oraz za ciężko chorego kard. Stefana Wyszyńskiego, prymasa Polski, na którą przybyły tysiące ludzi. Nawiązaniem do tamtej Mszy św. była kolejna, sprawowana w tym miejscu 7 kwietnia 2005, dwa dni po śmierci Jana Pawła II. Około 30 tys. Wałbrzyszan zapełniło stadion, a 10 tys. doszło o godz. 21.37 pod krzyż na górze Chełmiec. Odtąd każdego roku z okazji rocznicy śmierci Papieża na Mszy św. na stadionie, pod przewodnictwem Biskupa Świdnickiego gromadzą się wierni z Wałbrzycha i okolic. Na mapie Polski Wałbrzych jest ewenementem, który w ten sposób pamięta o Janie Pawle II⁷.

Ks. Julian Żrałko zaszczycał swą obecnością wałbrzyskie uroczystości patriotyczno-religijne, takie jak: Święto Niepodległości (11 listopada); Święto NMP Królowej Polski (3 maja); rocznica porozumień sierpniowych; obchody Katyńskie i rocznicę katastrofy smoleńskiej; dni wspólnoty Ruchu Światło-Życie; obchody 25-lecia „Solidarności”; koncerty kolęd, różne konkursy, m.in. poświęcone pamięci ks. Jerzego Popiełuszki. Brał udział w odpustach parafialnych, instalacjach nowych proboszczów czy pogrzebach znanych wałbrzyszan, m.in. organisty z parafii pw. św. Aniołów Stróżów. W ramach dekanatu gościł „Radio Maryja” i pamiętał o Żołnierzach Wyklętych. Opłatek w uzdrowiskach Szczawno-Zdrój i Jedlina-Zdrój, a także *Gaude Mater Polonia* na rozpoczęcie roku akademickiego w Państwowej Wyższej szkole Zawodowej w Wałbrzychu były okazją do reprezentowania duchowieństwa wałbrzyskiego w tych środowiskach.

Ksiądz Infulat pracował kolejno w trzech diecezjach obecnej metropolii wrocławskiej: rozpoczął w archidiecezji wrocławskiej, następnie w diecezji legnickiej i wreszcie świdnickiej. Jeszcze jako kapłan wrocławski przyczynił się do zorganizowania pomaturalnego Studium Katechetycznego dla osób świeckich w Wałbrzychu, za co 20 września 1980 r. otrzymał wielkie podziękowanie od abpa Henryka Gulbinowicza, metropolity wrocławskiego, a rok później Arcybiskup zlecił mu wykłady z zakresu charakterologii na Studium Pomocników Katechezy w Wałbrzychu; z czasem Studium to stało się filią Kolegium

⁷ P. Awdankiewicz, *Po raz ósmy wspominali Papieża Polaka. Wałbrzych*, „Niedziela – edycja świdnicka” 2012, nr 17 (289) s. VI.

Teologicznego w Legnicy⁸. Po powstaniu diecezji legnickiej bp Tadeusz Rybak mianował ks. Żrałkę dyrektorem Wydziału Duszpasterskiego Diecezji Legnickiej, powołał go na członka Rady Kapłańskiej i do Kolegium Konsultorów Diecezji Legnickiej, a jako Dyrektorowi Duszpasterstwa, powierzył mu troskę o duszpasterstwo poszczególnych stanów, zawodów, wspólnot i ruchów na terenie diecezji legnickiej.

W powołanej do istnienia diecezji świdnickiej ks. Julian Żrałko był duszpasterzem ludzi pracy. Organizował doroczne pielgrzymki robotników na Jasną Górę. Zaznaczył też swoją obecność w wymiarze międzynarodowym. W czasie inauguracji Polsko-Czeskiego Roku Kulturalnego 2007 w kościele pw. Trójcy Świętej w Boguszowie-Gorcach wygłosił homilię.

Wszechstronną i owocną pracę duszpasterską ks. Juliana Żrałki doceniali jego przełożeni. 10 lutego 1980 r. abp Henryk Gulbinowicz, metropolita wrocławski, mianował go dziekanem dekanatu Wałbrzych-Północ, a 23 maja 1981 r. nadał mu godność kanonika z przywilejem noszenia rokiety i mantoletu. 10 grudnia 1985 r. na prośbę Metropolity Wrocławskiego Papież Jan Paweł II podniósł go do godności swojego kapelana. 25 marca 1994 r. biskup legnicki Tadeusz Rybak przyznał mu godność kanonika gremialnego Kapituły Katedralnej w Legnicy, natomiast 28 września 2005 r. biskup świdnicki Ignacy Dec włączył ks. Juliana Żrałkę do grona kanoników gremialnych Kapituły Katedralnej w Świdnicy. 18 maja 2009 r. bp Ignacy Dec ogłosił nominację papieską: Jego Świętobliwość Ojciec Święty Benedykt XVI obdarzył ks. Juliana Żrałkę godnością protonotariusza apostolskiego (*Protonarius Apostolicum Supra Numerum*) – infułata⁹.

26 czerwca 2010 r. ks. Julian Żrałko przeszedł na emeryturę: początkowo był rezydentem przy swojej parafii, a następnie zamieszkał w Domu Księży Emerytów w Świdnicy. Zmarł 11 maja 2020 r. Mszy św. żałobnej z obrzędem pogrzebowym w kościele św. Jerzego i MB Różańcowej w Wałbrzychu w dniu 15 maja 2020 r. przewodniczył bp senior Ignacy Dec. Ciało śp. ks. infułata Juliana Żrałki złożono do grobu przy kościele św. Jerzego i MB Różańcowej w Wałbrzychu¹⁰.

Ks. Zdzisław Pienio

⁸ W. Bochnak, *Kapituła Katedralna w Legnicy*, dz. cyt., s. 219.

⁹ „Świdnickie Wiadomości Kościelne”, 6 (2009), nr 2 (22) s. 238; *Nowy infułat. Wałbrzych*, „Gość Niedzielny – edycja świdnicka”, 2009, 21 (267) s. II.

¹⁰ M. Benedyk, *Nazwany był „Patriarchą Wałbrzycha”*, „Niedziela” – edycja świdnicka, 22 (712) s. IV; P. Pojasek, *Wrócił do Ojca i Wałbrzycha*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2020, nr 21 (833) s. IV.

2. **ŚP. KS. KANONIK MAREK ŻMUDA (1960-2020)**

Ks. Marek Żmuda urodził się 3 lutego 1960 roku w Lutyni koło Wrocławia jako syn Jana i Romany z domu Hryhorczuk. Kilka tygodni po narodzinach został ochrzczony przez ks. prał. Stanisława Siwca. Od 6. roku życia mały Marek był ministrantem i służył do Mszy św. jeszcze w rycie trydenckim. Religijny przykład życia rodziców i przywiązanie do Kościoła zaowocowały powołaniem do służby kapłańskiej. Sześćcioletnia formacja do kapłaństwa podjęta w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym we Wrocławiu została zwieńczona święceniami presbiteratu, które otrzymał z rąk ks. kard. Henryka Gulbinowicza, arcybiskupa metropolity wrocławskiego dnia 24 maja 1986 r. w katedrze wrocławskiej. Wcześniej zdobył tytuł magistra teologii na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu na podstawie pracy pt. „Krytyka chrześcijaństwa w działalności publicznej Leszka Kołakowskiego do roku 1968”, pisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. Ignacego Deca i ks. dr. Juliana Michalca¹.

Po święceniach jako wikariusz pracował w następujących parafiach: pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Świdnicy (1986-1989); pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Jeleniej Górze (1989-1994); pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła (katedra) w Legnicy (1994-1996). W roku 1996 został proboszczem parafii pw. Michała Archanioła w Dobromierzu, ale był nim tylko przez rok. Od 1997 roku aż do śmierci był proboszczem nowo utworzonej parafii pw. Najświętszego Zbawiciela Świata i Matki Bożej Szkaplerznej w Strzegomiu.

Kościół, który przejęła nowa parafia, do 1810 roku był własnością karmelitów, natomiast w 1819 roku przejęli go ewangelicy. Podczas I wojny światowej zdjęto z dzwonnicy i przetopiono na kule armatnie wszystkie dzwony z tego kościoła. Od zakończenia II wojny światowej kościół stał pusty. Pozbawiony opieki powoli popadał w ruinę: z dziurami w dachu, bez okien, ogołocony ze sprzętów, bez dzwonu – taki obiekt sakralny otrzymała parafia.

¹ *Wykaz prac dyplomowych. Prace magisterskie, w: Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu 1968-2001*, pod red. I. Deca, Wrocław 2000, s. 412.

W ciągu 23 lat ks. Marek Żmuda nie tylko dźwignął kościół z ruiny, ale nadał mu pełny blask. Zwieńczeniem tego dzieła było ufundowanie dzwonu, który otrzymał imię papieża Benedykta XVI oraz marmurowej figury Najświętszego Zbawiciela, umieszczonej na ołtarzu głównym. Poświęcenia tych dzieł dokonał 15 kwietnia 2007 r. bp Ignacy Dec².

Troskę o duchowe oblicze parafii oparł na historycznych korzeniach świątyni parafialnej. Karmelici, pierwotni właściciele świątyni, połączyli kult Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel z nabożeństwem Szkaplerza Świętego. Ksiądz Marek zainicjował powstanie w parafii Bractwa Szkaplerznego. W 2012 roku należało do niego około 1000 osób. Wspólnota ta systematycznie spotyka się każdego 16. dnia miesiąca na Mszy św. i modlitwach przed obrazem Matki Bożej Szkaplerznej. Uroczyste przyjęcie nowych członków do Bractwa odbywa się 16 lipca podczas dorocznego odpustu³.

Dorota Bareła, redaktorka „Gościa Świdnickiego”, tak przedstawiła słowami ks. Marka różne płaszczyzny duszpasterstwa parafii: „Ze wspólnot prężnie działa tutaj rada parafialna. Organizuje ona bale charytatywne, z których dochód jest przeznaczony na remonty, pikniki, pielgrzymki po kraju i za granicę. Cieszy mnie, że dzięki niej, siostron elżbietankom, szkołom i parafianom już siedem razy udało się zorganizować festyn parafialny. Oprócz Żywego Różańca, ministrantów, Towarzystwa Przyjaciół Seminarium, scholi dziecięcej i nadzwyczajnych szafarzy Eucharystii, istnieje tu Bractwo Szkaplerzne”⁴. Wymieniona wyżej autorka ukazała też płaszczyznę współpracy z drugą parafią strzegomską pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła: „Natomiast przy kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła działa Rycerstwo Niepokalanej, chór, odnowa w Duchu Świętym i Bractwo Świętego Józefa, do których należą osoby z obu parafii. Wspólnie organizuje się także kursy przedmałżeńskie, Drogę Krzyżową ulicami miasta i procesje na Boże Ciało”⁵. Osobiście ks. Marek przez wie-

² Xrt., *Dumni zdeterminowani. Dziesiąta rocznica istnienia parafii pw. Najświętszego Zbawiciela w Strzegomiu*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2007 nr 16 (155) s. I-VI.

³ Lewandowska J.A., *Szkaplerz „Kołem Ratunkowym”*, „Niedziela” – edycja świdnicka, 2012, nr 29 (301) s. V.

⁴ D. Bareła, *Autobus do Betlejem. Strzegomskie świętowanie*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2006, nr 2 (88) s. VI.

⁵ D. Bareła, *Po co dzielić? Można łączyć. Panorama parafii. Parafia najświętszego Zbawiciela i MB Szkaplerznej w Strzegomiu*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2006, 14 (100) s. VIII.

le lat związany był z ruchem kościelnym „Komunia i Wyzwolenie” (*Comunione e Liberazione*).

Współorganizował i chętnie uczestniczył w różnych wydarzeniach religijno-patriotycznych i okolicznościowych. Brał udział w przedstawieniu jasełkowym, które pt. „Autobus do Betlejem” odbyło się 20 grudnia 2006 r. w Strzegomskim Centrum Kultury. W czasie wieczornej wigilijnej zorganizowanej 18 grudnia 2012 r. przez Strzegomskie Centrum Kultury w Centrum Aktywności Społecznej „Karmel”, złożył mieszkańcom życzenia świąteczne. Po nadaniu Gimnazjum nr 2 w Strzegomiu imienia Jana Pawła II 10 października 2005 r. ks. Marek powiedział: „To wyróżnienie dla szkoły, a równocześnie zobowiązanie i wyzwanie, by dzięki niemu nauczanie Jana Pawła II było wciąż żywe”.

Ksiądz Marek uczestniczył w bardzo wielu różnych spotkaniach i wydarzeniach kulturalno-społecznych i patriotycznych. Były to m.in: uroczystości pod pomnikiem Matki Sybiraczki (2015); odsłonięcie tablicy 1050-lecia chrztu Polski (2016); koncert uwielbienia w Strzegomiu (2016); Orszak Trzech Króli (2017); diecezjalny koncert uwielbienia (2017); jubileusz 70-lecia strzegomskiej szkoły (2017); koncert ku czci Bogurodzicy (2017); obchody Konstytucji 3 Maja (2018); Święto Niepodległości w Strzegomiu (2019); Msza św. w bazylice pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła za zmarłego prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i członków delegacji poległych w wypadku pod Smoleńskiem (13 kwietnia 2010 roku).

„Od Chin po Meksyk” – pod takim hasłem odbył się 26. Międzynarodowy Festiwal Folkloru, który miał miejsce w 2017 roku w Strzegomiu. Ksiądz Marek udostępnił świątynię Najświętszego Zbawiciela Świata i Matki Bożej Szkaplerznej na spotkanie modlitewne uczestników festiwalu⁶.

Autor wspomnienia pośmiertnego, ks. Mirosław Benedyk, noszącego tytuł „Odszedł kapłan, który jednoczył ludzi”, napisał m.in., że ks. Marek „zostanie zapamiętany jako wielki fan piłki nożnej, zwłaszcza tej amatorskiej, lokalnej”. W refleksji pt. „Festyn po raz ósmy” ks. Marek przedstawiony jest na fotografii jako bramkarz w drużynie księży grających z policjantami (wówczas jako pokonany, po stracie bramki). Emocje piłkarskie towarzyszyły mu w przygotowaniach

⁶ P. Pojasek, *Od Chin po Meksyk. 26 Międzynarodowy Festiwal Folkloru*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2017, nr 33 (695) s. I.

i występach strzegomskich ministrantów w turniejach piłkarskich: ministranci ze Strzegomia zdobyli złoto na X Mistrzostwach Służby Liturgicznej w piłce nożnej (2018 rok)⁷.

W notce pt. „Księża na scenie” anonimowy redaktor „Gościa Świdnickiego” zauważył czynny aktorski udział ks. Marka Żmudy w spektaklu teatralnym „Romeo i Julia” W. Szekspira. Strzegomskie liceum tradycyjnie przygotowuje spektakle w których kolejne akty gra inna grupa aktorów: najpierw uczniowie, potem nauczyciele, a na końcu VIP-y. Ks. Marek wystąpił w towarzystwie zawodowych aktorów, m.in. E. Krakowskiej⁸.

Bardzo gorliwą i wszechstronną działalność ks. Marka Żmudy podkreślają nadawane mu honory, medale i odznaczenia, tak świeckie, jak i kościelne. 11 listopada 2008 r. z rąk sekretarza gminy Saby Cebuli i przewodniczącego Rady Miejskiej Tadeusza Wasyliszyna odebrał odznaczenie „Zasłużony dla miasta za kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych”; w 2017 roku uchwałą Rady Miejskiej otrzymał tytuł „Honorowego Obywatela Strzegomia”. Został też uhonorowany prezydenckim Medalem Odzyskania Niepodległości *Polonia Rediviva*, ustanowionym uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 maja 2018 r.

Ksiądz Marek został doceniony również przez władze kościelne: bp Ignacy Dec, biskup świdnicki, włączył go do nowo utworzonej Kapituły Katedralnej w Świdnicy, nadając mu 28 września 2005 roku tytuł kanonika honorowego. W strukturach diecezji świdnickiej był kapelanem górników i kamieniarzy (od 2013 roku) oraz duszpaste-rzem ludzi pracy (2009 rok).

Aktywne życie ks. Marka Żmudy przerwała choroba. Po dwóch miesiącach zmagania się z nią, 30 czerwca 2020 r. odszedł do domu Ojca. W niedzielę 5 lipca duchowni z całej Polski, rodzina, przyjaciele, znajomi i wierni uczestniczyli w pierwszym dniu uroczystości pogrzebowych ks. kanonika Marka Żmudy. Pożegnanie rozpoczęło się Mszą św. w bazylice pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Strzegomiu, której przewodniczył bp Adam Bałabuch, po której nastąpiła eksportacja ciała Zmarłego. Procesja żałobna przeszła ulicami miasta do kościoła

⁷ XMB, *Odszedł kapłan, który jednoczył ludzi*, „Niedziela” – edycja świdnicka, 2020, nr 28 (718) s. II; DB., *Festyn po raz ósmy*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2005, nr 25 (59) s. I.

⁸ *Księża na scenie. Strzegom*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2011, nr 48 (398) s. III.

pw. Najświętszego Zbawiciela Świata i Matki Bożej Szkaplerznej w Strzegomiu. Mszy św. pogrzebowej w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela Świata i Matki Bożej Szkaplerznej w Strzegomiu 6 lipca 2020 r. oraz obrzędowi ostatniego pożegnania przewodniczył bp Ignacy Dec, senior. Zgodnie z wolą Zmarłego jego ciało zostało złożone na cmentarzu przy ul. Olszowej w Strzegomiu⁹.

Ks. Zdzisław Pienio

⁹ P. Pojasek, *Dla niego najważniejszy był człowiek. Zmarł ks. Marek Żmuda*, „Gość Niedzielny” – edycja świdnicka, 2020, nr 28 (840) s. II; XMB., *Odszedł kapłan, który jednoczył ludzi*, dz. cyt., s. II; K. Smerd, *Wybiła godzina pożegnania*, „Niedziela” – edycja świdnicka, 2019, nr 29 (719) s. VI-VII.

IX. MATERIAŁY DUSZPASTERSKIE

1.

BP IGNACY DEC

WAŁBRZYCH SKŁADA HOŁD PANU BOGU W 15. ROCZNICĘ ŚMIERCI ŚW. JANA PAWŁA II

*Wałbrzych, 2 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w Sanktuarium
Matki Bożej Bolesnej w 15. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II*

Wstęp

Drodzy Wałbrzysianie, bracia i siostry w Chrystusie. W homilii dzisiejszej najpierw wspomnimy wałbrzyską tradycję pamięci o św. Janie Pawle II. Następnie z racji 15. rocznicy jego śmierci przypomnimy najważniejsze wydarzenia z jego życia. I w trzeciej części nawiążemy do dzisiejszych czytań biblijnych, które Kościół przedkłada wiernym w czwartek piątego tygodnia Wielkiego Postu.

1. Wałbrzych składa hołd Panu Bogu, wspominając św. Jana Pawła II

Drodzy bracia i siostry, mieszkańcy Wałbrzycha i okolicznych miejscowości, upływa 15 lat od pamiętnego 2 kwietnia 2005 r., kiedy o godz. 21.37 cały świat obiegnęła wiadomość: „Nasz umiłowany Ojciec Święty powrócił do Domu Ojca”. Przeżywaliśmy wówczas w Polsce czas niezwykłych rekolekcji narodowych. Mieliśmy wszyscy poczucie, że wraz ze śmiercią Jana Pawła II żegnamy Osobę, bez której nie wydarzyłoby się to, co stało się udziałem Kościoła, świata, naszej Ojczyzny i losów wielu pojedynczych ludzi. Mamy jako Wałbrzysianie swój szczególny, unikatowy w skali Polski, a nawet świata, ślad klimatu tamtych niepowtarzalnych dni, kiedy czekaliśmy na pogrzeb największego z Polaków. To wtedy na stadionie „Górnika” zebrały się tysiące ludzi, którzy mieli potrzebę modlitewnej wspólnoty, duchowej solidarności. Tamte wydarzenia i tamta pierwsza Msza św. jako

bezpośrednia odpowiedź na wiadomość o końcu ziemskiego życia Jana Pawła II, stały się już historią, ale tradycja, która się wówczas zrodziła i trwa do dziś, jest podtrzymywana każdego roku: Msza św. z racji kolejnych rocznic śmierci Ojca Świętego.

W tym roku jednak nasze plany zostały pokrzyżowane przez niewidzialnego wroga, który zagraża naszemu zdrowiu i życiu, a ten wróg ma na imię koronawirus – *covid-19*. Ograniczenia i restrykcje wydane przez władze państwowe, w szczególności przez Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego, które zachowujemy sprawiły, że to wielkie spotkanie eucharystyczne na stadionie w Wałbrzychu nie może się odbyć. Jednakże nie chcemy przerywać tradycji i w tych trudnych warunkach, zachowując wszystkie zarządzenia, chcemy skromnie, ale pobożnie przeżyć tę rocznicę. Prosimy wszystkich, którzy mają taką możliwość, by dzięki posłudze telewizji wałbrzyskiej uczestniczyć z nami w tej Eucharystii sprawowanej dokładnie w dniu 15. rocznicy przejścia naszego wielkiego papieża do wieczności, Eucharystii sprawowanej po raz szesnasty w tym mieście i z tej okazji.

2. Jan Paweł II – papież przełomu tysiącleci – najważniejsze dane z jego życia

a) Szkic biogramu

Karol Wojtyła urodził się 20 maja 1920 r. w małopolskim miasteczku Wadowice, niedaleko Krakowa jako drugie z trójki dzieci Karola i Emilii Kaczorowskiej. Dość szybko jednak jego rodzina bardzo zmalała, gdyż już we wczesnym dzieciństwie przeżył śmierć najpierw młodszej siostry, a potem matki. W 1926 roku odszedł do wieczności starszy brat, a w 1940 roku w Krakowie także ojciec.

Przyszły papież rozpoczął w 1938 roku studia polonistyczne na UJ w Krakowie, przerwane przez II wojnę światową, podczas której pracował zawodowo, a pod koniec wojny zaczął się kształcić w podziemnym seminarium duchownym, mieszczącym się w pokojach abpa Adama Stefana Sapiehy w jego pałacu arcybiskupim. Święcenia kapłańskie przyjął 1 listopada 1946 r. z jego rąk w katedrze wawelskiej i wkrótce potem wyjechał na dalsze studia do Rzymu.

Po powrocie do kraju w 1948 roku był przez pół roku wikarym w wiejskiej parafii w Niegowici, następnie zajmował podobne „stanowisko” w krakowskim kościele św. Floriana, by następnie osiąść przy ul. Kanoniczej, gdzie przygotowywał pracę habilitacyjną.

Przez cały ten czas, łącznie z wojną, żywo interesował się literaturą piękną i teatrem, a gdy jako kapłan działał w Krakowie, wiele uwagi poświęcał studentom, których otaczał szczególną opieką duszpasterską. Od 1954 roku pracował jako profesor akademicki na KUL. Będąc na obozie kajakowym na Mazurach z grupą studentów z tej uczelni zastała go papieska nominacja z 4 lipca 1958 r. na biskupa pomocniczego archidiecezji krakowskiej. Sakrę przyjął 28 września tegoż roku z rąk abpa Eugeniusza Baziaka, ówczesnego administratora apostolskiego w Krakowie. Gdy ten ostatni zmarł 15 czerwca 1962 r. w Warszawie, kapituła krakowska wybrała wikariuszem kapitulnym (tymczasowym rządcą) archidiecezji właśnie bp. Wojtyłę.

Decyzję tę potwierdził Paweł VI, mianując oficjalnie 13 stycznia 1964 r. niespełna 44-letniego hierarchę arcybiskupem metropolii krakowskiej. Ten sam papież powołał go w skład Kolegium Kardynalskiego 26 czerwca 1967 r.

Jako pasterz Kościoła krakowskiego kard. Wojtyła żywo interesował się swą archidiecezją, wizytując parafie, zwołując synod itp., nie zaprzestając przy tym działalności naukowo-dydaktycznej jako profesor KUL. Brał też czynny udział we wszystkich sesjach Soboru Watykańskiego II, sporo jeździł po świecie, odwiedzając przede wszystkim środowiska polonijne, ale także miejscowe wspólnoty kościelne. Wraz z prymasem Polski kard. Stefanem Wyszyńskim złożył we wrześniu 1978 roku historyczną rewizytę z ramienia Episkopatu Polski w RFN, wysoko ocenioną na płaszczyźnie narodowej przez ówczesne władze PRL.

16 października 1978 r. na konklawe w Kaplicy Sykstyńskiej w Watykanie 111 zgromadzonych tam kardynałów wybrało 58-letniego arcybiskupa krakowskiego 264. Biskupem Rzymu. Był pierwszym od 1523 r. nie Włochem na tym urzędzie i oczywiście pierwszym Polakiem i Słowianinem. Od tamtego czasu trwał najdłuższy w XX wieku i trzeci w historii (łącznie ze św. Piotrem, którego lata rządów w Kościele nie są jednak dokładnie znane) pontyfikat, zdecydowanie natomiast rekordowy pod wieloma innymi względami.

Jednym z najbardziej znaczących jego wyznaczników była niezwykła ruchliwość Ojca Świętego, który nie rozpoczął wprawdzie zwyczaju podróżowania przez papieży, ale ogromnie go rozwinął, wręcz „wyśrubował”, ustanawiając trudne, jeśli nie niemożliwe do pobicia rekordy.

b) Podróże zagraniczne, włoskie, odwiedziny parafii rzymskich

W ciągu niespełna 27 lat swego posługiwania w Kościele papież odbył 104 podróże zagraniczne, podczas których 205 razy odwiedził 129 krajów (nie licząc Włoch), a w nich 715 razy przebywał w 617 miejscowościach, wygłaszając łącznie 2382 oficjalne przemówienia. Najwięcej wizyt złożył w Polsce – 8, a następnie we Francji i w Stanach Zjednoczonych – po 7. Podróże te trwały łącznie 543 dni i 55 minut, czyli ponad 5,7 proc. czasu pontyfikatu, a Ojciec Święty przemierzył w tym czasie 1162615 km.

Po Włoszech odbył 146 podróży, odwiedzając 307 razy 259 miejscowości i wygłaszając tam 906 przemówień. Zajęło mu to 278 dni, 23 godziny i 35 minut, a łączna długość tych wyjazdów po Półwyspie Apenińskim wyniosła 84998 km. W sumie więc Jan Paweł II spędził poza Watykanem i swą letnią rezydencją w Castel Gandolfo 822 dni, 4 godziny i 30 minut, tzn. 8,65 proc. trwania pontyfikatu, przemierzył 1247613 km, 1022 razy odwiedził 876 miejsc i wygłosił 3288 przemówień oficjalnych (a więc nie licząc wypowiedzi improwizowanych podczas spotkań nieformalnych, np. z okien swych rezydencji (jak to się nieraz działo choćby w Krakowie).

Ponadto Ojciec Święty jako pierwszy w historii Biskup Rzymu rozpoczął regularne odwiedzanie parafii swej diecezji. Pierwszą była parafia pw. św. Franciszka Ksawerego, do której przybył 3 grudnia 1978, a więc już w niespełna 7 tygodni po swym wyborze. Do końca 2004 r. odbył 308 takich wizytacji, nawiedzając łącznie 318 parafii (na 333 istniejące w Wiecznym Mieście), przy czym od 2003 roku, w związku z coraz bardziej postępującym unieruchomieniem, nie jeździł już do kościołów, ale to do niego przybywały delegacje poszczególnych parafii.

c) Błogosławieni i święci

Jan Paweł II jest też absolutnym rekordzistą pod względem liczby beatyfikacji i kanonizacji. Podczas 148 beatyfikacji ogłosił 1343 błogosławionych, a 51 kanonizacji pod jego przewodnictwem dało Kościołowi 482 świętych. W tej liczbie jest prawie 160 błogosławionych (podczas 19 obrzędów) Polek i Polaków oraz 11 świętych (10 kanonizacji) z naszego narodu, z tym że 5 osób znajduje się w obu grupach.

d) Szafarz sakramentów

Jan Paweł II był bodaj pierwszym papieżem, który łączył w praktyce spoczywające na nim (jak na każdym kapłanie i biskupie) różne

funkcje duszpasterskie, udzielając różnych sakramentów. W ciągu 26 lat, 5 miesięcy i 16 dni pontyfikatu, podczas 67 obrzędów chrztu osobiście udzielił tego sakramentu 1501 osobom, w tym 687 dzieciom i 814 dorosłym. Po raz pierwszy ceremonia taka odbyła się w Wielką Sobotę 14 kwietnia 1979 r. w bazylice św. Piotra, a trzy sakramenty: chrztu, komunii i bierzmowania przyjęło z rąk Ojca Świętego 11 osób w wieku świadomym. Później obrzędy chrztu odbywały się w różnych okolicznościach, nie tylko w bazylice watykańskiej, ale także w innych miejscach Watykanu (np. Kaplica Sykstyńska) i poza nim, m.in. podczas swych podróży zagranicznych papież udzielał tych sakramentów w Akrze (Ghana), Nagasaki (Japonia), Onitshy (Nigeria), Wilnie i wielu innych miejscach. Od 1981 roku do 2003 panował zwyczaj udzielania chrztu dzieciom w Niedzielę Chrztu Pańskiego.

Ojciec Święty konsekrował też osobiście 321 mianowanych przez siebie biskupów. Pierwszym z nich był jego bezpośredni następca w Krakowie, kardynał Franciszek Macharski, który przyjął sakrę w Watykanie 6 stycznia 1979 r. Przez następne lata, do roku 2003, w tym właśnie dniu, gdy Kościół obchodzi uroczystość Objawienia Pańskiego, papież udzielał sakry kolejnym biskupom, zwykle kilkunastu (tylko w roku 2001, ze względu na obchodzoną wtedy ceremonię zakończenia Roku Świętego, obrzęd ten odbył się 19 marca). Ponadto uroczystości takie odbywały się w innych terminach i miejscach, np. podczas niektórych podróży zagranicznych (Afryka, Albania itp.). Z polskich biskupów sakrę z rąk Jana Pawła II przyjęło 17 członków episkopatu oraz 12 hierarchów o polskich korzeniach za granicą (w tym 9 w Kurii Rzymskiej).

e) Konsystorze – kardynałowie

Na 9 konsystorzach Ojciec Święty wyniósł do godności kardynalskiej 232 duchownych (nie licząc Ursa von Balthasara, który zmarł przed konsystorzem w 1988 r. i kardynała *in pectore* z 2003 r.) – najwyższą liczbę w dziejach Kościoła. W latach 1979-2001 papież zwołał też 6 zgromadzeń plenarnych Kolegium Kardynalskiego, czyli konsystorzy nadzwyczajnych, dla omówienia bieżących ważnych zagadnień Kościoła.

Jan Paweł II odnowił 2/3 składu światowego episkopatu, który dzisiaj liczy przeszło 4,5 tys. biskupów. Jest wśród nich 115 biskupów polskich, z których 10 zmarło. Ponadto Jan Paweł II mianował biskupami ok. 30 hierarchów polskiego pochodzenia lub związanych

z Polską, ale urodzonych i działających w innych krajach, łącznie z Kurią Rzymską.

f) Różne dokumenty

Dorobkiem tego pontyfikatu jest ogromna liczba różnych dokumentów, m.in. 14 encyklik, 15 adhortacji apostolskich, 11 konstytucji apostolskich, 45 listów apostolskich, 29 dokumentów w formie *motu proprio* i idąca w tysiące liczba listów papieskich, przesyłanych do różnych odbiorców: Kościołów lokalnych, sanktuariów, diecezji, kardynałów, biskupów, itp. z okazji ich ważnych rocznic czy innych doniosłych wydarzeń.

Oryginalnym pomysłem Jana Pawła II były jego listy otwarte do różnych środowisk: do rodzin (2 II 1994), do dzieci w Roku Rodziny (13 XII 1994), kobiet (29 VI 1995), artystów (4 IV 1999) i osób w podeszłym wieku (1 X 1999).

g) Audiencje, spotkania z politykami

Tu również obecny pontyfikat ma do odnotowania niezwykle rekordy. Na przykład, według stanu na 5 stycznia 2005 r. Jan Paweł II odbył 1161 środowych audiencji ogólnych, na które przybyło w ciągu tych lat prawie 17,7 mln pielgrzymów z całego świata. W Watykanie odbyło się 38 oficjalnych wizyt głów państw (nie licząc audiencji dla tych szefów państw, którzy odwiedzali papieża przy okazji pobytu we Włoszech), 737 innych audiencji i spotkań z nimi (prezydenci, królowie, książęta i inni) i 245 audiencji i wizyt szefów rządów (premierów i ich odpowiedników).

h) Dyplomacja

Gdy Jan Paweł II obejmował swój urząd, Stolica Apostolska utrzymywała stosunki dyplomatyczne z 96 krajami, obecnie jest ich 174, do których trzeba dodać stosunki z Unią Europejską i Zakonem Maltańskim oraz szczególne stosunki z Federacją Rosyjską i Organizacją Wyzwolenia Palestyny. Ponadto Stolica Apostolska lub Państwo Watykan ma status członka, stałego obserwatora, obserwatora w ponad 40 organizacjach międzynarodowych, regionalnych, między- lub pozarządowych.

i) Różne inicjatywy duszpasterskie

Ojciec Święty zapoczątkował szereg ciekawych inicjatyw duszpasterskich o zasięgu ogólnokościelnym i międzynarodowym. Od 1985

roku obchodzone są Światowe Dni Młodzieży. Co roku w Niedzielę Palmową odbywają się one na szczeblu diecezjalnym i krajowym, a co dwa lub trzy lata, najczęściej w okresie letnim, mają miejsce w różnych krajach na różnych kontynentach pod przewodnictwem papieża. Dotychczas odbyło się 34 takich spotkań. Wyznaczone w Panamie na 2022 rok spotkanie młodych w Lizbonie, ze względu na pandemię koronawirusa zostało przesunięte na sierpień 2023 r.

Od 1993 obchodzony jest 11 lutego Światowy Dzień Chorego, co roku w innym sanktuarium maryjnym i na innym kontynencie.

Od 1997 swój dzień mają osoby życia konsekrowanego, który przypada zawsze 2 lutego, w uroczystość Ofiarowania Pańskiego.

W czasie swego pontyfikatu Ojciec Święty ogłosił kilka szczególnych lat. Od 25 marca 1983 do 22 kwietnia 1984 trwał w całym Kościele Rok Odkupienia (z okazji 1950. rocznicy ukrzyżowania i zmartwychwstania Pana Jezusa); od 7 czerwca 1987 do 15 sierpnia 1988 – Rok Maryjny; od 26 grudnia 1993 do 30 grudnia 1994 – Rok Rodziny; od 24 grudnia 1999 do 6 stycznia 2001 cały Kościół obchodził Wielki Jubileusz Roku Świętego; od 16 października 2002 do 31 października 2003 trwał Rok Różańca i wreszcie 17 października 2004 r. rozpoczął się Rok Eucharystii, który zakończył wraz z zamknięciem Synodu Biskupów nt. Eucharystii, 29 października 2005 r.

Papież podjął także i twórczo rozwinął szereg inicjatyw Pawła VI, takich jak Światowe Dni Pokoju, obchodzone co roku 1 stycznia (od 1968); Środków Społecznego Przekazu (od 1967 – różne terminy, najczęściej w maju); Modlitwa o Powołania Kapłańskie (od 1964, najpierw II, potem IV Niedziela Wielkanocna) i ustanowione jeszcze przez Piusa XI w 1929 roku Niedziele Misyjne (w październiku), a także Światowe Dni Migranta i Uchodźcy, obchodzone od 1972 z inicjatywy ONZ (Stolica Apostolska włączyła się w nie w 1986). Z okazji tych Dni (i kilku innych, o których już nie wspomniano) Ojciec Święty co roku przygotowywał okolicznościowe orędzie.

Jan Paweł II kontynuował również zwoływanie średnio co dwa-trzy lata zgromadzeń Synodu Biskupów. Co więcej, rozwinął nawet tę instytucję, przywróconą w Kościele powszechnym w 1965 roku przez Pawła VI, tworząc nowe formy, takie jak zgromadzenia specjalne Synodu dla różnych kontynentów, a nawet krajów (Liban). W sumie dotychczas odbyło się 10 posiedzeń zwyczajnych, z których Jan Paweł II zwołał i przewodniczył 6, 2 nadzwyczajne, 7 specjalnych

i 1 partykularne – wszystkie z inicjatywy papieża-Polaka. Owocem większości tych zgromadzeń są adhortacje apostolskie, których Papież ogłosił, jak wspomniano, 15.

3. Święty Jan Paweł II – papież Eucharystii

Drodzy bracia i siostry, każdego roku obieramy jakieś hasło naszej celebracji. Zwykle jest to jakiś przymiot duchowy naszego Papieża. W tym roku wybraliśmy za hasło słowa: „Papież sługa Eucharystii”, jako że Jan Paweł II widział w Eucharystii specjalną moc, która jednoczy ludzi. Pomimo upływającego czasu i zachodzących zmian, wciąż jednoczy nas udział we Mszy św., która dla św. Jana Pawła II była wydarzeniem najważniejszym w jego życiu i posłudze jako Piotra naszych czasów. Eucharystia była dla niego rzeczywistym spotkaniem z Chrystusem, którego głosił jako Odkupiciela człowieka na wszystkich kontynentach, wszystkim ludziom dobrej woli. Nie byłoby z pewnością tego pontyfikatu i takiego formatu osoby Papieża, gdyby nie głęboka wiara i pobożność eucharystyczna. Dlatego, mając na uwadze program duszpasterski Kościoła w Polsce, który koncentruje się w latach 2019-2022 na sakramencie Eucharystii, chcemy naśladować poznanie i pokochanie tego Najświętszego Sakramentu na przykładzie św. Jana Pawła II.

Moi drodzy, Pan Jezus w dzisiejszej Ewangelii przestrzega nas, abyśmy nie zabiegali o naszą ludzką chwałę, ale abyśmy całym naszym życiem głosili i pomnażali chwałę Pana Boga. Jezus nie szukał chwały dla siebie, nie czynił cudów dla poklasku. Często po dokonaniu cudu prosił o dyskrecję. W zamian za Jego uniżenie Ojciec otoczył Go chwałą. My obierajmy podobną drogę. Jeżeli wszystko będziemy czynić na chwałę Pana Boga, nie będziemy Go sobą zasłaniać, to On nas też otoczy chwałą. Tak zrobił z Janem Pawłem II i podobnie może zrobić z nami.

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, módlmy się dzisiaj gorąco do Pana Boga, aby za przyczyną naszego świętego Papieża pozwolił nam opanować zagrożenie pandemią, abyśmy jak najszybciej zostali uwolnieni z tego zagrożenia. Amen.

2.

BP IGNACY DEC

BUDUJMY JEDNOŚĆ WOKÓŁ JEZUSA I MARYI

Polanica-Zdrój 4 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Polanicy-Zdroju-Sokolówce, w pierwszą sobotę kwietnia, w duchowej łączności z młodzieżą z racji Diecezjalnego Dnia Młodzieży

Wstęp

Czcigodni ojcowie i bracia sercanie na czele z ojcem przełożonym, proboszczem i kustoszem tego sanktuarium;

Drodzy, obecni tu uczestnicy tej Eucharystii;

Drodzy wierni, duchowi pielgrzymi łączący się z nami poprzez przekaz internetowy;

Droga młodzieży, będąca w duchowej łączności z nami z racji dzisiejszego Diecezjalnego Dnia Młodzieży, bracia i siostry w Chrystusie.

W dzisiejszej homilii poruszymy trzy wątki: wątek pierwszy przewijający się w dzisiejszych czytaniach będzie poświęcony Jezusowi jako Synowi Bożemu, który umarł za nas na krzyżu, aby nas zjednoczyć z Ojcem i wzajemnie między sobą. W drugim punkcie popatrzymy na Maryję jako naszą wspólną Matkę i wątek trzeci będzie obejmował krótkie przesłanie, jakie skierujemy z tego sanktuarium do młodzieży z okazji dzisiejszego Diecezjalnego Dnia Młodzieży.

1. Jezus Chrystus oddał życie, aby nas zjednoczyć z Bogiem i między sobą

Odczytany przed chwilą fragment Księgi Proroka Ezechiela ukazuje nam Pana Boga, który gromadzi rozproszoną ludzkość w jedną rodzinę. Najpierw to jednoczenie dotyczyło narodu wybranego. Jest wspomniany król Dawid, który jednoczył naród izraelski w jedno królestwo. Jest zapowiedziane nowe przymierze, które Pan Bóg zawrze z ludzkością. Pan Bóg oznajmił przez proroka: „Mieszkanie moje

będzie pośród nich, a Ja będę ich Bogiem, oni zaś będą moim ludem. Ludy zaś pogańskie poznają, że Ja jestem Pan, który uświęca Izraela, gdy mój przybytek będzie wśród nich na zawsze” (Ez 37, 27-28). Ta zapowiedź Pana Boga wypełniła się w osobie Jezusa Chrystusa. Jezus jako odwieczny Syn Boży zstąpił na ziemię, stał się dla nas prawdziwym człowiekiem, aby swoim nauczaniem, cudami i w końcu swoją śmiercią na krzyżu, zjednoczyć całą ludzkość z Bogiem Ojcem, całą Trójcą Świętą i ludzi między sobą.

Ewangelia dzisiejsza ukazuje nam sytuację Jezusa, wkrótce po wskrzeszeniu Łazarza. Okazało się, że dzięki temu cudowi wskrzeszenia wielu Żydów uwierzyło w Jego mesjańskie posłannictwo. Wielu faryzeuszów bardzo się tym zaniepokoiło. Sprawa Jezusa trafiła na obrady Rady Najwyższej – Sanhedrynu. Podczas posiedzenia Rady najwyższy kapłan Kajfasz wypowiedział prorocze słowa: „Wy nic nie rozumiecie i nie bierzecie tego pod uwagę, że lepiej jest dla was, gdy jeden człowiek umrze za lud, niż miałby zginąć cały naród” (J 11, 50). Ewangelista skomentował te słowa następująco: „Tego jednak nie powiedział sam od siebie, ale jako najwyższy kapłan w owym roku wypowiedział proroctwo, że Jezus miał umrzeć za naród, a nie tylko za naród, ale także, by rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno” (J 11, 51-52).

Mamy tu potwierdzenie, że Jezus umarł za wszystkich ludzi, za całą ludzkość w czasie i w przestrzeni. Ludzkość zatem, ma tylko jednego i powszechnego Zbawcę: Jezusa Chrystusa, który dokonał zbawienia ludzi przez mękę i śmierć na krzyżu. Nie ma innego zbawcy świata i człowieka. Zatem nie można mówić, że są inni zbawiciele, wybawcy, na których nam wskazują inne religie. Niektórzy mówią, że jednych zbawia Jezus, drugich Budda, a jeszcze innych Mahomet. Jest tylko jeden i powszechny Zbawiciel świata – Jezus Chrystus. Nie można dać sobie wmówić, że wszystkie religie świata są jednakowo warte, że wszystkie są prawdziwe. Spośród różnych religii jedna może być tylko prawdziwa.

Zbawienie jest nam potrzebne. Człowiek nie może zbawić się sam. Nie może sam zniweczyć swoich grzechów. To najbardziej drażniło i drażni dziś ateistów, którzy pełni pychy i zadufania twierdzą, że człowiek sam siebie może zbawić, którzy też nam wmawiają, że poczucie grzechu jest chorobą, z której trzeba się leczyć. My mówimy, że z takiej choroby może nas uleczyć tylko Bóg, okazując nam swoje

miłosierdzie. Obecna sytuacja, która nas dosięgła, wyraźnie pokazuje jak mało możemy, jak jesteśmy mali, jak bezbronni wobec maleńkiego niewidzialnego wirusa. Z pewnością to, co dzisiaj się dzieje, jest jakimś upomnieniem Pana Boga, abyśmy byli bardziej pokorni i mieli świadomość potrzeby zbawienia.

2. Maryja naszą wspólną Matką

Moi drodzy, dzisiaj w pierwszą sobotę miesiąca, gdy wedle naszej maryjnej tradycji czcimy Niepokalane Serce Maryi, chcemy sobie uświadomić, że nie tylko Chrystus nas jednoczy z Trójcą Świętą i między sobą, ale osobą jednoczącą nas z Bogiem i wzajemnie między sobą jest w jakimś szczególnym wymiarze Maryja. Ona uczy nas posłuszeństwa Bogu i jest naszą pierwszą wstawienniczką u Boga w naszych potrzebach.

Dnia 2 kwietnia br., kiedy przeżywaliśmy 15. rocznicę odejścia do wieczności św. Jana Pawła II. „Nasz Dziennik” zamieścił dwustronicowy artykuł ks. prof. Waldemara Chrostowskiego, wybitnego polskiego biblisty, pt. „Zobowiązujący dar świętości”. Autor zestawił w nim dwóch wielkich naszych hierarchów, których wspominamy szczególnie w obecnym roku: św. Jana Pawła II z racji 100-lecia jego urodzin i ks. kard. Stefana Wyszyńskiego z racji jego zbliżającej się beatyfikacji. Ks. prof. Chrostowski zwrócił uwagę, że w ich biografiach są pewne podobieństwa. Jednym z nich jest to, że obydwaj w swoim dzieciństwie, przed ukończeniem dziewiątego roku życia utracili swoje matki. Właśnie to sprawiło, że ich życie i pobożność były naznaczone wielkim przywiązaniem do Maryi. Z ust kard. Wyszyńskiego można było usłyszeć nie tyle skargę, ile pełne bólu wyznanie. Kardynał powiedział: „Nie wiecie, co to znaczy całe życie tęsknić za matką”. Jednak z tego cierpienia wyszedł umocniony. Miłość, którą miał do matki, przeniósł na Matkę Najświętszą i powtarzał: „Chciałem mieć Matkę, która nie umiera”. W lutym 1955 roku, gdy siedział w więzieniu w Prudniku, w medytacji modlitewnej włożył w usta Maryi słowa skierowane do niego: „Czemu raczej wracasz myślą do ludzi, którzy cię zdręczają, a nie do Mnie, która jestem twoją Matką Niepokalaną, Ucieczką, Poczyszycielką i Obroną? A nie do Syna mego Jedynego, który cię odkupił Krwią, wziętą z mego Serca? A nie do Ojca Miłosierdzia, który tak cię umiłował, że Syna mego dał za ciebie?”.

Z kolei Jan Paweł II, wspominając swoje dzieciństwo i młodość oraz wyjaśniając swoje biskupie zawołanie: *Totus Tuus*, mówił o przełomie, jaki się w nim dokonał po przeprowadzeniu się z Wadowic do Krakowa. Powiedział tak: „O ile dawniej byłem przekonany, że Maryja prowadzi nas do Chrystusa, to w tym okresie zacząłem rozumieć, że również i Chrystus prowadzi na do swojej Matki”.

Moi drodzy, bierzmy wzór z naszych pasterzy i jak oni u Maryi szukajmy ratunku.

3. Apostrofa do duchowych pielgrzymów i naszej diecezjalnej młodzieży

Trzeci i ostatni fragment tej homilii chciałbym skierować do młodzieży, która dzisiaj w normalnym czasie miałyby swój Diecezjalny Dzień Młodzieży. Przypomnę, że dnia 15 kwietnia 1984 r. Jan Paweł II zaprosił młodych na spotkanie do Rzymu na Plac św. Piotra na Niedzielę Palmową i przekazał młodzieży krzyż Roku Świętego. 31 marca 1985 r. Papież ponownie zwołał młodych do Rzymu. W roku 1986 odbyły się pierwsze Światowe Dni młodzieży. Do tej pory odbyło się ich kilkanaście, w tym dwa w Polsce: w roku 1991 w Częstochowie, a w roku 2016 w Krakowie. Światowe Dni Młodzieży odbywają się co kilka lat, natomiast Diecezjalne Dni Młodzieży w każdym roku w Niedzielę Palmową albo w sobotę przed tą niedzielą. Na tegoroczny Dzień Młodzieży, który nie może się odbyć w normalny sposób, lecz w formie duchowej, Ojciec Święty Franciszek przygotował orędzie, które ma tytuł: „Młodzieńcze, tobie mówię, wstań!” (Łk 7,14). Wskreszenie młodzieńca ubogiej wdowy z Nain jest znakiem mocy Bożej Chrystusa, jest w jakimś sensie zapowiedzią naszego przyszłego zmartwychwstania.

Hasłem duchowego spotkania młodzieży naszej diecezji są słowa: „Źródło mocy”. Domyślamy się, że chodzi tu o Eucharystię, bo właśnie ona jest źródłem naszej duchowej mocy. Droga młodzieży, jeśli chcecie w życiu coś osiągnąć i przeżyć je sensownie i owocnie, nie jest to możliwe bez Eucharystii. Święty Paweł w Liście do Filipian napisał: „Wszystko mogę w Tym, który mnie umacnia” (Flp 4, 13). Niech te dni, w których nie możemy uczestniczyć w Eucharystii i przyjmować Chleba eucharystycznego, obudzą w nas tęsknotę za Jezusem, za Jego Słowem i Jego Ciałem.

Zakończenie

Moi drodzy, sprawując tę Eucharystię w Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej będziemy się modlić o szczęśliwe przetrwanie tego czasu, kiedy nam wypadło przechodzić przez ciemną dolinę. Przypominajmy sobie często słowa Psalmu 23: „Chociażbym przechodził przez ciemną dolinę, zła się nie ulękne, bo Ty jesteś ze mną” (Ps 23, 4a). Pamiętajmy też o zachęcie zawartej w pieśni maryjnej: „Idźmy tulmy się jak dziatki do serca Maryi Matki, czy nas nęka życia trud, czy to winy czerni brud”. Amen.

3.

BP IGNACY DEC

PRZESŁANIE NIEDZIELI PALMOWEJ

*Świdnica, 5 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona
w Niedzielę Palmową w katedrze świdnickiej*

1. Pierwszy etap dzieła zbawczego Jezusa – od „Hosanna!” do „Ukrzyżuj!”.

Drodzy bracia kapłani i klerycy, bracia i siostry obecni w naszej katedrze i łączący się z nami przez przekaz internetowy, dzisiejsza niedziela, ostatnia w Wielkim Poście, ma podwójną nazwę. Jest to Niedziela Palmowa i Niedziela Męki Pańskiej. Te dwie nazwy mają odniesienie do dwóch wydarzeń związanych z Jezusem, który przybył do Jerozolimy na Święto Paschy, obchodzone co roku przez Żydów na pamiątkę wyjścia narodu izraelskiego z niewoli egipskiej. Te dwa wydarzenia określają dwa okrzyki adresowane przez ludzi do Jezusa. Są to słowa: „Hosanna!” i „Na krzyż z Nim!”, „Ukrzyżuj!”.

Jezus, który przybył na święta Paschy do Jerozolimy jest witany słowem „Hosanna!”, „Hosanna Synowi Dawidowemu”. W tym okrzyku ludzie wyrażali wielki aplauz dla Jezusa, którego wielu znało z nauczania i czynienia cudów. Liturgicznym symbolem tego radosnego początku są palmy, które dzisiaj poświęcamy. Jednakże, już po kilku dniach, gdy Jezus sam dobrowolnie wydał się na mękę, gdy dał się

pojąć, osądzić i ukrzyżować, pojawił się inny okrzyk: „Niech będzie ukrzyżowany!”, „Na krzyż z Nim!”. Entuzjazm tłumów przerodził się w nienawiść i szyderstwa, zaś entuzjazm uczniów przemienił się w tchórzowską ucieczkę.

Moi drodzy, chociaż wiemy, jaki był drugi etap wydarzeń Wielkiego Tygodnia, który wyraził się w triumfie zmartwychwstania, to jednak w dzisiejszą niedzielę uświadamiamy sobie wiemy, że Jezus w tej pierwszej części swego zbawczego dzieła jest postrzegany jako przegrany, jako ktoś, kto poniósł totalną klęskę. Jednakże na dzieło zbawcze Jezusa winniśmy patrzeć całościowo, integralnie. Dzieło to można wyrazić w słowach: Przez cierpienie i krzyż do chwały zmartwychwstania, przez Wielki Piątek do Wielkiej Niedzieli.

2. Wielkotygodniowy etap zbawczy Jezusa w naszym życiu

Wydarzenia Wielkiego Tygodnia z Jezusem w Jerozolimie w jakimś wymiarze powtarzają się w dzisiejszych wydarzeniach świata, ale także w naszym życiu narodowym, osobistym i rodzinnym. Również i dla nas, chrześcijan, proces Jezusa i Jego męka trwają, lecz w zupełnie innym wymiarze znaczeniowym: odnawiają się w każdym uczniu (a także w każdym człowieku), który, jak Jezus, cierpi i jest prześladowany z powodu sprawiedliwości; są odnawiane przez tych, którzy nadal wołają: „Nie tego, ale Barabasa!”, „Ukrzyżuj Go!”.

Moi drodzy, przychodzi czas, abyśmy sobie odpowiedzieli na pytanie: do kogo jesteśmy podobni z drogi krzyżowej Jezusa, gdy dzisiaj stykamy się z cierpieniem ludzi, w których w jakiś sposób jest obecny i cierpi sam Jezus. Prośmy dziś Pana Boga, aby pomógł nam wypędzić z nas miłość własną, przesadną pogoń za sprawami tego świata i nappełnił nas swoim, Bożym wyciszeniem i pokorą serca, wdzięcznością wobec Jezusa za Jego mękę i śmierć za każdego z nas. Miejmy nadzieję, że z obecnego doświadczenia cierpienia spowodowanego pandemią koronawirusa, z tego Wielkiego Piątku przejdziemy do chwały zwycięstwa. Amen.

4.

BP IGNACY DEC

UFAJMY PANU A NIE SOBIE

Świdnica, 7 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w katedrze świdnickiej podczas Mszy św. ku czci Matki Bożej Świdnickiej

Wstęp

Drodzy bracia i siostry, czciciele Matki Bożej Świdnickiej. Ewangelia dzisiejsza prowadzi nas już do Wieczernika. Jezus spożywa wieczerzę z uczniami. Jest bardzo wzruszony i przejęty, gdyż jest to pożegnalne spotkanie z nimi przed Jego męką i śmiercią. Ewangelista Jan, który uczestniczył w tej wieczerzy, wymienia z imienia trzech Apostołów, z którymi Jezus dialogował. Byli to: Jan, Judasz i Piotr. Przyjrzyjmy się tym trzem uczniom.

1. Trzej szczególni Apostołowie w Wieczerniku:

Jan, Piotr, Judasz

Apostoł Jan siedział najbliżej Jezusa. Gdy Chrystus z bólem powiedział słowa: „Jeden z was Mnie zdradzi” (J 13, 21b), Jan otrzymał sygnał od Piotra, by zapytał Jezusa o kogo chodzi. I Jan rzeczywiście zapytał: „Panie, kto to jest?” (J 13, 25b). Jezus odpowiedział: „To ten, dla którego umaczam kawałek chleba i podam mu” (J 13, 26a). Jezus podał ten umaczany kawałek chleba Judaszowi. Jan cenił sobie to zaufanie Jezusa i odpowiedział swoim pokornym zaufaniem. W czasie drogi krzyżowej szedł za Jezusem i jako jedyny z Apostołów znalazł się pod Krzyżem. Był świadkiem męki i śmierci swojego Mistrza. Zostawił nam czwartą Ewangelię, trzy Listy apostołskie i księgę Apokalipsy. To on najpełniej wniknął w wewnętrzne życie Pana Boga, najwięcej pisał o miłości i zostawił nam najpiękniejszą definicję Boga, która u niego brzmi: „Bóg jest miłością” (1 J 4, 16). Apostoł Jan jest dla nas apostołem miłości.

Drugi Apostoł, do którego Jezus skierował słowo, to Judasz. Judasz przyjął kawałek chleba z rąk Jezusa i usłyszał słowa od Mistrza: „co masz czynić, czyń prędzej” (J 13, 27). Judasz opuścił wieczerzę i poszedł w ciemną noc. Poszedł do swoich, którzy mu dali pieniądze za

wydanie Jezusa. Jezus chciał go jeszcze uratować. W ogrójcu w czasie zdrady nazwał go przyjacielem: „Przyjacielu, po coś przyszedł?” (Mt 26, 50). Na przykładzie Judasza widzimy, jak człowieka rujnuje chciwość pieniędzy.

2. Czego uczymy się od Apostoła Piotra?

Apostoł Piotr był wyróżniany przez Chrystusa. Należał do trzech najbardziej zaufanych Apostołów. Był jednak bardzo porywczy. W zamiarach był wspaniałomyślny, ale w wykonaniu nieco słabszy. On nie dopuszczał myśli, żeby Jezus mógł przegrać walkę z faryzeuszami i uczonymi w Piśmie. Przecież widział Jego cuda. Deklarował Jezusowi swoją pomoc; zapewniał Go, że nie nigdy nie zawiedzie. A jednak nie dotrzymał słowa. Trzykrotnie zaparł się Jezusa. Potem jednak zrozumiał swój błąd.

Czego uczymy się od Piotra? By nie ufać zbyt sobie! Nie bądźmy tacy pewni. Nie uważajmy się za lepszych od innych. Czasem słyszymy takie wyznania: „Chodzę do kościoła, służę Bogu, dlatego dobrze mi się wiedzie”, „Wypełniam przykazania, więc pójdę do nieba”, „Ja nigdy nie wyparłbym się wiary”. Nie uważajmy, że zbawienie się nam należy. Przed Bogiem usprawiedliwiają nas nie nasze zasługi, ale Ten, kto nas naprawdę kocha.

Zakończenie

Prośmy Matką Najświętszą, naszą Świdnicką Panią o to, abyśmy, patrząc na Apostoła Piotra, nie ufali zbyt samym sobie. Abyśmy obierali drogę żalu i zaufania w moc Ducha Świętego. Prośmy Maryję, by wstawiła się za nami, prośmy o oddalenie pandemii i o jedność w naszym narodzie. Amen.

5.

BP IGNACY DEC

NA WZÓR CHRYSYTA – JAKO NAMASZCZENI I POSŁANI

*Świdnica, 9 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w katedrze
świdnickiej w Wielki Czwartek podczas Mszy Krzyżma*

Wstęp

Czcigodni bracia prezbiterzy;

Drodzy bracia diakoni i klerycy;

Drodzy bracia i siostry, przedstawiciele laikatu;

Drodzy bracia i siostry łączący się z nami przez przekaz internetowy!

W Wielki Czwartek wspominamy ustanowienie dwóch sakramentów: sakramentu Eucharystii i sakramentu święceń, zwanym u nas także sakramentem kapłaństwa. W godzinach wieczornych dnia dzisiejszego, kiedy rozpoczniemy świętowanie Świętego Triduum Paschalnego, skupimy główną uwagę na Eucharystii, jej szafarzach, którzy ją sprawują i na przykazaniu miłości, które ogłosił nam Chrystus w Wieczerniku, ilustrując nam je w obrzędzie umycia Apostołom nóg.

Gdy w godzinach rannych w katedrach biskupich sprawujemy Msze Krzyżma, skupiamy się głównie na tych, których Chrystus namaszcza i posyła z misją do świata. Są to przede wszystkim kapłani i biskupi. To właśnie oni gromadzą się tego poranka w katedrach biskupich na wspólną celebrację Eucharystii. Odnawiają swoje przyrzeczenia, jakie składali podczas święceń, potwierdzają swoją więź z biskupem i towarzyszą mu podczas poświęcenia i konsekracji olejów, służących do namaszczenia tych, których Bóg będzie obdarzał swoją mocą, by dobrze pełnili swoje posłannictwo w świecie.

1. Jezusowe i nasze namaszczenie i posłanie

W dzisiejszej Ewangelii słowa proroka Izajasza o namaszczeniu i posłaniu odniósł Jezus do siebie. Przedstawił się w synagodze w Nazarecie jako namaszczony Duchem Świętym i posłany do ludzi, by im służyć dobrą nowiną o zbawieniu i czynami miłości.

Aby dzieło ewangelizacji i uświęcania trwało do końca świata, Bóg namaszcza Duchem Świętym tych, których Chrystus wybiera, aby uczestniczyli w jego kapłaństwie i przedłużali Jego misję w świecie. Jako namaszczeni są oni posłani do ludzi, aby im głosili Ewangelię i w sakramentach świętych przekazywać im moc do służenia drugim.

To namaszczenie i posłanie otrzymują także ci, którzy uwierzą w Chrystusa. Ma ono miejsce podczas sakramentu chrztu i sakramentu bierzmowania. Wszyscy ochrzczeni są więc namaszczeni i posłani, aby świadczyć o Chrystusie słowem i czynem.

Moi drodzy, Kościół przez kapłanów namaszcza wybranych i posyła z misją do świata. Podczas udzielania pierwszego, najważniejszego sakramentu, jakim jest chrzest, słyszymy słowa: „Bóg Wszemogący, Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, który cię uwolnił od grzechu i odrodził z wody i z Ducha Świętego, On sam namaszcza ciebie Krzyżem zbawienia, abyś włączony w lud Boży wytrwał w jedności z Chrystusem, Kapłanem, Prorokiem i Królem na życie wieczne”. Podczas namaszczenia w sakramencie bierzmowania, przyjmujący ten sakrament słyszy słowa: „Przyjmij znamię daru Ducha Świętego”. Podczas namaszczenia olejem krzyżma, gdy przyjmowaliśmy sakrament święceń, usłyszeliśmy słowa: „Nasz Pan, Jezus Chrystus, którego Ojciec namaścił Duchem Świętym i mocą, niech cię strzeże, abyś uświęcał lud chrześcijański i składał Bogu ofiarę”. Podobne słowa słyszy kapłan przyjmujący święcenia biskupie: „Niech Bóg, który uczynił cię uczestnikiem najwyższego kapłaństwa Chrystusa, przeniknie cię olejem mistycznego namaszczenia i przez hojne błogosławieństwo duchowe zapewni owocność twojej posłudze”.

I jeszcze wspomnijmy, że namaszczając olejem chorych, kapłan mówi słowa: „Przez to święte namaszczenie niech Pan w swoim nieskończonym miłosierdziu wspomóż cię łaską Ducha Świętego. Amen. Pan, który odpuszcza ci grzechy, niech cię wybawi i łaskawie podźwignie. Amen”.

Z każdym namaszczeniem wiąże się jakieś posłanie. Zatem wszyscy jesteście posłani, aby wypełniać nasze powołanie, aby pełnić wolę Bożą, zawartą w Bożym słowie.

2. Podziękowanie kapłanom i wiernym świeckim ludziom

Drodzy bracia i siostry, jako namaszczeni przez Ducha Świętego i posłani przez Chrystusa, wszyscy trwamy na żniwie Pańskim i wzajemnie wspieramy się w wypełnianiu wskazań zawartych w Bożym słowie i zadań związanych z naszym powołaniem.

Za chwilę, my kapłani, odnowimy nasze przyrzeczenia złożone przed laty podczas naszych święceń. W nasze kapłańskie święto pragnę serdecznie podziękować najpierw naszym kapłanom – biskupowi Adamowi, wszystkim obecnym tu kapłanom naszej diecezji – za służbę Bożą na Pańskim żniwie: za głoszenie słowa Bożego, czyli za wypełnianie misji nauczycielskiej Kościoła. Dziękuję za sprawowanie świętych sakramentów, szczególnie za codzienną celebrację Eucharystii, z której my duchowni i wierni świeccy czerpiemy moc do chrześcijańskiego życia. Dziękuję za opiekę nad chorymi i za troskę o biednych, zagubionych, zmarginalizowanych. Moje podziękowanie rozszerzam na wiernych świeckich. Drodzy bracia i siostry, tu obecni i złączeni z nami w tej celebracji przez przekaz internetowy, dziękuję wam za wasze świadectwo i waszą wierność Bogu, Ewangelii, Krzyżowi Kościołowi, Matce Bożej i za promowanie wartości ewangelicznych i patriotyczno-narodowych.

Dzisiaj, w Wielki Czwartek, drodzy bracia i siostry, my, wasi kapłani, dziękujemy wam w nasze kapłańskie święto, za wspieranie nas w naszym posłannictwie i w naszej służbie waszą modlitwą i dobrocią. Dziękujemy wam, że nas wspieracie, że nas – jak trzeba – bronicie, że chcecie przy nas trwać, że nas potrzebujecie, że do nas przychodzicie. Dziękujemy za wszelką życzliwość i dobroć. W duchu wdzięczności modlimy się za was, abyście i wy umieli sobie nawzajem służyć: w waszych rodzinach, wśród sąsiadów i w zakładach pracy.

3. Podziękowanie od całego Episkopatu Polski

Prezydium Konferencji Episkopatu Polski na dzisiejszy dzień przygotowało do kapłanów specjalny list. Jest to kontynuacja listów, które kiedyś pisał do nas każdego roku papież, św. Jan Paweł II. Przytoczę fragment tego listu. Przedstawiciele Episkopatu napisali: „Na skutek

pandemii i wprowadzonych rygorów sanitarnych opustoszały zarówno ulice naszych miejscowości, jak i kościoły czy kaplice. Po raz pierwszy od czasu wojny nie będziemy razem celebrować Mszy Krzyżma i odnawiać w katedrze przyrzeczeń kapłańskich. Ograniczyliśmy sprawowanie liturgii do kilkusobowych grup, a bezpośredni kontakt z wiernymi możliwy stał się tylko w wyjątkowych przypadkach. Łączymy się na modlitwie dzięki środkom społecznego przekazu. Z bólem serca przyjmujemy wiadomości o zarażeniu, chorobie i śmierci tysięcy osób na całym świecie oraz o przebywających w szpitalach zakaźnych w oddaleniu od bliskich. Wśród ofiar pandemii jest wielu kapłanów. Dla naszych wiernych i dla nas samych trudnym doświadczeniem staje się nie tylko zarażenie i choroba, ale także skutki społeczne: kwarantanna, zawieszona zajęcia w szkołach i na uczelniach, przymusowe przestoje i urlopy w wielu miejscach pracy, zatrzymanie życia kulturalnego. Zapewne przyjdzie nam przyjąć jeszcze wiele cierpień i zmagañ związanych ze skutkami pandemii.

Wszystko to powoduje wiele niepokoju i lęku wśród wiernych, ale także między nami. «Przestraszyliśmy się i zagubiliśmy – mówił kilka dni temu papież Franciszek. Podobnie jak uczniów z Ewangelii ogarnęła nas niespodziewana i gwałtowna burza. Uświadomiliśmy sobie, że jesteśmy w tej samej łodzi, wszyscy słabi i zdezorientowani, ale jednocześnie ważni, wszyscy wezwani do wiosłowania razem, wszyscy potrzebujący, by pocieszać się nawzajem».

W tym miejscu wyrażamy naszą serdeczną wdzięczność wam, drodzy kapłani, za waszą postawę miłości i ofiarną posługę w tych trudnych okolicznościach, za serce, które okazujecie potrzebującym. Dziękujemy zwłaszcza za troskę o chorych, cierpiących i samotnych, a także za modlitwę za tych, którzy się nimi opiekują, narażając własne zdrowie, a często także życie. Dziękujemy, że wielu naszych braci kapłanów stworzyło możliwość wspólnej modlitwy poprzez Internet. Prosimy was o trwanie na osobistej modlitwie i o ofiarowywanie przeżywanych cierpień w intencji zatrzymania epidemii i ograniczenia jej negatywnych skutków. Dziękujemy za konkretne zaangażowanie w pomoc osobom starszym, potrzebującym, będącym w kwarantannie, za jałmużnę wielkopostną wspierającą finansowo wiele dzieł, za zorganizowanie internetowych rekolekcji oraz telefonów duszpasterskiego wsparcia. Dziękujemy za dowody, jakie okazujecie sobie wzajemnie w kapłańskim życiu i posłudze, pomimo fizycznego

oddalenia od siebie. Dziękujemy jednocześnie za zrozumienie i stosowanie się do rozporządzeń kościelnych i państwowych. Służą one zachowaniu zdrowia i życia nas wszystkich.

Czas, który teraz przeżywamy, jest dla nas wielką tajemnicą, którą trudno obecnie odczytać. Ufamy, że w przyszłości lepiej i głębiej ją zrozumiemy. Jednak już dziś pragniemy ją przeżywać w duchu pokory i wiary”.

Nasi pasterze kończą swój list słowami: „Z całego serca powierzamy was wstawiennictwu i opiece Matki Najświętszej i patronów Polski. Prosimy razem Boga za cały Kościół w Polsce, abyśmy mogli sprostać wyzwaniom”.

Zakończenie

Módlmy się dziś wspólnie w tej porannej Eucharystii, abyśmy nigdy nie zmęczeni się naszą służbą i misją. Prośmy naszego Pana, aby odnowił w nas wszystkich charyzmat namaszczenia i posłania do służby w Kościele. Amen.

6.

BP IGNACY DEC

WIELKOCZWARTKOWA WDZIĘCZNOŚĆ CHRYSTUSOWI ZA DAR EUCHARYSTII, KAPŁAŃSTWA I ZA PRZYKAZANIE MIŁOŚCI

*Świdnica 9 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w katedrze
świdnickiej w Wielki Czwartek podczas Mszy Wieczery Pańskiej*

Wstęp

Drodzy bracia kapłani i wierni świeccy obecni w katedrze i łączący się z nami przez przekaz internetowy. Rozpoczynamy celebrację Świętego Triduum Paschalnego. Już na początku trzeba podkreślić, że Święte Triduum Paschalne – jak nas uczył papież Benedykt XVI – trzeba traktować jako jeden dzień, jako rozciągnięte na trzy dni nasze świętowanie Paschy Chrystusa, czyli Jego przejścia z egzystencji ziemskiej do egzystencji uwielbionej. Ta tajemnica obejmuje Jego

Ostatnią Wieczerzę, pojmanie, osądzenie, ukrzyżowanie, Jego pobyt w grobie i chwalebne zmartwychwstanie. Dni te stanowią serce i główny moment roku liturgicznego i życia Kościoła.

W homilii obecnej najpierw wskażemy na charakterystyczne cechy celebracji Triduum Paschalnego, a następnie skupimy się nad pierwszą częścią tego Triduum, jakim była Ostatnia Wieczerza, którą dzisiaj w szczególny sposób wspominamy.

1. Triduum Paschalne – jedna trzydniowa celebracja

Raz jeszcze podkreślmy, że Triduum Paschalne jest jedną celebracją, która zaczyna się od Mszy Wieczerzy Pańskiej, a kończy się uroczystym błogosławieństwem i rozesłaniem na zakończenie Wigilii Paschalnej w noc Zmartwychwstania. Dzisiejsza Msza św. nie zakończy się więc błogosławieństwem i rozesłaniem, ale przeniesieniem Najświętszego Sakramentu do ołtarza Wystawienia, zwanego dawniej Ciemnicą albo też – jak dzisiaj będzie u nas u nas – przeniesieniem Świętych Postaci do Tabernakulum, przy którym – w normalnym czasie – jest modlitwne, nocne czuwanie. Rozpoczęta teraz celebracja rozciąga się na kolejne godziny i dni. Nasze życie staje się jakby jej przedłużeniem. Zatem wszystko, co będziemy czynić przez te trzy dni: nasza modlitwa, sprzątanie, gotowanie, odpoczynek, jest jakoś włączone w liturgię.

Jutrzejsza, wielkopiątkowa liturgia nie rozpocznie się znakiem krzyża i pozdrowienia, ale od prostracji i modlitwy. Jest bowiem kontynuacją tego, w czym przez cały czas uczestniczymy. Nie zakończy się też błogosławieństwem i rozesłaniem, lecz przeniesieniem Najświętszego Sakramentu do grobu, po którym następuje kolejne nocne czuwanie. Ludzie, którzy będą w kościele udadzą się do swoich domów, lecz dalej będą trwać w wyciszeniu, które rozciąga się na całą Wielką Sobotę. Dzień Wielkiej Soboty przechodzi płynnie w liturgię Wigilii Paschalnej, której także nie rozpoczynamy od znaku krzyża. Dopiero ta liturgia na koniec zakończy się błogosławieństwem i rozesłaniem ze słowem „Alleluja”.

Jaki z tego wynika wniosek? Po pierwsze: nasze życie i celebracja liturgiczna powinny się wzajemnie przenikać, tworząc organiczną całość. Czas, kiedy jesteśmy w kościele i czas, kiedy jesteśmy poza nim, to tak naprawdę dwie strony jednego medalu. W codzienności towarzyszy nam ten sam Chrystus, z którym spotykamy się w świątyni.

Drugi wniosek to ten, że każda Msza św. jest uobecnieniem całego misterium paschalnego Chrystusa, czyli tego wszystkiego, co rozpoczęło się w Wieczerniku, co dokonało na krzyżu, a zakończyło się pustym grobem.

Moi drodzy, którzy jesteście w swoich domach, w mieszkaniach, nasze całe życie powinno się toczyć przed Panem Bogiem. O Bogu nie wystarczy myśleć tylko w kościele, ale wszędzie, gdzie jesteśmy. On jest wszędzie i zawsze dla nas dostępny. Wielu z nas cierpi, że nie jest dziś w kościele, gdzie co roku w te dni się bywało. Wielu z nas boleje, że święta będą bez fizycznej obecności w świątyni, która jest tak ważnym miejscem, na które przychodzimy. Może Pan Bóg w tym roku chce nam jaśniej powiedzieć, że jest dla nas wszędzie, nie tylko w kościele, że nas kocha wszędzie i w każdym czasie.

A teraz pochylimy się nad tajemnicą Wielkiego Czwartku.

2. Wielki Czwartek dniem wdzięczności za Eucharystię

Drodzy bracia i siostry, dziękujemy dziś Bogu za ustanowienie Najświętszego Sakramentu, który jest szczególną formą obecności Chrystusa wśród nas. Dzień przed swoją męką i śmiercią Jezus spotkał się ze swoimi uczniami na pożegnalnej wieczerzy. Nie było to zwykłe pożegnanie. W czasie tej Wieczerzy stało się coś nadzwyczajnego. Jezus dał swoim uczniom swoje Ciało na pokarm i swoją Krew za napój. W pierwszym Liście do Koryntian, w najstarszej biblijnej relacji o Eucharystii, św. Paweł nam oznajmił: „Pan Jezus tej nocy, której został wydany, wziął chleb i dzięki uczyniwszy, połamał i rzekł: «To jest Ciało moje za was wydane. Czyńcie to na moja pamiątkę!». Podobnie, skończywszy wieczerzę, wziął kielich, mówiąc: «Kielich ten jest Nowym Przymierzem we Krwi mojej. Czyńcie to, ile razy pic będziecie, na moja pamiątkę»” (1 Kor 11, 23-25). Ta ofiara wielkoczwartkowa była antycypacją Ofiary Krzyża. Jezus nakazał uczniom powtarzać ją na Jego pamiątkę.

Przez ustanowienie Eucharystii, Chrystus dał możliwość uczestniczenia w swoim zbawczym dziele ludziom wszystkich czasów i różnych miejsc. Eucharystia jest żywą pamiątką i żywym uobecnieniem męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Dzięki niej ludzie mają dostęp do zbawczego dzieła Jezusa wszędzie, gdzie jest ona sprawowana. I wszędzie jest obecny ten sam Chrystus, z tą samą mocą i z tą samą

miłością. Tak dzieje się już przez ponad dwudziestu wieków. Dzięki Eucharystii Chrystus pomnaża swoją obecność wśród nas.

Dziękujemy dziś Chrystusowi za to, że w ten sposób pozostał z nami, że daje nam przystęp do swego zbawczego dzieła i umacnia nas swoim Ciałem i swoją Krwią.

3. Wielki Czwartek dniem wdzięczności za kapłaństwo

Moi drodzy, w czasie Ostatniej Wieczerzy Chrystus ustanowił także drugi sakrament: sakrament kapłaństwa. Powiedział do Apostołów, uczestników pierwszej Mszy św.: „To czyńcie na moją pamiątkę” (Łk 22, 19b). Apostołowie otrzymali mandat sprawowania Eucharystii. Msza św. została przez to nierozłącznie związana z kapłaństwem. Bez kapłana nie ma Eucharystii, a kapłan jest dla Eucharystii.

Dzisiejszego wieczoru dziękujemy Chrystusowi także za dar kapłaństwa. Dziękujemy za kapłanów i odnawiamy z nimi naszą przyjaźń. Pamiętamy, że winniśmy z nimi owocnie współpracować i modlić się za nich. Wiemy dobrze o tym, że w każdym czasie, także i dzisiaj, kapłanów się atakuje. Obarcza się ich przeróżnymi zarzutami, często wydumanymi, fałszywymi, niekiedy tylko dlatego, żeby zagłuszyć wyrzuty własnego, obarczonego grzechami, sumienia.

Bądźmy przeto przyjaciółmi kapłanów. Dzień Wielkiego Czwartku przypomina nam, że winniśmy się nawzajem modlić: wy za nas i my za was. Służymy bowiem jednemu Bogu. Za wszystkich nas Chrystus umarł na krzyżu. Dziękując Chrystusowi za kapłanów, pamiętajmy w modlitwie o tych, którzy nas chrzcili, przygotowywali do Pierwszej Komunii św., do sakramentu bierzmowania, którzy asystowali nam przy ślubie, którzy grzebali nam naszych bliskich, o wszystkich, którym cokolwiek w życiu zawdzięczamy.

Moi drodzy, dziś w Wielki Czwartek, w nasze kapłańskie święto, dziękujemy wam za waszą modlitwę, za waszą współpracę, za waszą troską o nas, aby nie brakło nam tego, co potrzebujemy do kapłańskiej służby. Dziękujemy za to, że nas bronicie i karmicie. Jesteśmy dla was i cieszymy się wami, cieszymy się, gdy przychodzicie do nas, cieszymy się, gdy jesteśmy razem przed Bogiem i między sobą.

4. Wielki Czwartek dniem wdzięczności za przykazanie miłości

Trzeci wielki temat wielkoczwartkowego wieczoru, to temat miłości bliźniego. Oto w czytanej dziś Ewangelii zostało nam przypomniane,

jak to Chrystus „wstał od wieczerzy i złożył szaty [...] wziął prześcieradło, nim się przepasał [...] nalał wody do miednicy i zaczął umywać uczniom nogi” (J 13, 4-5). Na koniec powiedział: „Jeżeli więc Ja, Pan i Nauczyciel umyłem wam nogi, to i wy powinniście sobie nawzajem umywać nogi” (J 13, 14). Chrystus przez gest umywania nóg chciał nas nie tylko zachęcić, ale i zobowiązać do wzajemnej służby. Mamy przeto być sługami jedni drugich. Podziwiamy w obecnym czasie naszych lekarzy, pielęgniarki, którzy z wielkim poświęceniem i z narażeniem własnego życia i zdrowia służą chorym zarażonym koronawirusem. Wiele osób czyni to z motywów religijnych. I ma świadomość, że służąc chorym, służą samemu Chrystusowi.

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, dziękujemy Chrystusowi za dar Eucharystii, za dar kapłaństwa i za dar największego przykazania. Prośmy także, abyśmy mocni Jego Najświętszym Chlebem, dawanym nam przez kapłanów, mogli lepiej sobie nawzajem służyć w codziennym życiu. Amen.

7.

BP IGNACY DEC

CHWAŁĄ NASZĄ JEST KRZYŻ PANA NASZEGO JEZUSA CHRYSZTUSA

*Świdnica, 10 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w katedrze
świdnickiej w Wielki Piątek podczas
Liturgii Męki i Śmierci Pana naszego Jezusa Chrystusa*

Wstęp

Drodzy uczestnicy tej wielkopiątkowej liturgii Męki i Śmierci Jezusa Chrystusa, obecni w naszej katedrze i łączący się z nami duchowo poprzez przekaz internetowy.

W północnej nawie, naszej świdnickiej katedry, w tylnej jej części, na ścianie, znajdują się dwie pasyjne rzeźby, ukazujące pierwszą i ostatnią scenę męki Pana Jezusa, której opis wysłuchaliśmy

w odśpiewanej przed chwilą Ewangelii wg św. Jana. Historia tej męki obejmuje kilkanaście ostatnich godzin ziemskiego życia Jezusa. W pierwszej wyrzeźbionej scenie widzimy Jezusa, który w obecności trzech śpiących uczniów modli się w Ogrójcu. W tej modlitwie widać ludzki lęk przed czekającą Go męką i śmiercią, ale także Jego oddanie się woli Ojca. Druga scena, to scena z Golgoty, z wiszącym na krzyżu Jezusem i z trzema osobami pod krzyżem: Maryją, Matką Jezusa, umiłowanym uczniem Janem i Marią Magdaleną.

Dzisiaj, w Wielki Piątek, stańmy i my w sposób duchowy pod krzyżem Jezusa i zanim będziemy Go w naszej liturgii adorować, przypomnijmy sobie czym jest krzyż i jakie miejsce powinien zajmować w naszym życiu.

1. Czym jest dla nas krzyż Chrystusa?

Przypomnijmy, że w czasach pogańskich krzyż był szubienicą, na której wieszano przestępców. Był więc narzędziem zbrodni, znakiem hańby i pogardy. Krzyż, ów znak hańby i pogardy, zmienił swoje znaczenie z chwilą, gdy zawisł na nim Syn Boży. Stał się wtedy ołtarzem zbawczego cierpienia, ołtarzem złożenia Bogu przebłagalnej ofiary za grzechy ludzi. Stał się znakiem miłości Boga do ludzi, znakiem zbawienia, królewskim tronem Zbawiciela, godłem chrześcijańskim, przedmiotem miłości, czci i uwielbienia.

Dzieło zbawcze Jezusa dokonane na krzyżu jednoczy ludzi z Bogiem i między sobą. Wyrażają to wizualnie pionowa i pozioma belka krzyża. Dzięki krzyżowi grzeszni ludzie uzyskali prawo do bycia z Bogiem w wieczności. Dzięki krzyżowi zostały uchylone wyroki, jakie ludzie wydali na siebie przez swoje grzechy. Dzięki krzyżowi ludzie stali się odkupioną rodziną dzieci Bożych. Z tej racji krzyż Chrystusa stał się świętym znakiem w chrześcijaństwie, przedmiotem szczególnej czci i uwielbienia w rodzinie uczniów Chrystusa. Krzyż wraz z Ewangelią zabrali ze sobą uczniowie Chrystusa jako istotny element prawdy o zbawieniu świata. Krzyż znalazł się w centrum chrześcijańskiej nauki o zbawieniu.

Pierwszą teologię krzyża sformułował św. Paweł Apostoł. Przypomnijmy niektóre jego słowa o krzyżu: „Razem z Chrystusem zostałem przybity do krzyża” (Ga 2, 19); „Co do mnie, nie daj Boże, bym się miał chlubić z czego innego, jak tylko z krzyża Pana naszego Jezusa Chrystusa” (Ga 6, 14).

Zbawczy krzyż Chrystusa i prawda o nim rozeszła się ze wzgórza Golgoty na cały świat. Przed ponad tysiącem lat dotarła i do naszej Ojczyzny. Naród polski podjął adorację krzyża w modlitwach i śpiewie: „Krzyżu święty nade wszystko, drzewo przenajszlachetniejsze!”; „Krzyżu Chrystusa, bądźże pochwalony, na wieczne czasy, od nas pozdrowiony”; „W krzyżu cierpienie, w krzyżu zbawienie, w krzyżu miłości nauka”; „Zbawienie przyszło przez krzyż, ogromna to tajemnica”.

2. Krzyż w naszym codziennym życiu

Dzisiaj, w Wieli Piątek, pomyślmy nad miejscem krzyża w naszym życiu. Wskażmy na trzy główne obowiązki, jakie spoczywają na nas wobec krzyża Pana Jezusa. Pierwszym z nich jest oddawanie czci krzyżowi.

a) Oddawanie czci krzyżowi

Krzyż jako święty znak zbawienia zasługuje na szczególną cześć i uwielbienie. Wielu ludzi oddało swoje życie za wierność krzyżowi. Wrogowie chrześcijaństwa, różni oprawcy prześladowający chrześcijan, najczęściej chcieli zmusić wyznawców Chrystusa do znieważenia krzyża, by za odmowę znieważenia, mogli ich zamordować.

Drodzy bracia i siostry, bądźmy i my wielbicielami i czcicielami krzyża, gdyż krzyż jest naszą przepustką do nieba. Niech on znajduje godne miejsce w naszych mieszkaniach. Spoglądajmy na krzyż, gdy wychodzimy z domu i do domu przychodzimy. Nie wstydzmy się go ucałować rano po obudzeniu i wieczorem przed snem. Czyńmy zawsze pobożnie znak krzyża świętego przed i po jedzeniu, i przy innych okazjach.

b) Przynoszenie naszych życiowych krzyży pod krzyż Chrystusa

Nasz życiowy krzyż nazywa się cierpieniem. Może ono być fizyczne albo duchowe. Od tego nie jest wolny żaden mieszkaniec ziemi. Tym krzyżem, który dzisiaj dotyka niemal wszystkie narody świata jest pandemia koronawirusa.

Moi drodzy, pamiętajmy, że żaden krzyż nie jest ponad nasze siły. Jest wyciosany na nasze możliwości. Dlatego nie można mówić: „już nie mogę, nie wytrzymam, to już koniec!”. Przecież Apostoł Paweł powiedział: „Wszystko mogę w Tym, który mnie umacnia” (Flp 4, 13),

a także: „W moim ciele dopełniam braki udręk Chrystusa dla dobra Jego Ciała, którym jest Kościół” (Kol 1, 24).

Z naszymi krzyżami przychodźmy pod krzyż Chrystusa. W nim odnajdziemy siłę do dźwignania naszych krzyży. Nieśmy nasz krzyż z radością, bez szemrania, bez narzekania, pamiętając, że krzyż zmierza ku zmartwychwstaniu. Mądrze o tym mówią łacińskie powiedzenia: *Per crucem ad lucem* („Przez krzyż do światła”), *Per aspera ad astra* („Przez ciernie do gwiazd”).

Nieśmy nasz krzyż z Maryją. Ona towarzyszyła Synowi w drodze na Golgotę. Była razem a Nim w chwili największego cierpienia. Ona jest także blisko nas, zwłaszcza wtedy, gdy nas coś boli, gdy nam coś dolega. Ona jest jako ta matka, która nam nigdy nie umrze, która jest zawsze młoda, która się nam nigdy nie starzeje. Myślmy o Niej! Miejmy świadomość Jej obecności i Jej opieki. Maryja nigdy nie zawodzi.

c) Obrona krzyża

Moi drodzy, jesteście powołani, nie tylko do tego, aby być czciicielami krzyża Chrystusa, ale także aby być jego obrońcami. Wojna o krzyż trwa od początku chrześcijaństwa do dziś i będzie trwać nadal. Diabeł bowiem znienawidził krzyż, gdyż na nim został pokonany. Diabeł już się nie nawróci i będzie nadal beznadziejnie niszczył krzyż przez ludzi, którzy mu ulegają, którzy dają się mu opanować. Do obrony krzyża wzywał nas wielokrotnie św. Jan Paweł II.

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, niech w tegoroczny Wielki Piątek, przeżywany z krzyżem pandemii, przeniknie blask krzyża z Golgoty. Niech Krzyż Chrystusa uzdrowi ten świat w wymiarze cielesnym i duchowym. Amen.

8.

BP IGNACY DEC

GŁÓWNE WĄTKI LITURGII WIGILII PASCHALNEJ I ICH PRZESŁANIE DLA NAS

*Świdnica, 11 kwietnia 2020 r. – Homilia podczas
Liturgii Wigilii Paschalnej w katedrze świdnickiej*

Wstęp

Drodzy bracia i siostry. Najpierw zapowiem temat dzisiejszej homilii, który brzmi: Główne wątki liturgii Wigilii Paschalnej i ich przesłanie dla nas. Te wątki sprowadzimy do czterech, z pewnością najważniejszych i bardzo widocznych. Wątek pierwszy: noc paschalna i światło; wątek drugi: historia stworzenia i zbawienia w pigułce; wątek trzeci: woda i chrzest oraz wątek czwarty: Eucharystia i Maryja.

1. Wątek pierwszy: noc paschalna i światło

Drodzy bracia i siostry, w dziejach zbawienia są trzy ważne noce, o których jest mowa w Biblii. Pierwsza, chronologicznie, to noc wyjścia narodu wybranego z niewoli egipskiej. Wiemy, że faraon nie chciał wypuścić narodu izraelskiego, gdyż stanowił on dla niego tanią siłę roboczą. Pan Bóg upominał faraona przez Mojżesza i zsyłał na Egipcjan różne plagi. Każda kolejna była coraz sroższa. Ostatnią plagą było wymordowanie o północy wśród ludzi i bydła wszystkiego, co było pierworodne, poczynając od syna faraona. Dopiero wtedy faraon ustąpił i natychmiast, jeszcze tej samej nocy, kazał Izraelitom opuścić Egipt. Była to noc wyjścia narodu z niewoli, noc rozświetlona słupem ognia wskazującym kierunek drogi. Działo się w to w XIII wieku przed narodzeniem Chrystusa. Żydzi przez wieki – aż do dzisiaj – obchodzą święto Paschy na pamiątkę tamtego wyjścia z niewoli egipskiej.

Druga ważna noc w historii zbawienia, to noc betlejemska, podczas której narodził się z Maryi jako człowiek odwieczny Syn Boży, Mesjasz – Odkupiciel człowieka. Była to noc pełna światła, które jako pierwsi ujrzeli betlejemscy pasterze. Jej pamiątkę obchodzimy każdego roku w noc Bożego Narodzenia, gdy sprawujemy Mszę św. nazywaną pasterką.

I trzecia noc – to noc zmartwychwstania, też pełna światła. Dzisiaj diakon w śpiewanym Orędziu Wielkanocnym, wychwalał tę noc, „która jedyna godna była poznać czas i godzinę zmartwychwstania Chrystusa”. Dalej diakon śpiewał: „O tej to nocy napisano: a noc jako dzień zajaśnieje, oraz: noc będzie mi światłem i radością. Uświęcająca siła tej nocy, oddała zbrodnie, z przewin obmywa, przywraca niewinność upadłym, a radość smutnym, rozprasza nienawiść, usposabia do zgody i ugina potęgę”. Dzisiaj prosimy, by bohater nocy, Zmartwychwstały Pan, złamał potęgę pandemii, która dziesiątkuje nam ludzi.

Moi drodzy, patrzymy na świecę paschalną, która wśród nas płonie, a która jest symbolem zmartwychwstałego Chrystusa, który przecież nazwał się światłem świata. Moi drodzy, w tę wielkanocną noc, dajmy się oświetlić i ogrzać tym światłem, którym jest zmartwychwstały Chrystus. Dajmy się oświecić Chrystusową prawdą i miłością.

2. Wątek drugi: historia stworzenia i zbawienia w pigułce

W czytaniach dzisiejszych otrzymaliśmy jakby w pigułce historię stworzenia i historię odkupienia. Wysłuchawszy wszystkich przewidzianych czytań, uświadomiamy sobie, że jesteśmy w Bożym świecie. Ten świat jest naprawdę dobry i piękny. To ludzie go psują, zwłaszcza bezbożni, odrzucający Boga, którym się wydaje, że są panami świata, że wszystko mogą, że mogą ten świat przekształcić w raj. Ostatnie miesiące, tygodnie i dni pokazują naszą słabość. Winniśmy powrócić do Pana Boga, do oddawania Mu czci, do wypełniania Jego woli. Jezus umarł za nas, abyśmy się nawracali z naszych grzechów, z naszego nieposłuszeństwa Bogu. Sam dał nam przykład posłuszeństwa Ojcu. Przez posłuszeństwo zbawił świat. Ojciec niebieski wywyższył Go w Jego zmartwychwstaniu. Pamiętajmy, że okazywane Bogu posłuszeństwo przekształca się zawsze w Jego błogosławieństwo.

Miło nam było usłyszeć, że Bóg nas kocha, że nie zrywa z nami przymierza zawartego z nami w Krwi Chrystusa. Bądźmy i my wierni temu przymierzcu.

4. Wątek trzeci: Woda i chrzest

W liturgii Wigilii Paschalnej przewidziany jest obrzęd poświęcenia wody, która winna służyć przede wszystkim do udzielania chrztu. Woda biologiczna jest warunkiem życia w świecie. Bez niej nie ma

życia w przyrodzie. Woda nie tylko warunkuje życie biologiczne, ale także służy do oczyszczania. Przed zarażeniem koronawirusem każą nam się bronić częstym myciem rąk. Pan Jezus mówił do Samarytanki o wodzie żywej, wodzie Ducha Świętego. W sadzawkach w Jerozolimie chorzy ludzie, którzy weszli do wody, odzyskiwali zdrowie. Nieprzypadkowo Chrystus wybrał wodę do sakramentu chrztu, w którym Bóg obmywa nas z grzechu pierworodnego.

Dzisiaj św. Paweł nas poucza, że w czasie chrztu jesteśmy wyzwoleni z grzechu i że jest to zanurzenie w śmierci Chrystusa: „My wszyscy, którzy otrzymaliśmy chrzest zanurzający w Chrystusa Jezusa, zostaliśmy zanurzeni w Jego śmierć. Zatem przez chrzest zanurzający nas w śmierć zostaliśmy razem z Nim pogrzebani po to, abyśmy i my wkroczyli w nowe życie, jak Chrystus powstał z martwych dzięki chwale Ojca” (Rz 6, 3-4). To nowe życie, o którym mówi Apostoł, jest życiem w przyjaźni z Bogiem: „Tak i wy rozumieście, że umarliście dla grzechu, żyjecie zaś dla Boga w Chrystusie Jezusie” (Rz 6, 11). Nasze przejście z grzechu do życia w przyjaźni z Bogiem dokonało się najpierw w czasie naszego chrztu, a w ciągu dorosłego życia dokonuje się na nowo w sakramencie pokuty. Tego odrodzenia do życia Bożego trzeba strzec. Jest to nasze wielkanocne zadanie. Nasze normalne życie ma się toczyć w przyjaźni z Bogiem.

Drodzy bracia i siostry, ceńmy sobie godność jaką otrzymaliśmy na chrzcie świętym. Często to powtarzamy, że jest ona podstawowa, najważniejsza, ważniejsza od wszelkich stanowisk, urzędów, tytułów, odznaczeń i innych godności otrzymanych od ludzi.

Dzisiaj ważność naszego chrztu wyrazimy w obrzędzie odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych.

Kiedyś już to mówiłem, ale dzisiaj powtórzę, że w roku 2012, w Wielki Piątek, po nabożeństwie Drogi Krzyżowej o godz. 15.00, w tej katedrze, byłem świadkiem takiej oto sceny, która mnie bardzo zbudowała. Jakiś młody pan szedł od stacji do stacji Drogi Krzyżowej ze swoim kilkuletnim synkiem. Obydwaj klękali przed każdą stacją. Ojciec pokazywał palcem na obraz z cierpiącym Jezusem i tłumaczył synkowi, w jaki sposób szedł Pan Jezus na śmierć. Przy niektórych stacjach synek pytał o coś ojca. Ojciec mu wyjaśniał. Pomyślałem sobie, ten ojciec wie kim jest, wie, po co przyjął chrzest, pamięta o przyrzeczeniu ślubnym: „Czy chcecie z miłością przyjąć i po

katolicku wychować potomstwo, którym was Bóg obdarzy?”. Moi drodzy, naśladujmy takie wzory!

4. Wątek czwarty: Eucharystia i Maryja

Moi drodzy, w odczytanej dziś Ewangelii usłyszeliśmy już relację o zmartwychwstaniu Jezusa. Niech się cieszą nasze panie, wszystkie niewiasty, że to właśnie kobiety jako pierwsze przyszły do grobu i przeżyły tam dziwne zjawiska: trzęsienie ziemi, odsunięcie przez anioła kamienia zamykającego grób, lęk strażników i wyjaśnienie anioła, że Jezusa nie ma w grobie, gdyż zmartwychwstał. A potem w drodze powrotnej do domu ukazał im się sam zmartwychwstały Jezus i wysłał ich do swoich uczniów, żeby powiedziały im, co się stało.

Moi drodzy ten sam zmartwychwstały Jezus jest dziś z nami. Wszyscy potrzebujemy znaków, aby się przekonać, że On żyje także dziś. To właśnie w Eucharystii Chrystus jest najbardziej rozpoznawalny. Ona zawiera sakramentalny zapis całego dzieła zbawczego Chrystusa. Jest uobecnieniem bezkrwawym zbawczej ofiary krzyża i chrystusowego zmartwychwstania.

W czwartej części dzisiejszej liturgii Wigilii Paschalnej będziemy uczestniczyć w liturgii eucharystycznej. W niej spotkamy zmartwychwstałego Chrystusa.

Znany jest z pewnością wszystkim słuchaczom sen św. Jana Bosko (1815-1888), świętego z XIX wieku, założyciela zgromadzenia księży salezjanów. W czasie snu widział on duży statek, którym płynął papież, reprezentujący Kościół powszechny i kilkanaście mniejszych statków, które reprezentowały kościoły lokalne. Statki te zostały zaatakowane przez jakieś wrogie okręty. Zanosiło się na zatopienie wszystkich statków z papieskim na czele. Na tych zagrożonych statkach podjęto modlitwę. Jan Bosko ujrzał wysuwające się z dna morskiego dwie ogromne kolumny. Na jednej była monstrancja z Najświętszym Sakramentem, na drugiej postać Maryi. Te dwie kolumny ocaliły zagrożonych. Okręty nieprzyjaciele same nawzajem stanęły do walki i się zatopiły.

Najświętszy Sakrament i Maryja to dwa filary, które i nas bronią. Wielcy bohaterowie wiary, święci Kościoła, odznaczeni szczególnym kultem Najświętszego Sakramentu i wielką czcią Matki Bożej. Te dwa skarby mamy w naszej katedrze. Jest Najświętszy Sakrament wystawiany często do adoracji. Jest ukoronowany wizerunek Matki

Bożej Świdnickiej. Wierzmy i przychodźmy tutaj w każdym czasie: i w dniach chwały i w dniach klęski.

5. Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, z wiarą i miłością do Pana Boga przeżywajmy naszą dalszą świętą liturgię, tę chrzcielną – dziś skróconą – i tę eucharystyczną. Prośmy Chrystusa zmartwychwstałego, byśmy zachowali przyjaźń z Nim, by On dał się poznać dzisiejszemu światu, by powrócili do Niego ci, którzy Go opuścili, by Go znaleźli Ci, którzy poszukują prawdy, sprawiedliwości, miłości i szczęścia. Amen.

9.

BP IGNACY DEC

UROCZYŚĆ PAŃSKIEGO ZMARTWYCHWSTANIA W ROKU PANDEMII KORONAWIRUSA

*Świdnica, 12 kwietnia 2020 r. – Homilia podczas Mszy św.
rezurekcyjnej w katedrze świdnickiej*

Wstęp

Chrystus zmartwychwstał – prawdziwie zmartwychwstał! Tym staropolskim wielkanocnym powiedzeniem pozdrawiam serdecznie was wszystkich obecnych w naszej katedrze i łączących się z nami przez przekaz internetowy.

W dzisiejszy poranek wielkanocny, zastanówmy się, co oznacza zmartwychwstanie Chrystusa dla nas, Polaków, dla Europy i dla świata w czasie pandemii koronawirusa Covid-19. Najpierw jednak powróćmy do poranka wielkanocnego, który zaświtał w Jerozolimie na trzeci dzień po śmierci Jezusa z Nazaretu. Stamtąd bowiem rozeszła się wieść, że śmierć została pokonana, że my także zmartwychwstaniemy w naszych ciałach, które z prochu powstaną ożywione.

1. Maria Magdalena, Apostołowie: Piotr i Jan przy pustym grobie Chrystusa

Po tragicznym wydarzeniu Wielkiego Piątku, tzn. po powieszeniu Jezusa na krzyżu wśród łotrów, po szybkim pogrzebie Jezusa i sobotnim, szabatowym pobycie ciała w grobie, nadszedł pierwszy dzień tygodnia, poranek niedzielny. Wczesnym rankiem tego dnia, gdy było jeszcze ciemno, Maria Magdalena przybyła do grobu, w którym złożono Jezusa przed niespełną trzema dniami. Z pewnością chciała namaścić ciało Jezusa, gdyż w piątek nad wieczorem zachodził szabat i trzeba było pospiesznie złożyć ciało do grobu, bez dokładnego namaszczenia. Ze zdziwieniem zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Natychmiast pobiegła do uczniów: Piotra i Jana. Oni poruszeni, może nawet wstrząśnięci tą wieścią, natychmiast wyruszyli w stronę grobu. Wiedzieli dobrze, że grób był pilnowany przez strażników. Z pewnością Piotr miał świadomość swojej winy, że w czasie procesu Jezusa trzykrotnie zaparł się swego Mistrza. Wiedział jednak, że Pan wszystkim wszystko wybacza.

Drugi uczeń – Jan, był w nieco innej sytuacji niż Piotr. On patrzył na konanie Jezusa przez trzy godziny na Golgocie. Co innego jest usłyszeć – jak Piotr – że Mistrz został ukrzyżowany, a co innego patrzeć na mękę człowieka przybitego do krzyża i przeżywać ją razem z Nim i zobaczyć na końcu, jak żołnierz przebija Jego bok, z którego wypływa krew i woda. Dla Jana wiadomość, że grób jest pusty, była również wielkim wyzwaniem, dlatego obydwaj poszli do grobu, by zobaczyć co się naprawdę wydarzyło. Jan jako młodszy przybiegł pierwszy, zczekał jednak na starszego Piotra. Uznał, że Piotr ma prawo pierwszeństwa w stwierdzaniu tak doniosłych faktów. Piotr po wejściu do grobu „ujrzał leżące płótna oraz chustę, która była na Jego głowie, leżącą nie razem z płótnami, ale oddzielnie zwiniętą na jednym miejscu” (J 20, 6-7). Te szczegóły świadczą, że Jezusa nie mógł nikt wykraść, bo nieboszczyka nie wykrada się bez szat, bez odzienia.

Po tym zdarzeniu nastąpiły wielokrotne spotkania i rozmowy ze zmartwychwstałym Chrystusem, tak iż wielu powtarzało: „Pan rzeczywiście zmartwychwstał” (Łk 24, 34). Zaś w domu Centuriona w Cezarei Piotr złożył takie świadectwo: „Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego zmartwychwstaniu” (Dz 10, 40-41).

To świadectwo pierwszych uczniów o pustym grobie i o ukazaniu się Chrystusa zmartwychwstałego zostało przekazane przez Apostołów Kościołowi i od tamtego czasu jest nadal przekazywane z pokolenia na pokolenie. My przyjęliśmy to świadectwo dzisiaj od naszych poprzedników w wierze i składamy je przed dzisiejszym światem.

2. Wymowa faktu zmartwychwstania Chrystusa

Chrystus swoim zmartwychwstaniem uwierzytelnił całe swoje posłannictwo, swoje słowa i czyny. Jego zmartwychwstanie oznacza, że ostateczne słowo należy do prawdy i do miłości, a nie do kłamstwa, zła i grzechu. Zmartwychwstanie Jezusa potwierdza zasadę, że kto się uniża zostaje wywyższony, a kto się wywyższa będzie poniżony. Potwierdza także inną zasadę, że do chwały, do zwycięstwa idzie się przez cierpienie. Zmartwychwstanie Chrystusa zapowiada także nasze przyszłe zmartwychwstanie, a więc, że nasza egzystencja jest nieutralna, że życie nasze w chwili śmierci zmienia się, ale się kończy, że przez śmierć przechodzimy z życia do życia. Jezus powiedział: „To bowiem jest wola Ojca mego, aby każdy, kto widzi Syna i wierzy w Niego, miał życie wieczne. A Ja go wskreszę w dniu ostatecznym” (J 6, 40). W dziejach świata nikt takiej obietnicy ludziom nie składał, tylko Ten, który przed wskrzeszeniem swego przyjaciela Łazarza, powiedział do jego siostry Marty, gdy ta ubolewała, że przybył z pomocą za późno: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki” (J 11, 25-26).

Zmartwychwstanie Chrystusa jest dla nas wezwaniem, abyśmy szukali tego, co w górze, abyśmy doświadczali obecności Jezusa zmartwychwstałego wśród nas w naszej codzienności i abyśmy życie ziemskie przeżywali w perspektywie życia wiecznego.

3. Przesłanie zmartwychwstania Chrystusa dla Europy i świata

Popatrzmy, w jakiej sytuacji społeczno-kulturowej przeżywamy tegoroczne Święta Wielkanocne. Zanim wskażemy na najnowsze zagrożenie Europy i świata przez pandemię koronawirusa Covid-19, zauważmy wcześniejsze procesy w życiu społecznym w kręgu kultury euroatlantyckiej, które są zagrożeniem dla naszej cywilizacji europejskiej. Oto Europa zachodnia rezygnuje z publicznego przyznawania

się do chrześcijaństwa i z publicznego wyznawania wiary, żeby nie urażać uczuć religijnych muzułmanów i ateistów. Pod taką zasłoną kryje się programowa ateizacja życia publicznego, która ogromnie rujnuje kulturę naszego Starego Kontynentu. Wytworzono samobójczą wręcz nienawiść do wszystkiego, co tradycyjnie europejskie, przede wszystkim do katolicyzmu i tradycji narodowych. Do Europy spod znaku nowej lewicy islamiści nie czują nic innego poza pogardą. Ta pogarda wyraża się między innymi w zamachach terrorystycznych i w innych formach agresji. Czas pokazuje, że nie wystarczy twarda polityka wobec świata Islamu. Potrzeba przede wszystkim duchowego odrodzenia, potrzeba duchowego zmartwychwstania Europy. Europa gardząca chrześcijaństwem skazuje siebie na zagładę i stwarza niebezpieczeństwo upadku cywilizacji łaćńskiej. Decydenci Unii Europejskiej uważają, że Bóg jest im niepotrzebny do stworzenia jednego superpaństwa na naszym kontynencie. W wielu krajach Europy Zachodniej prezentuje się fałszywą wizję historii. Naucza się, że cywilizacja w Europie pojawiła się dopiero w wyniku rewolucji francuskiej – pod koniec XVIII wieku, a to, co działo się wcześniej, było pokłosiem ciemnego Średniowiecza. Tymczasem prawda jest inna. Rzetelni historycy informują, że europejska nauka rodziła się i rozwijała na średniowiecznych uniwersytetach katolickich. Kościół nauczył Europę czytać i pisać. Stał się promotorem nie tylko nauki, kultury, ale także gospodarki, szpitalnictwa i opieki nad chorymi, ubogimi i bezdomnymi. Chrześcijaństwo zawsze broniło życia, zwłaszcza w fazie prenatalnej i końcowej, przez co się narażało i ciągle się naraża na ataki ze strony feministek i innych ugrupowań proaborcyjnych. Chrześcijaństwo promowało i nadal promuje godność człowieka jako osoby. Wbrew temu, co dziś oficjalnie się mówi, coraz bardziej kuleje zachodnia demokracja. Do rangi bożka urasta stosowanie się do poprawności politycznej. Demokracja w nowym liberalnym wydaniu zapomina o wartościach, a Ojciec Święty Jan Paweł II wielokrotnie przestrzegał, że demokracja bez wartości staje jawnym czy też zakamuflowanym totalitaryzmem. Coraz częściej zauważamy, że parlamenty krajowe mogą głosować i decydować o sprawach zupełnie drugorzędnych, natomiast naprawdę ważne decyzje zapadają gdzie indziej, w jakichś wąskich gremiach. Oficjalna ideologia wmawia ludziom, że mają być Europejczykami, a nie myśleć w kategoriach narodowych. Wmawiają ludziom, że są przede wszystkim obywatelami

Europy i świata. Niepokojące jest to, że za tymi wskazaniami stoi humanizm ateistyczny i materialistyczny, który promują liderzy unijni i który coraz mocniej narzucają państwom członkowskim. Ta nowa ideologia jest czymś na kształt pseudo religii opartej na mitach. Jakie są to mity? Wymieńmy dla przykładu niektóre z nich: mit równości małżeństwa tradycyjnego z parami tej samej płci czy mit wiary we wszechmoc nauki. Mówi się, że nauka zbawi nas i świat, który nas otacza, niepotrzebny jest żaden Bóg. Człowiek jest w stanie zbawić samego siebie. Kolejny mit, to głoszenie negacji ludzkiej duszy i negacji sumienia, a więc propagowanie fałszywego wizerunku człowieka, co ma fatalne konsekwencje we wszystkich dziedzinach kultury oraz życia społeczno-politycznego i gospodarczego. W związku z tym nagłaśnia się tezę, że poczucie winy jest neurozą, chorobą psychiczną, z której trzeba się leczyć. Funkcjonuje w związku z tym mit o bezgrzeszności człowieka. Dochodzą do nas informacje z Zachodu, że wielu psychiatrów i psychologów, którzy w młodości byli osobami wierzącymi, straciło wiarę pod wpływem nagłaśniania tych mitów.

Przytoczone tu postawy myślowe, lansowane ideologie i utopie roztrzaskują się w obliczu obecnej pandemii, koronawirusa Covid-19. Upada mit o wszechpotężde nauki i techniki. Nasz Stary Kontynent okazuje się bezsilny nie tylko wobec fali migracji, która pogłębia proces islamizacji tej części świata, ale także wobec zagrożenia jakie stworzyła pandemia koronawirusa. Widzimy, że wszystkie państwa są bezsilne na atak niewidzialnego, ukrytego wroga naszego zdrowia i życia. W wyniku panującej pandemii rozpościera się przed nami widmo kryzysu gospodarczego. Pierwsze miesiące obecnego kryzysu wyraźnie pokazują, jak ważny jest przede wszystkim potencjał narodowy a nie unijny.

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, w takim świecie przypadło nam być dzisiaj świadkami Chrystusa zmartwychwstałego. Nie lękajmy się jednak. Chrystus jest z nami, jest w naszej codzienności. Kiedy trzeba będzie, to poda nam rękę. Wierzmy w Jego miłość do nas i ufajmy Mu. Pamiętajmy jednak, że zmartwychwstały Chrystus liczy na nas. To od nas w dużej mierze zależy czy będzie On znany w dzisiejszym świecie, czy będzie obecny w życiu publicznym. Bądźmy zatem odważnymi Jego świadkami. Na Jego Ewangelii budujemy nasze życie osobiste, rodzinne i narodowe. Świat z Jezusem Chrystusem ma przyszłość!

Panie Jezu Chryste, stajemy dzisiaj z pierwszymi uczniami przy Twoim pustym grobie. Ten pusty grób odkryty w poranek wielkanocny zrobił na uczniach wielkie wrażenie. Chcemy i my dziś ulec temu wrażeniu, chcemy nową wiarą uwierzyć, że zmartwychwstałeś i jesteś wśród nas i jesteś na świecie. Nie wszyscy w Ciebie wierzą i nie wszyscy Cię kochają. Już tyle razy chciano Cię wypędzić z naszej ziemi, z Twojej ziemi. I dzisiaj widzimy tych, którzy walczą z Tobą, nie wierzą w Twoje zmartwychwstanie i chcą Cię zepchnąć na margines historii. Prosimy dziś Cię, uwolnij nas od różnych lęków. Pomnażaj naszą przytłumioną radość. Wyprowadź nas z pandemii koronawirusa. Wspomagaj służbę zdrowia. Daj nam Cię rozpoznawać przy łamaniu Chleba w naszych świątyniach. Przymnóż nam wiary, nadziei i miłości, abyśmy byli dzisiaj jak najlepszymi świadkami Twego zmartwychwstania. Amen.

10.

BP IGNACY DEC

WIELKANOCNA PAMIĘĆ O BOHATERACH

Świdnica, 13 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w kościele Krzyża Świętego w Świdnicy, w Poniedziałek Wielkanocny, w Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej

Wstęp

Czcigodny księżu doktorze Radosławie, dyrektorze naszej diecezjalnej Caritas; wszyscy bracia kapłani oraz wierni świeccy i łączący się z nami poprzez przekaz internetowy, bracia i siostry w Chrystusie. Przeżywamy drugi dzień Świąt Wielkanocnych, Poniedziałek Wielkanocy. W tym roku jest to dzień 13 kwietnia, który w Polsce jest Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Dnia 10 kwietnia minęła dziesiąta rocznica katastrofy smoleńskiej. Z tej racji, że w tym roku dzień ten wypadł w Wielki Piątek, dlatego w dzisiejszej Eucharystii polecimy wszystkie ofiary zarówno zbrodni katyńskiej, dokonanej przed osiemdziesięcioma laty przez Sowietów, jak i ofiary katastrofy

smoleńskiej sprzed dziesięciu lat. Katastrofa smoleńska miała miejsce w sobotę, w wigilię Niedzieli Bożego Miłosierdzia, w piątą liturgiczną rocznicę śmierci św. Jana Pawła II. Tragedia wydarzyła się w siedemdziesiątą rocznicę zbrodni katyńskiej na tej samej ziemi, gdzie byli mordowani ongiś nasi ojcowie i bracia, wspaniali synowie Kościoła i Ojczyzny, niezłomni obrońcy niepodległości.

W obecnej homilii refleksję historyczno-patriotyczną poprzedzimy refleksją biblijno-liturgiczną.

1. Wielkanocne spotkanie zmartwychwstałego Chrystusa z niewiastami i początek walki z prawdą o zmartwychwstaniu

Wedle przekazów czterech Ewangelii pierwszymi osobami, które odkryły pusty grób Jezusa i którym jako pierwszym ukazał się zmartwychwstały Chrystus, były niewiasty. Były to: Maria Magdalena i druga Maria, matka Jakuba. One jako pierwsze o świcie, w niedzielę po szabacie, przyszły do grobu, by dokonać namaszczenia straconego na krzyżu i złożonego do grobu ciała Jezusa. Tam przy grobie miało miejsce trzęsienie ziemi. Anioł z nieba odsunął kamień grobowy i po chwili przemówił do niewiast: „Wy się nie bójcie! Gdyż wiem, że szukacie Jezusa Ukrzyżowanego. Nie ma Go tu, bo zmartwychwstał, jak zapowiedział. Przyjdźcie zobaczcie miejsce, gdzie leżał. A idźcie szybko i powiedzcie Jego uczniom: Powstał z martwych i oto udaje się przed wami do Galilei. Tam Go ujrzycie. Oto, co wam powiedziałem” (Mt 28, 5-7). Kiedy niewiasty pospiesznie oddaliły się od grobu i pobiegły do uczniów, sam Jezus stanął przed nimi i powiedział: „«Witajcie». One podeszły do Niego, objęły Go za nogi i oddały Mu pokłon. A Jezus rzekł do nich: «Nie bójcie się! Idźcie i oznajmijcie moim braciom: niech udadzą się do Galilei, tam Mnie zobaczą»” (Mt 28, 9-10). Pan Jezus zlecił im misję ewangelizacyjną, którą do dziś zleca każdemu ochrzczoneму.

Ewangelia dzisiejsza opowiada także o tym, co działo się dalej w Jerozolimie, jak zareagowali na wieść o zmartwychwstaniu arcykapłani, przeciwnicy Jezusa. Co dziwne, oni natychmiast uwierzyli, łatwiej niż niektórzy uczniowie Jezusa. Natychmiast podjęli działania: wezwali żołnierzy, dali im sporo pieniędzy i nakazali im kłamać, że ciało Jezusa zostało z grobu wykradzione w nocy, gdy oni spali. Tak to już w Jerozolimie, w sam dzień zmartwychwstania, zaczęła

się walka z prawdą o zmartwychwstaniu i ta walka trwa do dzisiaj. I z pewnością trwać będzie nadal, bo choć szatan na krzyżu został przez Chrystusa pokonany, to jednak nie został unicestwiony.

2. Walka z prawdą o zbrodni katyńskiej

Drodzy bracia i siostry, wiemy, że prawda o zmartwychwstaniu jest fundamentalną prawdą dla chrześcijaństwa. Na niej stoi nasza religia. W Pierwszym Liście do Koryntian św. Paweł dobitnie napisał: „A jeżeli Chrystus nie zmartwychwstał, daremne jest nasze nauczanie, próżna jest także wasza wiara” (1 Kor 15, 14). W trosce o prawdę o zmartwychwstaniu Chrystusa zawiera się w jakimś sensie troska o wszelką prawdę, także o prawdę historyczną, a dziś mówimy – o prawdę dotyczącą zbrodni katyńskiej. Przypomnę, że zbrodnią katyńską określamy mord popełniony wiosną 1940 roku przed funkcjonariuszy sowieckiego NKWD na Polakach więzionych w obozach specjalnych w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz w więzieniach na dawnych Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej, włączonych po agresji 17 września 1939 roku do ZSRS. Dnia 13 kwietnia 1943 r. Niemcy podali w berlińskim radiu komunikat o odkryciu w lesie katyńskim masowych grobów polskich oficerów. Dwa dni później sowiecka „Prawda” i moskiewskie radio, dla ukrycia swojej odpowiedzialności za śmierć Polaków, popełnieniem tej zbrodni w 1941 roku obarczyło Niemców. Tak narodziło się kłamstwo katyńskie, trwające prawie pół wieku. Zdumiewać musi zdolność sowieckich oprawców do wciągnięcia w swoje kłamstwo wolnego świata. Ten wolny świat w „imię demokracji” wolał milczeć o Katyniu. Prawda o Katyniu leżała w grobie 50 lat. Dopiero 13 kwietnia 1990 r., a więc 30 lat temu, wydane zostało w Moskwie oficjalne oświadczenie, w którym potwierdzona została odpowiedzialność NKWD za wymordowanie Polaków wiosną 1940 roku. Jeszcze tego samego dnia strona polska otrzymała pierwszą partię dokumentów dotyczącą polskich jeńców wojennych w ZSRS. Trwają dalsze pertraktacje, by zbrodnię katyńską lepiej poznać i godnie upamiętnić. W 2007 roku, aby oddać hołd zamordowanym, Sejm RP ustanowił dzień 13 kwietnia Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

3. Walka o prawdę dotyczącą katastrofy smoleńskiej

Drodzy bracia i siostry, na tej Eucharystii do modlitwy za ofiary zbrodni katyńskiej dołączamy także ofiary katastrofy polskiego

samolotu z 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem. Przypomnę, że nasza delegacja państwowa na czele z panem prezydentem Lechem Kaczyńskim udała się wtedy samolotem do Katynia, by uczcić siedemdziesiątą rocznicę tamtej haniebnej zbrodni i oddać cześć naszym narodowym bohaterom, tam, gdzie zginęli. Niestety, samolot z delegacją nie doleciał na tę uroczystość. W katastrofie lotniczej na lotnisku w Smoleńsku zginęła para prezydencka i 94 osoby, elita naszego państwa i Narodu.

Drodzy bracia i siostry, nie będę wymieniał tych osób. Przytoczę tylko dwa świadectwa o naszym prezydencie Lechu Kaczyńskim, jakie złożyli: prof. Michał Kleiber, ówczesny prezes Polskiej Akademii Nauk i bp Jan Zając, wówczas kustosz Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach. Pierwszy z nich wyznał, że prezydent Lech Kaczyński był nadzwyczaj dobrym człowiekiem i wielkim patriotą. Kochał Polskę. Chciał, by rosła w siłę duchową i materialną. Nie potrafił być nieszczerym, co bardzo rzadko zdarza się politykom, gdyż wielu z nich co innego mówi, co innego myśli, a jeszcze co innego czyni. Prezydent Kaczyński odznaczał się nadzwyczajną prawością. Był zakochany w dziejach Polski, w polskiej kulturze. Był dumny z naszych świętych, z naszych narodowych bohaterów, wieszczów, pisarzy, twórców kultury. Dbał o to, by w Polsce żyło się nam lepiej. Wiemy, że nie wszystko było w jego mocy, ale co mógł, to w tej mierze czynił, by Polacy dobrze się czuli w swoim ojczystym domu. Niestety, był za to przez niektórych polityków i dziennikarzy krytykowany, a nawet ośmieszany.

Druga wypowiedź, którą chcę przytoczyć, pochodzi od bpa Jana Zająca. Dnia 10 kwietnia 2010 roku, gdy byliśmy z pielgrzymką w Łagiewnikach, by podziękować za trzyletnią diecezjalną peregrynację Obrazu Jezus Miłosiernego w naszej diecezji, w rozmowie z nami wyznał, że pan prezydent Lech Kaczyński, gdy przybywał do Sanktuarium, to zwykle przystępował do spowiedzi, żeby móc podczas Eucharystii przyjąć Komunię św. Nie wszyscy o tym wiedzieli. Prezydent nie afiszował się, nie czynił tego na pokaz, ale widać było, że Bóg jest mu potrzebny, aby on jako głowa państwa, mógł lepiej służyć Narodowi. Jako prezydent szanował pasterzy Kościoła. Z wielkim szacunkiem odnosił się do Księdza Prymasa Józefa Glempa, do biskupów, do kapłanów, do sióstr zakonnych.

Wiele dobrych słów można by też powiedzieć o pozostałych ofiarach tej największej w powojennych dziejach lotniczej katastrofy.

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, każda śmierć, a zwłaszcza śmierć tragiczna, jest wielką katechezą, nie dla umarłych, ale dla żywych, czyli dla nas. Jest wielką potrzebą, abyśmy tę katechezę – jako Naród – dobrze rozumieli i wyciągali z niej właściwe wnioski. Jest nam potrzebna klarowna prawda o naszych narodowych dziejach, prawda o Polsce, o Narodzie, o Kościele, o życiu. Tak wiele lat trzeba było walczyć o prawdę o Katyniu. Dzisiaj walczymy o prawdę o Smoleńsku. Pamiętajmy jednak, że warunkiem przyjęcia pełnej prawdy o człowieku jest przyjęcie prawdy o zmartwychwstaniu Chrystusa i o naszym zmartwychwstaniu. Prośmy w tej Eucharystii zmartwychwstałego Chrystusa, aby ofiary Katynia, ofiary katastrofy smoleńskiej i ofiary pandemii koronawirusa, uczynił uczestnikami swego zmartwychwstania. Amen.

11.

BP IGNACY DEC

WYRÓŻNIENIE MARII MAGDALENY

*Świdnica, 14 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w katedrze
świdnickiej podczas Mszy św. ku czci Matki Bożej Świdnickiej
we wtorek wielkanocny*

Wstęp

Drodzy bracia i siostry, czciciele Matki Bożej Świdnickiej. Ewangelię dzisiejszą czytamy przynajmniej dwa razy w roku: we wtorek wielkanocny i także w święto św. Marii Magdaleny, które obchodzimy każdego roku 22 lipca. Jest to Ewangelia wielkanocna opowiadająca o zjawieniu się Jezusa zmartwychwstałego Marii Magdalenie w poranek wielkanocny. Zapytajmy, czym było to wydarzenie dla samej Marii Magdaleny i jakie przesłanie zawiera ono dla nas?

1. Maria Magdalena w dniu zmartwychwstania Jezusa

Moi drodzy, dzisiejsza Ewangelia opisuje drugie przyjście Marii Magdaleny do grobu Pana Jezusa. O pierwszym przyjściu usłyszeliśmy

w poniedziałek wielkanocny. Wtedy była przy grobie razem z Marią, matką Jakuba, a św. Marek ewangelista wymienia jeszcze niewiastę Salome. One były świadkami trzęsienia ziemi. Najpierw ukazał się im anioł, który im powiedział, że Jezus zmartwychwstał, a potem gdy były w drodze z tą wiadomością do uczniów, sam Jezus im się ukazał i sam ponowił prośbę, by niewiasty zaniósły wiadomość o Jego zmartwychwstaniu do uczniów. Maria Magdalena z niewiastami wykonała to polecenie i pełna żalu, rozplakana przyszła po raz drugi do grobu. Musiała się wiele modlić, bo zobaczyła w grobie dwóch aniołów. Jest mało prawdopodobne, żeby aniołowie ukazali się jakimś człowiekowi, który się nie modli. Aniołowie weszli w dialog z zapłakaną Magdaleną i po chwili sam Jezus stanął przed nią. Nie poznała Go. Myślała, że to ogrodnik. Prosiła, by jej powiedział, co się stało z ciałem Jezusa? Gdy Jezus zwrócił się do niej, wymawiając jej imię, wtedy ona rozpoznała swego Mistrza. Ponownie otrzymała misję, żeby pójść do uczniów z wiadomością, że On ukrzyżowany i złożony w grobie, zmartwychwstał.

Zastanówmy się, jakie przesłanie ma dla nas chrystofania wielkanocna będąca udziałem Marii Magdaleny.

2. Przesłanie chrystofanii Marii Magdalenie

Gdy zastanawiamy się nad przesłaniem chrystofanii Marii Magdalenie, możemy wysnuć takie oto wnioski:

Po pierwsze: zadziwiające jest to, iż zmartwychwstały Chrystus, jeszcze przed ukazaniem się Apostołom, najpierw się ukazał niewiastom, w tym aż dwa razy Marii Magdalenie, jako pierwszym z ludzi. Trzeba powiedzieć, że była to wyraźna promocja niewiast i zaangażowanie ich w dzieło ewangelizacji. W dziejach chrześcijaństwa mieliśmy wiele wspaniałych niewiast oddanych całkowicie Bogu i Kościołowi.

Po drugie: Maria Magdalena, która była publiczną grzesnicą, opętana przez siedem złych duchów, które z niej wyrzucił Jezus, darzyła potem Jezusa niezwykłą miłością. Była niewiastą, która poszła za Jezusem na Kalwarię. Tam była świadkiem Jego konania i śmierci. Jest ona dla nas przykładem, że człowiek prawdziwie nawrócony, może uczynić wiele dobra dla Kościoła.

Spośród ludzi o niełatwych życiorysach wymieńmy jeszcze – dla przykładu – Szawła z Tarsu, który niszczył Kościół Chrystusa w załączku, zamykając chrześcijan do więzień. Gdy usłyszał głos Chrystusa

pod Damaszkiem: „Szawle, Szawle, dlaczego Mnie prześladujesz?” (Dz 9, 4b), przeobraził się w Pawła, w Apostoła Narodów.

Wspomnijmy także żyjącego na początku V wieku Augustyna, który w pierwszym etapie życia był grzesznikiem i poszukiwaczem prawdy. Gdy po latach, pod wpływem modlitwy swojej matki Moniki, odnalazł prawdę w Jezusie i przyjął chrzest, stał się wielkim pastorem, teologiem starożytnego Kościoła.

Wymieńmy jeszcze dwie osoby z czasów nam współczesnych. Najpierw przywołajmy postać prof. Bogdana Chazana, który jest lekarzem ginekologiem i który przeprowadzał aborcje. Potem się nawrócił się i dzisiaj jest czołowym obrońcą życia dzieci nienarodzonych. Drugą postacią jest Ali Johnson, kobieta, która była szefową kliniki aborcyjnej, nawróciła się po tym, gdy pewnego dnia zobaczyła, jak zachowuje się dziecko w łonie matki podczas aborcji. Jest bohaterką antyaborcyjnego filmu „Nieplanowane”. Dzisiaj jeździ po świecie, zwalcza aborcję, broniąc życia nierodzonych.

Zakończenie

Prośmy Matką Najświętszą, naszą Świdnicką Panią o to, abyśmy, patrząc na Marię Magdalenę, obierali drogę żalu i zaufania w moc Ducha Świętego. Prośmy Maryję, by wstawiała się za nami o oddalenie pandemii koronawirusa Covid 19. Amen.

12.

BP IGNACY DEC

DZIĘKUJECIE PANU, BO JEST MIŁOSIERNY

*Świdnica, 19 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona
w katedrze świdnickiej w Niedzielę Miłosierdzia Bożego*

Wstęp

Czcigodni bracia kapłani, drodzy bracia i siostry obecni tu w katedrze i łączący się z nami przez przekaz internetowy. Dziś w naszej diecezji czytany jest mój ostatni List pasterski, jako że w nadchodzącym tygodniu nastąpi kanoniczne objęcie urzędu biskupa

świdnickiego przez nowego pasterza przysłanego nam przez Ojca Świętego Franciszka. Jak już wiemy, jest nim Marek Mendyk, dotychczasowy biskup pomocniczy diecezji legnickiej. Tekst Listu jest dostępny na stronie internetowej, dlatego teraz będzie zwykła homilia na temat Bożego Miłosierdzia, jako że od roku 2000 druga Niedziela Wielkanocy na życzenie samego Pana Jezusa, wyrażone przez św. Faustynę, została ustanowiona przez papieża Jana Pawła II jako Niedziela Miłosierdzia Bożego. W homilii najpierw nawiążemy do dzisiejszej Ewangelii, a następnie popatrzymy na nas ludzi jako tych, którzy zostali obdarzeni Bożym miłosierdziem i zarazem wezwani do bycia miłosiernymi wobec naszych bliźnich.

1. Wielkanocne dary Zmartwychwstałego Chrystusa

Ewangelia dzisiejsza opowiada o spotkaniu Jezusa zmartwychwstałego ze swoimi uczniami w Wieczerniku w Jerozolimie. Miało to miejsce w niedzielny wieczór, już po ukazaniu się Zmartwychwstałego niewiastom, Marii Magdalenie, Szymonowi Piotrowi i dwom uczniom w drodze do Emaus. Zmartwychwstały Jezus przyszedł do swoich uczniów nie po to, aby wyrzucać im, że Go zdradzili i zostawili w czasie męki i śmierci, ale żeby potwierdzić, że zmartwychwstał, jak wcześniej zapowiadał, że nie zakończył swojej misji na krzyżu i w grobie, jak tego chcieli Żydzi. Chrystus przyszedł do swoich nie z pretensjami, ale z darami. Przypomnijmy, jakie to były dary.

Pierwszy dar, to dar pokoju. Jezus dwukrotnie na powitanie pozdrowił uczniów słowami: „Pokój wam” (J 20, 19-21), co można rozumieć: nie lękajcie się, nie bójcie się, zmartwychwstałem, żyję, jesteście i będziemy znowu razem.

Drugi dar, to dar miłosierdzia. Po obdarowaniu pokojem, Jezus tchnął na uczniów i przekazał im dar miłosierdzia. Powiedział: „Weźmijcie Ducha Świętego. Którym grzechy odpuscicie, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20, 22-23), co trzeba rozumieć: przekazujcie moje miłosierdzie tym, którzy przyjdą do was i powiedzą, że wierzą we Mnie, że Mnie kochają, że wiedzą, za kogo umarłem, czym była moja śmierć na krzyżu. Jednajcie ludzi z Bogiem, zdejmujcie ciężary, jakie ludzie nakładają na siebie przez popełnione grzechy. Jakże wspaniały to dar! Wszyscy zazналиśmy tego daru już tyle razy w naszym życiu, kiedy przyjmowaliśmy Boże przebaczenie.

Trzeci z kolei dar, to dar wiary przekazany przede wszystkim niewiernemu Tomaszowi. W czasie pierwszego wielkanocnego spotkania z Apostołami nie było Tomasza. Gdy Jezus odszedł, uczniowie pochwalili się mu, że widzieli Pana. Tomasz odpowiedział „Jeżeli na rękach Jego nie zobaczę śladu gwoździ i nie włożę palca mego w miejsce gwoździ, i ręki mojej nie włożę w bok Jego, nie uwierzę” (J 20, 25). Po ośmiu dniach Jezus przyszedł powtórnie do uczniów. Podszedł do Tomasza i powiedział: „Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włoż ją do mego boku, i nie bądź niedowiarkiem, lecz wierzącym” (J 20, 27). Jaka była Jego reakcja? Tomasz uwierzył i wyznał: „Pan mój i Bóg mój” (J 20, 28). Wówczas usłyszał od Mistrza: „Uwierzyłeś dlatego, że Mnie ujrzałeś? Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” (J 20, 29).

Z racji dzisiejszej Niedzieli Miłosierdzia Bożego zatrzymajmy się nad właśnie darem Bożego miłosierdzia.

2. Jako obdarzeni Bożym miłosierdziem

Najpierw zauważmy, że przymiot Bożego miłosierdzia nie jest możliwy do odkrycia czystym rozumem, w oparciu o naturalne zdolności poznawcze człowieka. Został on przez Boga objawiony. Bóg po prostu przedstawił się nam w historii jako Bóg, Ojciec miłosierny. Jego miłosierdzie w dziejach świata objawiło się w dziele stworzenia, w dziele wcielenia Syna Bożego i w Jego dziele odkupienia.

Z Pisma Świętego dowiadujemy się, że świat nie wziął się sam ze siebie, ale został stworzony przez Boga. Wszelkie stworzenie ma swój początek w Bogu, który stworzył ten świat z miłości. Jego miłość do świata, z chwilą, gdy człowiek popełnił grzech, gdy sprzeciwił się prawu danemu przez Boga, przybrała kształt miłosierdzia. Pan Bóg bowiem nie odwrócił się od niego, ale właśnie odtąd obdarzał go już miłością miłosierną, czyli miłosierdziem. Także nasze zaistnienie na tym świecie przypisujemy Bogu. To On nas chciał mieć i dlatego jesteśmy. Dlatego słowo „żyję”, „istnieję” należy tłumaczyć „jestem kochany”, „jestem kochana” – przez kogo? Najpierw przez Boga, a dopiero potem przez ludzi: mamę, tatę. czy potem w życiu także przez innych ludzi.

Drugim, bardzo widocznym etapem objawienia się Boga w Jego miłosierdziu, jest wcielenie Syna Bożego i Jego zamieszkanie w ludzkiej postaci na ziemi. Przyjście Chrystusa na świat jest rzeczywiście szczególnym znakiem i przejawem miłosierdzia Boga wobec świata.

Sam Chrystus powiedział do Nikodema: „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne” (J 3, 16).

Trzecim etapem objawienia się Bożego Miłosierdzia jest dzieło odkupienia. W Prologu Ewangelii według św. Jana czytamy słowa: „Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli, dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi” (J 1, 12), zaś w Liście św. Pawła do Tytusa znajdujemy słowa: „Z miłosierdzia swego zbawił nas przez obmycie odrażdżające i odnawiające w Duchu Świętym, którego wylał na nas obficie przez Jezusa Chrystusa, Zbawiciela naszego, abyśmy, usprawiedliwieni Jego łaską, stali się w nadziei dziedzicami życia wiecznego” (Tt 3, 5-7). To Boże miłosierdzie, wyrażające się w zbawieniu człowieka, wychwala Jan Paweł II w encyklice *Dives in misericordia*, mówiąc o miłosierdziu objawionym w krzyżu i zmartwychwstaniu.

3. Jako wezwani do okazywania miłosierdzia

W Piśmie Świętym jest tak wiele wezwań do okazywania miłosierdzia względem drugich. Jest to najlepsza odpowiedź na dar miłosierdzia przyjmowany od Boga. Oto kilka tekstów: „Bądźcie miłosierni, jak Ojciec wasz jest miłosierny” (Łk 6, 36); „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5, 7); „Chcę raczej miłosierdzia niż ofiary” (Mt 9, 13; 12, 7); „Bądźcie nawzajem dla siebie dobrzy i miłosierni” (Ef 4, 32); „Obleczcie się w serdeczne miłosierdzie” (Kol 3, 12).

Do okazywania i czynienia miłosierdzia Kościół wzywał ludzi w każdym pokoleniu. I nie tylko wzywał, ale pełnił czyny miłosierdzia: zakładał szpitale, sierocińce, przytułki, ochronki dla sierot, dla biednych, opuszczonych, bezdomnych. W czasach najnowszych Ewangelie miłosierdzia tak często przypominał Jan Paweł II. Szczególnie zachęty do pełnienia dzieł miłosierdzia otrzymaliśmy w sierpniu 2002 roku, w czasie ostatniej pielgrzymki do Ojczyzny. 18 sierpnia 2002 r. Jan Paweł II, w czasie Mszy św. na Krakowskich Błoniach powiedział: „Człowiek dociera do miłosiernej miłości Boga, do Jego miłosierdzia o tyle, o ile sam przemienia się wewnątrz w duchu podobnej miłości w stosunku do bliźnich [...] Niech orędzie o Bożym miłosierdziu zawsze znajduje odbicie w dziełach miłosierdzia ludzi”¹.

¹ Jan Paweł II, *Bądźmy świadkami miłosierdzia*, „L'Osservatore Romano” XXIII (2002) nr 9 (246) s. 21.

Owo świadczenie miłosierdzia w dzisiejszym świecie, do którego wzywa nas Ojciec Święty, może wyrażać się w potrójnej formie: w czynie, słowie i modlitwie.

a) Miłosierdzie okazywane w czynach

Miłosierdzie wyrażane w czynach jest podstawową, najważniejszą formą świadczenia miłosierdzia. Kościół od wieków zachęcał do pełnienia uczynków miłosierdzia. W dawnym katechizmie były wyróżniane uczynki miłosierne względem duszy i uczynki miłosierne względem ciała. One wcale się nie zestarzały; przypomnijmy je sobie. Uczynki co do duszy to: grzesznych upominać, nieumiejętnych pouczać, wątpiących dobrze radzić, strapionych pocieszać, krzywdy cierpliwie znosić, urazy chętnie darować, modlić się za żywych i umarłych; zaś uczynki miłosierne co do ciała, to: łaknących nakarmić, pragnących napić, nagich przyodziać, podróżnych w dom przyjąć, więźniów pocieszać, chorych nawiedzać, umarłych grzebać. Był może, że z wyliczonych ludzie najbardziej jeszcze praktykują ten ostatni: umarłych grzebać, a przecież wszystkie są ważne i aktualne.

b) Miłosierdzie wyrażane w słowach

Ludzkie słowo może być też bardzo skutecznym i doniosłym sposobem okazywania i głoszenia miłosierdzia. Nasze słowo może być przecież nie tylko nośnikiem prawdy, ale także miłości. W duchu miłosierdzia chrześcijańskiego możemy poprzez nasze słowo nieść miłość, w formie pocieszania, podnoszenia na duchu, w formie udzielania dobrych rad, także w formie przebaczenia tym, którzy przeciw nam zawinili. Możemy sobie przypomnieć ludzi, którzy nas pocieszali w naszych utrapieniach, którzy nas podnosili na duchu, gdyśmy byli przywaleni jakimś nieszczęściem. Gdy ktoś nam przychodzi z pomocą w ciężkiej sytuacji życia, to jakby zabłysło nam światło słońca. Cenimy sobie ludzi, którzy nas obdarzają życzliwym słowem, którzy potrafią doradzić, także wstawić się za nami, gdy nas ktoś atakuje.

Bardzo ważną formą wyrażania miłosierdzia w słowie jest przebaczenie. Święty Augustyn powiedział, że jeżeli przebaczymy drugim, to wtedy jesteśmy najbardziej podobni do Boga, który jest Bogiem miłosierdzia i przebaczenia.

c) Miłosierdzie wyrażane w modlitwie

Jan Paweł II zapytany kiedyś przez ciekawskiego dziennikarza, o co najczęściej się modli, się, odpowiedział krótko: o miłosierdzie Boże dla świata.

W Koronce do Miłosierdzia Bożego wypowiadamy słowa: „Ojczy Przedwieczny, ofiaruję Ci Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo najmilszego Syna Twojego, a Pana naszego Jezusa Chrystusa na przebłaganie za grzechy nasze i całego świata całego. Dla Jego bolesnej Męki miej miłosierdzie dla nas i całego świata”.

Zakończenie

Nasza diecezja przyjęła orędzie Bożego miłosierdzia promowane przez św. Jana Pawła II. W latach 2007-2010 odbyła się w naszej diecezji peregrynacja obrazu Jezusa Miłosiernego. Przed i po peregrynacji zorganizowaliśmy diecezjalne pielgrzymki do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia było to 17 kwietnia 2007 r. i 10 kwietnia 2010 r. Owocem peregrynacji jest modlitwa Koronką do Miłosierdzia Bożego odmawiana w wielu kościołach i zgromadzeniach, także w tej katedrze, każdego dnia o godz. 15.00, czyli w godzinie Bożego Miłosierdzia. Od czasu beatyfikacji Jana Pawła II odbyliśmy sześć pielgrzymek diecezjalnych do sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie.

Powtarzajmy każdego dnia za św. Faustyną: „Jezu, ufam Tobie!”. Amen.

13.

BP IGNACY DEC

MIŁOŚĆ WYZWALAJĄCA SIĘ Z LUDZKICH SERC POD WPŁYWEM DUCHA ŚWIĘTEGO

*Świdnica, 21 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona w katedrze
świdnickiej w kaplicy maryjnej w czasie Mszy św. wtorkowej
o Matce Bożej Świdnickiej Uzdrawienie chorych*

1. Nocna rozmowa Jezusa z Nikodemem

Drodzy czciciele Matki Bożej Świdnickiej, Pan Jezus porównuje dzisiaj działanie Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła i w poszczególnych naszych sercach do działalności wiatru. Wiatru nie widzimy, ale doświadczamy skutków jego działania. Widzimy chwiejące się drzewa, poruszające się gałęzie na drzewach. Słyszymy niekiedy szum wiatru, zwłaszcza wiatru silnego.

Podobnie jest z Duchem Świętym, którego nie widzimy, ale doświadczamy Jego działania w sercach ludzi, także widzimy owoce działania Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła. Chrystus w rozmowie z Nikodemem powiedział o potrzebie nowych narodzin: „Zaprawdę powiadam ci: trzeba wam się powtórnie narodzić” (J 3, 7). Jezus mówi o powtórnym narodzeniu. Nikodem z pewnością zrozumiał, że nie chodzi o nowe narodzenie biologiczne, bo takie jest niemożliwe, ale o narodzenie duchowe. Narodzenie w wymiarze ducha ludzkiego, to nowa, pogłębiona wiara w zbawcze dzieło Jezusa, to nowa mentalność – przemiana myślenia ziemskiego, w kategoriach tego świata na myślenie w kategoriach Ewangelii. To narodzenie z Ducha Świętego jest także nową miłością, rodzącą się w sercu człowieka pod wpływem Ducha Świętego. To nowe narodzenie urzeczywistnia się także w nas, gdy z wielką wiarą i czcią przyjmujemy Ciało Pańskie, Komunię Świętą. Moi drodzy, nowe narodzenie z Ducha winno się w nas urzeczywistnić podczas każdej dobrze przeżytej Eucharystii.

2. Duch Święty u źródeł czynów miłości w apostołskim Kościele

W dzisiejszym fragmencie „Dziejów Apostolskich” czytamy: „Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich wierzących. Żaden

nie nazywał swoim tego, co posiadał, ale wszystko mieli wspólne” (Dz 4, 32). Ten nowy styl życia pierwszych uczniów Chrystusa był odpowiedzią na Jego zmartwychwstanie. Tę zmianę stylu życia spowodował Duch Święty, którego przyjęli uczniowie w dniu Zesłania Ducha Świętego.

Dla nas, drodzy bracia i siostry jest to wezwanie do zajęcia podobnej postawy wobec naszych bliźnich. Chodzi o to, abyśmy się chętnie dzielili tym, co mamy z tymi, którzy są w potrzebie. Wyjaśnijmy jednak, że zasadniczo chrześcijanin nie jest zobowiązany do rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wspólnoty. Ma jednak obowiązek dzielić się z bliźnim swoimi wartościami duchowymi: swoją wiedzą, swoją wiarą, swoją nadzieją.

Trzeba nam o tym pamiętać szczególnie dzisiaj, gdy epidemia koronawirusa nie tylko rujnuje zdrowie wielu ludzi i niektórych nawet zabiera na drugi świat. Epidemia, jak to obserwujemy, powoduje też ruinę gospodarki. Niektórzy duchowni stawiają sobie pytanie, czy parafie i diecezje przetrwają ten trudny czas.

3. Duch Święty u źródeł dzisiejszej działalności charytatywnej

Przykłady chrześcijańskiej miłości są nam dzisiaj pokazywane w katolickich mediach, a nawet w innych mediach społecznych. Podziwiamy lekarzy, pielęgniarki, wolontariuszy posługującym nie tylko zarażonym, ale także osobom starszym, którzy w czasie epidemii wymagają szczególnej opieki. Słyszymy o siostrach zakonnych, o zespołach Caritas, którzy są bardzo wrażliwi na potrzeby ludzi dotkniętych przez różne ograniczenia, związane z panującą pandemią. Z pewnością u źródeł tej dobroczynności znajduje się działanie Ducha Świętego.

Zakończenie

Prośmy Matkę Bożą Świdnicką, aby nam wyprosiła łaskę duchowego odradzenia się, abyśmy żyli jako uczniowie Jezusa zmartwychwstałego i „szukali tego, co w górze”, czyli spełniali na co dzień uczynki miłości. Prośmy też, by pracownicy służby zdrowia ofiarnie służyli zarażonym przez Covid-19. Niech czas panującej epidemii będzie okresem wyzwalającym miłość z ludzkich serc. Amen.

14.

BP IGNACY DEC

**ŚWIADECTWO ŚW. WOJCIECHA O CHRYSUSIE
WZOREM ŚWIADECTWA DLA KAŻDEGO
BISKUPA I KAPŁANA**

*Świdnica 23 kwietnia 2020 r. – Homilia wygłoszona
w kaplicy WSD w Świdnicy w uroczystość św. Wojciecha,
patrona świdnickiego seminarium w dniu objęcia urzędu
biskupa świdnickiego przez bpa Marka Mendyka*

Wstęp

Ekscelencjo, Najdostojniejszy Księżę Biskupie Marku, od dzisiaj Biskupie Świdnicki; Ekscelencjo, Najczcigodniejszy Księżę Biskupie Adamie, Czcigodni Księża członkowie Rady Konsultorów diecezji świdnickiej; wszyscy, obecni tu kapłani, klerycy, bracia i siostry w Chrystusie!

Dzisiejsze słowo Boże zaaplikujemy do św. Wojciecha, patrona dnia dzisiejszego, jak również do bpa Marka, obejmującego dziś urząd pasterski biskupa świdnickiego w naszej diecezji świdnickiej, a także do wszystkich nas, gdyż św. Wojciech jako główny Patron Polski, jest patronem nas wszystkich.

1. Ważniejsze daty i wydarzenia z biografii św. Wojciecha

Święty Wojciech urodził się około roku 956 w czeskich Libicach, w zamożnej rodzinie Sławnikowiców. Był szóstym dzieckiem Sławnika i Strzyżysławy. Od dziecka przeznaczono go do stanu duchownego. Kształcił się pod opieką abpa Adalberta w szkole magdeburgskiej. Na bierzmowaniu obrał sobie imię tegoż pasterza i potem imię to przyłgnęło do jego osoby i pod tym imieniem wszedł do historii. Z Magdeburga udał się do Pragi i tam znalazł się w otoczeniu bpa Dytmara. Był świadkiem jego trudnej śmierci. Został jego następcą na stolicy biskupiej w Pradze. Miał wtedy 27 lat. Do swojej stolicy biskupiej wszedł boso.

W posłudze był gorliwy i bezkompromisowy. Nie troszczył się o siebie, większą część dóbr biskupich przeznaczał na potrzeby

ubogich, często ich odwiedzał i z nimi rozmawiał. Odwiedzał też więzienia, a przede wszystkim targi niewolników. Praga leżała na szlaku ze wschodu na zachód i stamtąd dostarczano niewolników islamskich. Pewnej nocy bp Wojciech miał sen, w którym usłyszał skargę Chrystusa: „Oto Ja jestem sprzedany, a ty śpisz?”. Scenę tę przedstawia jedna z kwater Drzwi Gnieźnieńskich. Wojciech nawoływał usilnie do przemiany życia i porzucenia złych obyczajów. Do nawrócenia wzywał zarówno możnowładców, jak i duchowieństwo, przez co naraził się części diecezjan.

Niezrozumiany i skonfliktowany z wieloma opuścił Pragę i udał się ze swoim przyrodnim bratem Radzymem do Rzymu. Tam razem z bratem wstąpili do klasztoru benedyktynów na Awentynie, posługując wśród braci zakonnych jako najmniejszy z nich. Po śmierci swojego następcy w Pradze, bpa Falkolda, Wojciech, na prośbę papieża, powrócił do Pragi. Tu jednak ponownie natrafił na ogromne trudności i znowu opuścił Pragę, udając się do Rzymu. Wkrótce potem zniszczono jego rodzinne Libice i wymordowano mu braci. Zamknęła się dla Wojciecha droga powrotna do Czech.

W Rzymie nawiązał kontakt z cesarzem Ottonem III i za jego sugestią udał się z misją ewangelizacyjną do pogańskich Prusów. W drodze na północ do pogańskiego plemienia Prusów Wojciech przybył do Gniezna i spotkał się z księciem Bolesławem Chrobrym. Następnie przez Gdańsk wraz z bratem Radzymem Gaudentym i subdiakonem Benedyktem Boguszą, który znał język plemienia Prusów, powędrowali dalej. Prusowie od początku okazywali misjonarzom wrogość. Po krótkim czasie Wojciech padł od ich ciosów. Było to w piątek 23 kwietnia 997 r. Po porannej Mszy św. odprawionej przez Wojciecha Prusowie otoczyli misjonarzy. Zaczęto bić Wojciecha ubranego jeszcze w szaty liturgiczne. Zawleczono go na pobliski pagórek. Tam pogański przywódca Sicco zadał mu pierwszy, śmiertelny cios. Potem włócznią przebito jego ciało. Odcięto mu głowę i wbito ją na żerdź. Przy martwym ciele postawiono straż. W chwili śmierci Wojciech miał 41 lat. Był więc biskupem 14 lat. Radzyna i Boguszę po pewnym czasie wypuszczono, aby przekazali księciu Bolesławowi Chrobremu propozycję wykupienia ciała męczennika. Wedle tradycji książę uczynił to za tyle złota, ile ważyło ciało Wojciecha. Następnie uroczyście złożył ciało w Gnieźnie w kościele zbudowanym na Wzgórzu Lecha. Dwa lata później, w roku 999, papież Sylwester II wyniósł Wojciecha

na ołtarze, a w roku następnym tysięcznym do Gniezna przybył jako pielgrzym niemiecki cesarz Otton III, który ogłosił decyzję papieską o erygowaniu biskupstwa i metropolii ze stolicą w Gnieźnie.

Święty Wojciech został patronem nowo utworzonej metropolii w Gnieźnie. Pierwszym propagatorem jego kultu na arenie europejskiej był cesarz Otton III. Polacy od początku uważali go za swego patrona i niebieskiego opiekuna. Następcy św. Wojciecha na stolicy metropolitalnej w Gnieźnie od wieków są nosicielami tytułu Prymasa Polski. Rolę św. Wojciecha i stolicy prymasowskiej w Gnieźnie bardzo eksponowali w swojej posłudze zarówno kard. Stefan Wyszyński Prymas Polski, jak i św. Jan Paweł II, nasz Wielki Papież. Tam właśnie, w Gnieźnie, podczas swoich pielgrzymek do Ojczyzny wygłaszał przesłanie do narodów słowiańskich.

Popatrzmy, jak w życiu św. Wojciecha wypełniło się głoszone dziś podczas liturgii słowo Boże.

2. Dzisiejsze słowo Boże w życiu i posłannictwie św. Wojciecha

Możemy śmiało powiedzieć, że w życiu św. Wojciecha wypełniło się słowo Boże czytane w dzisiejszej liturgii. Nie jesteśmy w stanie odnieść wszystkich fragmentów Bożego słowa do św. Wojciecha, dlatego z każdego czytania wybierzemy po jednym wersecie.

a) Moc Ducha Świętego do dawania świadectwa Chrystusowi

Z czytania pierwszego, z dzisiejszego fragmentu dziejów Apostolskich, wybieramy słowa: „Gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi” (Dz 1, 8). Święty Wojciech otrzymał szczególną moc Ducha Świętego, by stać się gorliwym świadkiem Chrystusa zmartwychwstałego w tych miejscach, które wskazał Chrystus.

„Będziecie moimi świadkami w Jerozolimie” – to znaczy wśród waszych najbliższych. Dla św. Wojciecha oznaczało to być świadkiem Chrystusa najpierw w domu rodzinnym, potem w Pradze, wśród tych, którzy byli po jego stronie. Nie mamy za wiele źródeł, aby dokładnie opowiedzieć o tym świadczeniu o Chrystusie wśród najbliższych.

„Będziecie moimi świadkami [...] w całej Judei”, to znaczy w środowisku naszego życia, w naszej wiosce, naszym mieście, naszym kraju. Dla św. Wojciecha tym środowiskiem była praska diecezja,

cały ówczesny jego rodzinny kraj i jego naród, także miasto Rzym, w którym dwukrotnie przebywał.

„Będziecie moimi świadkami [...] w Samarii”, to znaczy wśród waszych wrogów, jako że Samaria była krainą nieprzyjazną dla Izraelitów. Dla św. Wojciecha oznaczało to być świadkiem Chrystusa w Pradze wobec nieprzyjaciół i w innych nieprzyjaznych środowiskach.

„Będziecie moimi świadkami [...] i aż po krańce świata”. Dla św. Wojciecha była to misja wśród Prusów, zainspirowana przez cesarza Ottona, misja która zakończyła się jego męczeńską śmiercią.

b) Moc Ducha Świętego do cierpienia dla Chrystusa

Z drugiego czytania wyjętego z Listu św. Pawła Apostoła do Filipian wybieramy ostatnie zdanie, które brzmi: „Wam bowiem z łaski dane jest to dla Chrystusa: nie tylko w Niego wierzyć, ale i dla Niego cierpieć” (Flp 1, 29). Słowa te tak czytelnie wypełniły się w życiu św. Wojciecha. Całe jego życie było jakby męczeństwem, było wypełnione przeróżnymi przeciwnościami. Dwukrotnie musiał opuszczać stolicę biskupią w Pradze. Także w Rzymie spotykały go bolesne doświadczenia. I w końcu przyjął męczeńską śmierć. Padł na zagonie Pańskim, siejąc ziarno Ewangelii wśród pogańskich Prusów.

c) Moc Ducha Świętego do obumierania dla samego siebie

Z trzeciego czytania, z Ewangelii dzisiejszej wybieramy zdanie, które brzmi: „Jeżeli ziarno pszenicy wpadłszy w ziemię, nie obumrze, zostanie tylko samo, ale jeżeli obumrze, przynosi owoc obfity” (J 12, 24). Życie doczesne św. Wojciecha obumarło w męczeńskiej śmierci, ale z tej śmierci narodziło się wielkie dobro: życie wieczne w niebie, a na ziemi chwała dla bohatera wiary. Ziarno jego życia obumarło, ale przyniosło plon obfity. Dzięki jego męczeństwu mogła powstać niezależna organizacja kościelna na ziemiach polskich. Została w dużej mierze ugruntowana wiara naszych praociców.

3. Przesłanie Bożego słowa dla bpa Marka Mendyka i dla nas

Posługa kapłańska czy biskupia jest nieustannym dawaniem świadectwa w myśleniu, mówieniu i działaniu, że Chrystus jest naszym Zbawicielem, że oddał za nas na krzyżu swoje życie, że jest z nami nadal obecny w sposób sakramentalny w swoim słowie i świętych

znakach sakramentalnych, zwłaszcza w Eucharystii. To świadczenie rozciąga się na różne środowiska: Pan Jezus mówił: „Gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi” (Dz 1, 8). Najpierw więc trzeba świadczyć w środowisku zamieszkania i w miejscu pracy, a więc wśród braci kapłanów, sióstr zakonnych, służby kościelnej, naszych współpracowników. Jeżeli w naszym sposobie bycia nie jesteśmy podobni do Chrystusa, to nasi wierni się dziwią i często boleją, że tacy jesteśmy.

Następnie nasze świadectwo rozciąga się na nasze wyjazdy, miejsca urlopów, czyli mówiąc językiem Ewangelii, na całą Judeę. Ponadto rozszerza się także na naszych wrogów. Będą nas biczować, jeśli już nie fizycznie, to moralnie czy medialnie. Trzeba zatem będzie składać świadectwo wobec nich na wzór św. Wojciecha.

Dzisiejsze słowo Boże mówi nam także o cierpieniu dla Chrystusa: „Wam bowiem z łaski dane jest to dla Chrystusa: nie tylko w Niego wierzyć, ale i dla Niego cierpieć” (Flp 1, 29). Wiemy dobrze, że autentyczna wiara pociąga za sobą cierpienie. Sam Jezus zapowiedział prześladowania za wiarę. Nie może być inaczej. Do ofiarowania życia dla Chrystusa jesteśmy wezwani szczególnie my duchowni, biskupi i kapłani. Drodzy bracia, my czasem nie chcemy o tym słyszeć i nie chcemy tego przyjąć; często też czynimy wiele, by uwić sobie bezpieczne gniazdko. Im jesteśmy starsi, tym bardziej spodziewamy się pogodnej starości, szacunku ze strony młodszych, może także różnych życiowych wygód. A gdy patrzymy na finisz życia męczenników, to widzimy, że często było zupełnie inaczej. Na końcu przychodziło cierpienie, i męczeństwo. Trudno nam to pojąć. Czasem już w młodości kapłańskiej czy biskupiej, przyłapujemy się na tym, że w kapłaństwie szukamy wygód, zaszczytów, awansów, a tu Bóg wzywa nas do cierpienia, zaś ludzie Ewangelii nazywają to łaską.

Odniesmy się jeszcze do słów Pana Jezusa o obumieraniu w ziemi ziarna, by wyrosła nowa roślina, by był nowy plon, nowy chleb. Może tu być wiele interpretacji. Zwróćmy uwagę na jedną. Jako osoby duchowne: biskupi, prezbiterzy, osoby życia konsekrowanego, jesteśmy powołani, aby obumierała w nas miłość własna, nasz egoizm, nasza pycha. Jeżeli taki proces się dokonuje, dzięki zapieraniu się samego siebie, dzięki braniu krzyża, to więcej się w naszym sercu robi miejsca

dla Pana Boga i dla drugiego człowieka. Nasze ja obumiera, a żyje pełniej w nas Boże „Ty” czy ludzkie „ty”.

Zakończenie

Drodzy bracia, dzisiaj w dniu objęcia urzędu biskupa świdnickiego przez ks. bpa Marka, w perspektywie nadchodzących jego imienin i całej posługi w naszej diecezji, wypraszajmy dla niego Boże błogosławieństwo, łaskę zdrowia duchowego i fizycznego, żeby był wśród nas świadkiem zmartwychwstałego Chrystusa na wzór św. Wojciecha, patrona dnia podjęcia posługi biskupa świdnickiego, a także na wzór św. Marka Ewangelisty, Jego Patrona osobistego, na wzór św. Jana Pawła II i innych niebieskich przyjaciół i wspomóżycieli. Niech Maryja prowadzi Go drogą wiary, nadziei i miłości, niech roztoczy nad nim płaszcz swojej matczynej opieki. Amen.

15.

KS. ARKADIUSZ CHWASTYK

NOWE PROTOKOŁY PRZEDŚLUBNE

„Dekret ogólny Konferencji Episkopatu Polski o przeprowadzaniu rozmów kanoniczno-duszpasterskich z narzeczonymi przed zawarciem małżeństwa kanonicznego” obowiązuje od dnia 1 czerwca 2020 r. Należy zapoznać się z Dekretem i sięgać do niego szczególnie w sytuacjach „niestandardowych”, gdyż zawiera on zasady postępowania w różnych przypadkach. Dekret przypomina normy prawa małżeńskiego oraz wprowadza kilka nowości.

Do Dekretu dołączono nowy „Protokół rozmów kanoniczno-duszpasterskich przed zawarciem małżeństwa”. Część pytań Protokołu jest nowa, a niektóre pytania (których nie trzeba zadawać każdej osobie, lecz tylko w jakiejś sytuacji „niestandardowej”) przeniesiono do odrębnych formularzy. Protokół podpowiada numer potrzebnego dodatkowego formularza, który należy wypełnić oraz dołączyć do protokołu jako załącznik. Dodatkowych formularzy jest 38, ale w zdecydowanej większości przypadków podczas rozmowy mogą

być potrzebne poniższe formularze (czyste egzemplarze warto mieć w kancelarii):

- formularz 1a – dla osoby, która wcześniej była związana z inną osobą;
- formularz 1b – dla małżeństwa z niekatolikiem, niewierzącym lub niepraktykującym;
- formularz 4 – dla małżeństwa z niekatolikiem;
- formularz 5 – dla małżeństwa z katolikiem niewierzącym lub niepraktykującym.

Pozostałe formularze to w większości wzory zapowiedzi, licencji, *ne temere*, pism do kurii (prośb o dyspensy i zezwolenia) – można stosować inne wzory.

NOWOŚCI:

1. Nowe miejsce sporządzenia protokołu osób zamieszkałych w Polsce – proboszcz, który przyjął zezwolenie na asystowanie przy zawarciu małżeństwa przez obcych, ma teraz obowiązek sporządzenia protokołu (wcześniej mógł wymagać samej licencji), chyba że własny proboszcz narzeczonych dobrowolnie zgodzi się to uczynić na prośbę narzeczonych albo ślub będzie w kościele wyłączonym z parafii, np. zakonnym (wówczas pozostaje zasada licencji). Pozostaje zasada, że osoby zamieszkałe za granicą sporządzają dokumentację w kraju zamieszkania wg lokalnych norm, a dokumentacja przekazywana jest do polskiej parafii za pośrednictwem kurii (w przypadku otrzymania zagranicznej dokumentacji inną drogą, należy ją przedłożyć do zatwierdzenia w kurii świdnickiej).

2. Wspólna modlitwa na rozpoczęcie sporządzania protokołu (to nie czynność urzędowa, ale duszpasterska).

3. Po modlitwie złożenie przysięgi religijnej i podpisanie jej (na pierwszej stronie protokołu). Jeśli ktoś odmawia modlitwy lub odwołania się do Boga w przysiędze – nie jest to przeszkodą, ale należy wykorzystać to w rozmowie o możliwych trudnościach (szczególnie w rozmowie ze stroną wierzącą). Fakt odmowy należy odnotować w protokole.

4. Wymóg osobnej rozmowy (zadawania pytań i zapisu odpowiedzi) z narzeczonym i osobnej z narzeczoną (dopuszcza się wspólne wypełnienie pierwszej części protokołu dotyczącej danych personalnych itp.) – sprzyja to szczerości i rozmowie o trudnościach, obawach itp. Zapisane odpowiedzi jednej strony należy zasłonić przed drugą osobą.

5. Przypomnienie duszpasterzom o obowiązku upewnienia się, że każda ze stron chce prawdziwego małżeństwa. Odpowiedzi strony, jej poglądy, wątpliwości należy zaprotokołować. W przypadku poważnych wątpliwości, aktualnych zaburzeń należy przerwać przygotowania. Fakt ewentualnego zatajenia przed drugą stroną ważnych okoliczności (pytanie 15, np. dot. zobowiązań, długów, przestępstw, także nieujawnionych) należy zaprotokołować i dać stronie kilka dni na wyjaśnienie kwestii drugiej stronie.

6. Zwrócenie uwagi, że tylko aktualne metryki katolickie ze wzmianką o braku adnotacji o zawarciu małżeństwa (wydane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed sporządzaniem protokołu) potwierdzają stan wolny. W przypadku sporządzania protokołu w parafii chrztu nie ma potrzeby wystawiania metryki, wystarczy weryfikacja w księdze ochrzczonych i wpisanie danych bezpośrednio do protokołu. Metryki innych wyznań ani wyroki rozwodowe nie potwierdzają stanu wolnego niekatolików. Niekatolik, który zawarł małżeństwo cywilne lub religijne, a następnie rozwiódł się, prawdopodobnie nie może zawierać „nowego” małżeństwa – dlatego już przy rezerwowaniu terminu ślubu warto zapytać się o wyznanie obu stron i przeszłość matrymonialną. Stan wolny niekatolików weryfikuje się przysięgą narzeczonego (formularz nr 2) i przysięgami przynajmniej dwóch wiarygodnych świadków, którzy go dobrze znają od pełnoletności (formularz nr 3). W przypadku niekatolika rozwiedzionego może być konieczne zbadanie nieważności jego małżeństwa.

7. Wprowadzenie obowiązku adnotacji w księdze ochrzczonych o wydaniu metryki do ślubu następującej treści: „wydano świadectwo do ślubu (data wydania)”.

8. Podtrzymanie zasady, wynikającej m.in. z RODO, o publicznym wygłaszaniu (wywieszaniu) w zapowiedziach jedynie imion, nazwisk i parafii zamieszkania narzeczonych (natomiast w prośbie o wygłoszenie zapowiedzi – do informacji jedynie proboszcza – podaje się wszystkie dotychczasowe dane narzeczonych). Prośbę o publikację zapowiedzi przesyła się także do parafii, w których strony mieszkały przez ostatnie 6 miesięcy. Nie publikuje się zapowiedzi w parafii tego, kto wystąpił z Kościoła katolickiego (ma taką adnotację w metryce chrztu). Prosi się o publikację przełożonego osoby prawosławnej i osoby wyznania ewangelicko-augsburskiego. Dekret przypomina, że prawo wymaga zapowiedzi 8-dniowych (w tym 2 niedziel). Warto

zachować trzy zapowiedzi, ale w przypadku braku trzeciej niedzieli nie ma potrzeby dyspensy.

9. Zwrócenie uwagi, że zobowiązania naturalne (moralne, materialne) strona może mieć nie tylko wobec potomstwa, ale i wobec osób, z którymi wcześniej była związana (cywilnie lub tylko w konkubinacie). Stąd ważne pytanie 8a, które dotyczy nie tylko wcześniejszych ślubów, ale i życia w konkubinatach z innymi osobami – w przypadku pozytywnej odpowiedzi należy wypełnić formularz nr 1a (a w przypadku istnienia zobowiązań, zwrócić się do kurii).

10. Przypomnienie zasady, że świadkami zawarcia małżeństwa winni być katolicy, których należy zachęcić, o ile to możliwe, do odbycia spowiedzi i przystąpienia do Eucharystii. Ich obecność nie jest jedynie warunkiem ważności małżeństwa, ale są oni także reprezentantami wspólnoty wierzących, która za ich pośrednictwem uczestniczy w sakramentalnym akcie odnoszącym się do tej wspólnoty. Przy zawarciu małżeństwa mieszanego jednym ze świadków może być ochrzczony niekatolik. Jeśli zawierane jest małżeństwo konkordatowe, świadkowie winni być pełnoletni.

11. Przypomnienie, że małżeństwo z osobą nieochrzczonej (które nie będzie sakramentem) nie może być zawierane podczas Mszy świętej (bo formularze mszalne mówią o sakramentalnej godności małżeństwa).

12. W przypadku małżeństw mieszanych (lub z osobami deklarującymi się jako niewierzące lub niepraktykujące) zobowiązanie proboszcza do przedłożenia w kurii całego protokołu z załącznikami wraz z prośbą o zezwolenie na asystowanie (lub o dyspensę). Wymagane rękojmie (formularze nr 4 i 5) mają nową treść – sporządza się je w trzech egzemplarzach (jeden pozostanie w protokole, jeden pozostanie w kurii, jeden wręcza się narzeczonym).

13. Przypomnienie, że nie możemy ważnie asystować, gdy żadna ze stron nie jest obrządku łacińskiego – przy zawieraniu małżeństwa przez dwoje grekokatolików wymagana jest delegacja eparchy.

14. Postanowienie, że protokół (wraz z załącznikami) jest ważny 1 rok. Po upływie roku należy sporządzić nowy protokół.

Protokół jest dostępny w księgarni diecezjalnej, zaś załączniki są do pobrania w Internecie.

SPIS TREŚCI

I. DOKUMENTY STOLICY APOSTOLSKIEJ

A. OREĐDZIA

1. Wielkanocne *Orędzie Urbi et Orbi* 3
2. *Słowa powołania*, Orędzie na LVII Światowy Dzień Modlitw
o Powołania 2020 r. 7
3. List do wszystkich wiernych na maj 2020 r. 11
4. List do Rektora Papieskiego Uniwersytetu Św. Tomasza z Akwinu
z okazji inauguracji przy uniwersytecie Instytutu Kultury „Świętego
Jana Pawła II” 13

B. KOMUNIKATY

1. Komunikat Nuncjatury w Polsce. Przemysł: ks. Krzysztof Chudzio
biskupem pomocniczym archidiecezji przemyskiej 16
2. Komunikat Nuncjatury w Polsce. Siedlce: ks. Grzegorz Suchodolski
biskupem pomocniczym diecezji siedleckiej 16
3. Komunikat Nuncjatury w Polsce. Lublin: ks. Adam Piotr Bab nowym
biskupem pomocniczym archidiecezji lubelskiej 17
4. Komunikat Nuncjatury w Polsce. Kalisz: abp Grzegorz Ryś
administratorem apostolskim *sede plena* diecezji kaliskiej 17
5. Komunikat Nuncjatury w Polsce..... 18

II. DOKUMENTY KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

1. List Prezydium KEP do kapłanów na Wielki Czwartek 2020 roku 19
2. List Prezydium KEP z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II 22
3. „*Pokój tobie, Polsko!*” (św. Jan Paweł II). Słowo Rady Stałej KEP 28
4. List Przewodniczącego KEP do Premiera o proporcjonalne
kryterium ustalania liczby wiernych w kościele 31
5. Komunikat Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów KEP
dotyczący praktyki pierwszych piątków i pierwszych sobót miesiąca
w okresie epidemii 33
6. Komunikat z posiedzenia Rady Stałej KEP 34
7. Słowo Przewodniczącego KEP wobec zmniejszania ograniczeń liczby
osób mogących uczestniczyć w zgromadzeniach religijnych 37
8. Komunikat przewodniczącego KEP w sprawie dyspens od udziału
w niedzielnych Mszach Świętych 38
9. Oświadczenie Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży po filmie
„Zabawa w chowanego” 39

10. Podziękowanie bp. Romualda Kamińskiego, Przewodniczącego Zespołu KEP ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia za inicjatywy wspierające lekarzy w walce z koronawirusem	41
11. Komunikat Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski odnośnie do uroczystości Bożego Ciała	42
12. Komunikat Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w sprawie wpisania wspomnienia św. Pawła VI, papieża, do kalendarza diecezji polskich	43
13. Apel przewodniczącego KEP o przestrzeganie zaleceń sanitarnych w czasie wakacji	44

III. DOKUMENTY ADMINISTRATORA APOSTOLSKIEGO DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

1. <i>Dziękuję – przepraszam – proszę</i> . List pasterski biskupa Ignacego Deca na zakończenie urzędowej posługi biskupiej w diecezji świdnickiej	45
2. Komunikat do duchowieństwa i wiernych diecezji świdnickiej	50
3. Wskazania Administratora Apostolskiego Diecezji Świdnickiej dla duchowieństwa i wiernych Diecezji Świdnickiej odnośnie do czynności liturgicznych i duszpasterskich w dniach epidemii na Wielki Tydzień 2020 r.	51

IV. KANONICZNE OBJĘCIE DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ PRZEZ BPA MARKA MENDYKA

1. Dokumenty Nuncjatury apostolskiej o mianowaniu bpa Marka Mendyka biskupem świdnickim	61
2. Prezentacja osoby Biskupa Świdnickiego	63
3. Prezentacja herbu	64

V. DOKUMENTY BISKUPA ŚWIDNICKIEGO

1. <i>Zasłuchani w głos Boga – Najlepszego Pasterza</i> . List pasterski Biskupa Świdnickiego	69
2. Dekret Biskupa Świdnickiego dla duchowieństwa i wiernych Diecezji Świdnickiej na czas epidemii	73
3. Dekret biskupa świdnickiego dla duchowieństwa i wiernych dotyczący duszpasterstwa po zniesieniu limitów uczestników liturgii	79
4. Komunikat dotyczący uroczystości Pierwszej Komunii św. i sakramentu bierzmowania	82
5. Komunikat Biskupa Świdnickiego w związku z apelem papieża Franciszka o mającą modlitwą różańcową	83
6. Komunikat Biskupa Świdnickiego dotyczący postu w dniu 1 maja 2020 r.	86

7. Wskazania Biskupa Świdnickiego związane z uroczystością Bożego Ciała	86
8. Zaproszenie Biskupa Świdnickiego na diecezjalne podziękowanie za posługę pasterską bpa Ignacego Deca	87
9. Apel Biskupa Świdnickiego o pomoc w Domu Seniora w Świdnicy	89
10. Prośba o materialne wsparcie remontu katedry świdnickiej	89

VI. KALENDARIUM WYDARZEŃ DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ

1. Kalendarium Administratora Apostolskiego Diecezji Świdnickiej	91
2. Kalendarium wydarzeń Diecezji Świdnickiej	97

VII. DOKUMENTY ŚWIDNICKIEJ KURII BISKUPIEJ

1. Imię nowego Biskupa Świdnickiego w modlitwie eucharystycznej	101
2. Wizytacje kanoniczne i sakrament bierzmowania w roku 2020	101
3. Nowe formularze protokołów kanonicznego badania nupturientów	102
4. Uroczystość św. Stanisława – patrona diecezji świdnickiej	103
5. Wskazania duszpasterskie związane z 100. rocznicą urodzin św. Jana Pawła II	103
6. Terminy rekolekcji kapłańskich w diecezji świdnickiej w roku 2020	104
7. Konferencja Księży Dziekanów	105
8. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji Świdnickiej	106
9. Informacja na temat tygodników „Niedziela” i „Gość niedzielny” podczas epidemii	106
10. Rozstrzygnięcie VII Diecezjalnego Konkursu Misyjnego	108

VIII. WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

1. Śp. ks. infułat Julian Żrałko (1934-2020)	109
2. Śp. ks. kanonik Marek Żmuda (1960-2020)	114

IX. MATERIAŁY DUSZPASTERSKIE

1. Bp Ignacy Dec, <i>Wałbrzych składa hołd Panu Bogu w 15. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II</i>	119
2. Bp Ignacy Dec, <i>Budujemy jedność wokół Jezusa i Maryi</i>	127
3. Bp Ignacy Dec, <i>Przesłanie Niedzieli Palmowej</i>	131
4. Bp Ignacy Dec, <i>Ufajmy Panu a nie sobie</i>	133
5. Bp Ignacy Dec, <i>Na wzór Chrystusa – jako namaszczeni i postani</i>	135
6. Bp Ignacy Dec, <i>Wielkoczwartkowa wdzięczność Chrystusowi za dar Eucharystii, kapłaństwa i za przykazanie miłości</i>	139
7. Bp Ignacy Dec, <i>Chwałą naszą jest krzyż Pana naszego Jezusa Chrystusa</i>	143
8. Bp Ignacy Dec, <i>Główne wątki liturgii Wigilii Paschalnej i ich przesłanie dla nas</i>	147

9. Bp Ignacy Dec, <i>Uroczystość Pańskiego Zmartwychwstania w roku pandemii koronawirusa</i>	151
10. Bp Ignacy Dec, <i>Wielkanocna pamięć o bohaterach</i>	156
11. Bp Ignacy Dec, <i>Wyróżnienie Marii Magdaleny</i>	160
12. Bp Ignacy Dec, <i>Dziękujcie Panu, bo jest miłosierny</i>	162
13. Bp Ignacy Dec, <i>Miłość wyzwalająca się z ludzkich serc pod wpływem Ducha Świętego</i>	168
14. Bp Ignacy Dec, <i>Świadectwo o Chrystusie św. Wojciecha wzorem świadectwa dla każdego biskupa i kapłana</i>	170
15. Ks. Arkadiusz Chwastyk, <i>Nowe protokoły przedślubne</i>	175